

ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Παραγωγή και Διαχείριση Ενέργειας»

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

«Θερμοδυναμική ανάλυση, σχεδιασμός και οικονομικά στοιχεία συστήματος συμπαραγωγής ΖΝΧ και ηλεκτρικής ενέργειας με επίπεδους ηλιακούς συλλέκτες και οργανικό κύκλο Rankine»

Του Μεταπτυχιακού Φοιτητή

Διπλωματούχου Μηχανολόγου Μηχανικού ΑΠΘ, Μαυροδημητράκη Δημήτρη

Επιβλέπων

Καρέλλας Σωτήριος, Αναπληρωτής Καθηγητής, Σχολή Μηχανολόγων Μηχανικών, ΕΜΠ

Αθήνα, Σεπτέμβριος 2016

<u>Περίληψη</u>

Η παρούσα διπλωματική περιλαμβάνει τη θερμοδυναμική μελέτη, τη διαστασιολόγηση (σχεδιασμός των βασικών παραμέτρων του συστήματος), καθώς και τα οικονομικά στοιχεία κόστους αυτών. Το σύστημα αυτό εκμεταλλεύοντας μία χαμηλή πηγή θερμότητας, έχει ως στόχο την κάλυψη αναγκών σε ζεστό νερό χρήσης (ZNX) και ηλεκτρισμό σε επίπεδο οικιακής κλίμακας.

Το σύστημα αυτό έχει ως είσοδο ενέργειας την ηλιακή, η οποία δεσμεύεται μέσω επίπεδων ηλιακών συλλεκτών και μέσω εναλλακτών θερμότητας μεταφέρεται σε κατάλληλο συνθετικό έλαιο, το οποίο με τη σειρά του εισερχόμενο σε νέο εναλλάκτη θερμότητας εισάγει την ενέργεια αυτή σε έναν κλειστό θερμοδυναμικό κύκλο οργανικού ρευστού (Organic Rankine Cycle-ORC).

Λόγω των χαμηλών αυτών θερμοκρασιακών πεδίων, μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε οργανικά ρευστά, τα οποία μπορούν να αξιοποιήσουν αυτή την ενέργεια προς ηλεκτροπαραγωγή, παρέχοντας μηχανικό έργο στο δρομέα μιας ηλεκτρογεννήτριας.

Η θερμοδυναμική ανάλυση που ακολουθείται οδηγεί στην επιλογή του κατάλληλου οργανικού ρευστού για τη συγκεκριμένη εφαρμογή. Τα υποψήφια οργανικά ρευστά έχουν τα κρίσιμα μεγέθη τους (θερμοκρασία και πίεση) στα επίπεδα της ενέργειας που εισάγεται στον κύκλο.

Τα κριτήρια βέβαια για την τελική επιλογή του κατάλληλου οργανικού ρευστού δεν είναι αποκλειστικά θερμοδυναμικά, αλλά σχετίζονται και με επίπεδα ασφαλούς λειτουργίας του συστήματος, όπως και με τη διαθεσιμότητα των οργανικών ρευστών αυτών.

Με την επιλογή του κατάλληλου οργανικού ρευστού, έχουμε παράλληλα υπολογίσει τα σημεία του θερμοδυναμικού κύκλου, άρα μπορούμε να προχωρήσουμε στη διαστασιολόγηση του συστήματος. Παραθέτονται οι επιλεχθέντες τύποι όλων των βασικών παραμέτρων του θερμοδυναμικού κύκλου και στη συνέχεια ακολουθούν υπολογισμοί των στοιχείων κόστους αυτών. Οι υπολογισμοί αυτοί προκύπτουν από σχέσεις που καταλήγουν στον υπολογισμό του κόστους μέσω των βασικών παραμέτρων διαστασιολόγησης των μηχανών αυτών.

Η διπλωματική αυτή δίνει το χώρο για περαιτέρω βελτιστοποίηση της λειτουργίας της, καθώς στην παρούσα δεν έχουν εξεταστεί αναλυτικά οι εναλλακτικοί τρόποι κάλυψης των φορτίων που αναφέραμε παραπάνω, καθώς και η βελτιστοποίηση της δυναμικής λειτουργίας του συστήματος μέσω κατάλληλων οργάνων και διατάξεων αυτοματισμού.

Abstract

The present thesis project includes the thermodynamic analysis, the dimensioning (design of the system's basic components) and the financial costs of these components. This system exploiting a low heat source is intended to cover loads of hot water and electricity in domestic scale level.

Solar energy is the input energy of this system and it is received by flat plate collectors, which are placed in an optimum stable angle for annual operation. This energy is transferred and temporarily is saved as thermal energy in an appropriate synthetic diathermic oil, which afterwards transfers this energy to a closed thermodynamic organic fluid cycle (Organic Rankine Cycle – ORC).

Due to the low temperature field, we can use organic fluids, which can exploit this energy in order to produce electricity, providing mechanical work to a generator.

The thermodynamic analysis leads us to the selection of an appropriate organic fluid for this application. The critical characteristics of the potential organic fluids must be in the same level as the energy that is introduced into the cycle.

The criteria for the final selection of the suitable organic fluid are not just about thermodynamics, but are also associated with safety operation levels of the system, as well as with the availability of these organic fluids.

By choosing the appropriate organic fluid, we have already calculated all the thermodynamic points of the cycle, so we can continue with the design of the system. All the types of the basic components are presented with their relevant mechanical drawings and also the calculations of the financial costs of these parameters. These calculations come as a result of equations that correlate this calculation of cost parameters with the main design parameters of these machines.

This thesis gives the possibility for further optimization of its operation, because in this thesis there is no analysis plan for the alternative ways of covering the loads mentioned above, as well as the optimization of dynamic system's operation through appropriate instruments and automation devices.

Πρόλογος

Η εκπόνηση της παρούσας διπλωματικής εργασίας είναι το επιστέγασμα μιας μεγάλης προσωπικής διετούς προσπάθειας, συμπεριλαμβανομένου όλου του χρόνου παρακολούθησης του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών 'Παραγωγή και Διαχείριση Ενέργειας'.

Κατά τη διετή μου αυτή εμπειρία ήρθα σε επαφή με νέες προκλήσεις και είχα την ευκαιρία να εμπλουτίσω τις γνώσεις μου στον τομέα της ενέργειας, που αποτελεί το αντικείμενο της τωρινής μου επαγγελματικής ενασχόλησης και προτεραιότητά μου είναι να εξακολουθήσει να ισχύει αυτό και στα επόμενα επαγγελματικά μου βήματα.

Οι εμπειρίες συμφοιτητών θα αποτελέσουν πολύ χρήσιμες εμπειρίες και για μένα, ενώ η βοήθεια του Κωνσταντίνου Μπραϊμάκη και οι συμβουλές του για την εκπόνηση της παρούσας διπλωματικής εργασίας αλλά και για τον τρόπο σκέψης ενός μηχανικού, ήταν υπερπολύτιμες.

Σε αυτό το σημείο οφείλω να ευχαριστήσω και τον επιβλέποντα Αναπληρωτή Καθηγητή κύριο Καρέλλα, ο οποίος μου έδωσε την ευκαιρία να αποτελέσω κομμάτι του εργαστηρίου Ατμοκινητήρων και Λεβήτων του ΕΜΠ.

Πίνακας Περιεχομένων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1°: Συστήματα ORC	13
1.1 Εισαγωγή	13
1.2 Ο οργανικός κύκλος Rankine (ORC)	15
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2°: Κατηγοριοποίηση οργανικών ρευστών και τα κριτήρια	
επιλογής τους	18
2.1Κατηγορίες των ψυκτικών-εργαζόμενων μέσων	18
2.2Δείκτες GWP και ODP	18
2.3Κατηγοριοποίηση των οργανικών ρευστών	19
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 30: Η διαχρονική πορεία και εναλλαγή των χρησιμοποιούμε	νων
ψυκτικών με βάση την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία	24
3.1Η επιλογή των CFC και HCFC ως ψυκτικά μέσα	24
3.2Aπό τα CFC's στα HFC's	24
3.3Η αναβίωση των ψυκτικών: υδρογονάνθρακες, αμμωνία και CO2	27
3.4Ακόρεστοι υδροφθοράνθρακες (HFOs)	28
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 40: Κριτήρια επιλογής οργανικών ρευστών για την εφαρμογ	ή του
ORC	.30
4.1Περιορισμοί οργανικού κύκλου Rankine	30
4.2Περιορισμοί του ORC για την εφαρμογή του με επίπεδους ηλιακούς	
συλλέκτες	30
4.3Πίνακας επιλογής οργανικών ρευστών	31
4.4Τα οργανικά ρευστά που θα χρησιμοποιηθούν στην εφαρμογή μας	22
	32
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 50: Οργανικός κύκλος Rankine με επίπεδους ηλιακούς	
συλλέκτες	35
5.1Εισαγωγή	35
5.2Παραδοχές οργανικού κύκλου Rankine	35
5.3Κλίση καμπύλης κορεσμού στη φάση ατμού	38
5.4Η περίπτωση των ξηρών οργανικών ρευστών	40
5.5Η περίπτωση των υγρών οργανικών ρευστών	41
5.6Εναλλάκτες θερμότητας-η ανάλυση του Pinch Point	42
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 60: Θερμοδυναμικά σημεία οργανικού κύκλου Rankine (OR	C).44
6.1 Εισαγωγή	44
6.2Αποτελέσματα των τεσσάρων επιλεχθέντων οργανικών	
ρευστών	47
6.2.1Ο οργανικός κύκλος Rankine για το εργαζόμενο μέσο HFO-	
1234yf	47
6.2.2 Ο οργανικός κύκλος Rankine για το εργαζόμενο μέσο HFO-	
1234zeE	54

6.2.3 Ο οργανικός κύκλος Rankine για το εργαζόμενο μέσο	
R152a	60
6.2.4 Ο οργανικός κύκλος Rankine για το εργαζόμενο μέσο	
R290	65
6.3Σύγκριση των αποτελεσμάτων	72
6.4Υπολογισμοί για τη διαστασιολόγηση του συστήματος	73
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 70: Ηλιακή νεωμετρία	77
7.1Υπολογισμός ολικής ακτινοβολίας σε κεκλιμένη επιφάνεια	77
7.1.1Γεωνραφικό πλάτος και νωνία κλίσης του συλλέκτη	77
7.1.2Γωνιακή απόκλιση δ	
7.1.3Φαινομενική ηλιακή ώρα (AST)	
7.14H εξίσωση του γοόνου (ET)	80
7.1.5Διόρθωση γεωνοαωικού μήκους	81
$7.1.6 \pm 0.000000000000000000000000000000000$	82
7 20λική ακτινοβολία σε κεκλιμένη επιφάνεια	82
7.20 Mki uktroponia oc komport on que a compare 7.20 Mki uktroponia oc komport on que a compare 7.20 Mki uktroponia oc komport on que a compare 7.20 Mki uktroponia oc komport on que a compare 7.20 Mki uktroponia oc komport of que a compare 7.20 Mki uktroponia oc komport oc ko	82
7.2.12 στοστικό μοντέλο υπολογισμού της διάγυτης ηλιακής ακτιγοβολί	$\alpha = 82$
7.2.2100 (powiew powiew one of the powiew	uç02
7.2.5Ανακλωμενή από το εσάφος ηπακή ακτινορολία σε κεκλιμενή	83
7.2 Διαδικασία υπολογισμού της συνολικής ποοσπίπτουσας ακτιγοβολί	05
γ.2. τ Διαθικαθία υπολογισμου της συνολικής προσλιπτουσας ακτινόρολι	ug 02 83
$7.25E\pi$	85
$7.2.5 \pm 1000$ 1000	02
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 80: Ηλιακά Θερμικά Συστήματα	85
8.1Εισαγωγή στα Ηλιακά Θερμικά Συστήματα	85
8.2Κατηγορίες Ηλιακών Συλλεκτών	85
8.2.1Συλλέκτες χωρίς κάλυμμα (πλαστικοί)	86
8.2.2Ηλιακοί συλλέκτες κενού	86
8.2.3Επίπεδοι ηλιακοί συλλέκτες	87
8.3Απόδοση ηλιακών συλλεκτών	89
8.3.1Ενεργειακό κέρδος επίπεδου ηλιακού συλλέκτη	89
8.3.2 Απαιτούμενη επιφάνεια ηλιακών συλλεκτών	90
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9°: Βασικά μέρη θερμοδυναμικού κύκλου	91
9.1Εναλλάκτες θερμότητας	91
9.1.1Εισαγωγή	91
9.1.2Είδη εναλλακτών θερμότητας	91
9.1.3 Οι εναλλάκτες θερμότητας για το θερμοδυναμικό κύκλο της	
εφαρμονής	94
9.1.3.1 Ο ατμοποιητής	97
9.1.3.2 Ο συμπυκνωτής	101
9.2 Αντλίες	103
9.2.1 Elgayovń	103
9.2.2 Ταξινόμηση αντλιών θετικής εκτοπίσεως	104
9.2.3 Αντλίες διαφοάνματος	104
9.24 H gythig top ORC	105
9 3 Εκτονωτής τύπου scroll	109

9.3.1 Εισαγωνή	
9.3.2 Παράμετροι επιλογής για τον εκτονω	τή111
9.3.3 Η επιλογή του εκτονωτή τύπου scroll	για την εφαρμογή μας112

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10ο: Οικονομικά στοιχεία και ανάλυση των βασικών	
παραμέτρων του οργανικού θερμοδυναμικού κύκλου Rankine	114
10.1 Στοιχεία κόστους μηχανών εκτόνωσης	114
10.2 Στοιχεία κόστους εναλλακτών θερμότητας	116
10.3 Στοιχεία κόστους γεννητριών	121
10.4 Στοιχεία κόστους αντλιών	121
10.5 Συγκεντρωτικά αποτελέσματα	123
10.6 Συνολικό κόστος εγκατάστασης για την εφαρμογή	123
ПАРАРТНМА	124
Βιβλιογραφία-Παραπομπές	162

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΙΚΟΝΩΝ

Εικόνα 1:Σγηματική παράσταση των μορφών ενέργειας που μπορεί να εκμεταλλευτεί ένας οργανικός κύκλος Rankine Εικόνα 2:Σχηματική αναπαράσταση solar ORC για ηλεκτροπαραγωγή και αντίστροφη όσμωση για την παραγωγή φρέσκου νερού Εικόνα 3: Οργανικός κύκλος Rankine με εφαρμογή στη γεωθερμία Εικόνα 4: Απλός οργανικός κύκλος Rankine χωρίς υπερθέρμανση Εικόνα 5:Οργανικός κύκλος Rankine με υπερθέρμανση Εικόνα 6: Διάταξη μηγανών για τον κύκλο Rankine Εικόνα 7:Τιμές του δείκτη GWP για διάφορα ψυκτικά μέσα Εικόνα 8:Σύστημα κατάταξης ''Radar'' Εικόνα 9:Χαρακτηριστικά των κατηγοριών των ψυκτικών μέσων Εικόνα 10:Οι ρυθμίσεις που επιβάλλει το Πρωτόκολλο του Μόντρεαλ Εικόνα 11:Η δομή του R1234yf Εικόνα 12:Εφαρμογές των τεχνολογιών των ψυκτικών συστημάτων Εικόνα 13: Βαθμός απόδοσης της εκτόνωσης και του κύκλου σε συνάρτησει ενός πεδίου θερμοκρασιών συμπύκνωσης Εικόνα 14:Η καθαρή έξοδος ισχύος του ORC σε συνάρτηση με την ελάχιστη θερμοκρασιακή διαφορά των δύο ρευμάτων του εναλλάκτη Εικόνα 15:Ισεντροπική και μη μεταβολή που συντελείται κατά τη μετάβαση του οργανικού ρευστού μέσω της αντλίας Εικόνα 16:Ισεντροπική και μη μεταβολή που συντελείται κατά τη μετάβαση του οργανικού ρευστού μέσω του εκτονωτή Εικόνα 17:Καμπύλη κορεσμού ξηρού οργανικού ρευστού Εικόνα 18:Καμπύλες κορεσμού ξηρού, ισεντροπικού και υγρού οργανικού ρευστού Εικόνα 19:Καμπύλες κορεσμού πεντάνιου(ξηρού), νερού(υγρού) και του R245fa(ισεντροπικού) Εικόνα 20:Καμπύλη κορεσμού του R-1234yf Εικόνα 21:Καμπύλη κορεσμού του R-1234zeE Εικόνα 22:Καμπύλη κορεσμού για την περίπτωση των υγρών οργανικών ρευστών Εικόνα 23:Απεικόνιση της ελάχιστης θερμοκρασιακής διαφοράς μεταξύ θερμού και ψυχρού ρεύματος του εναλλάκτη Εικόνα 24: Αντλία διαφράγματος για την ανύψωση της πίεσης του εργαζόμενου μέσου Εικόνα 25:Πλακοειδής εναλλάκτης θερμότητας (ατμοποιητής) Εικόνα 26:Συμπιεστής scroll τον οποίο χρησιμοποιούμε ανάστροφα για εκτόνωση Εικόνα 27:Πλακοειδής εναλλάκτης θερμότητας (συμπυκνωτής) Εικόνα 28:Καμπάνα κορεσμού του HFO-1234yf μαζί με το βέλτιστο κύκλο Εικόνα 29:Διάγραμμα πίεσης-θερμοκρασίας για τον κύκλο του HFO-1234yf Εικόνα 30:Θερμικός βαθμός απόδοσης ORC σε όλο το εύρος των επαναλήψεων που πραγματοποιήθηκαν Εικόνα 31:Θερμικός βαθμός απόδοσης του κύκλου στο εύρος των πιέσεων λειτουργίας που επιλέχθηκε Εικόνα 32: Διάγραμμα βαθμού απόδοσης σε συνάρτηση με την πίεση λειτουργίας και τη θερμοκρασία ατμοποίησης του HFO-1234yf

Εικόνα 33:Καμπάνα κορεσμού του HFO-1234zeE μαζί με το βέλτιστο κύκλο Εικόνα 34: Διάγραμμα πίεσης-θερμοκρασίας για τον κύκλο του HFO-1234zeE Εικόνα 35:Θερμικός βαθμός απόδοσης ORC σε όλο το εύρος των επαναλήψεων που πραγματοποιήθηκαν Εικόνα 36: Θερμικός βαθμός απόδοσης του κύκλου στο εύρος των πιέσεων λειτουργίας που επιλέγθηκε Εικόνα 37: Διάγραμμα βαθμού απόδοσης σε συνάρτηση με την πίεση λειτουργίας και τη θερμοκρασία ατμοποίησης του HFO-1234zeE Εικόνα 38:Καμπάνα κορεσμού του HFC-152a μαζί με το βέλτιστο κύκλο Εικόνα 39: Διάγραμμα πίεσης-θερμοκρασίας για τον κύκλο του HFC-152a Εικόνα 40:Θερμικός βαθμός απόδοσης ORC σε όλο το εύρος των επαναλήψεων που πραγματοποιήθηκαν Εικόνα 41:Θερμικός βαθμός απόδοσης του κύκλου στο εύρος των πιέσεων λειτουργίας που επιλέγθηκε Εικόνα 42:Διάγραμμα βαθμού απόδοσης σε συνάρτηση με την πίεση λειτουργίας και τη θερμοκρασία ατμοποίησης του HFC-152a Εικόνα 43:Καμπάνα κορεσμού του ΗC-290 μαζί με το βέλτιστο κύκλο Εικόνα 44: Διάγραμμα πίεσης-θερμοκρασίας για τον κύκλο του HC-290 Εικόνα 45:Θερμικός βαθμός απόδοσης ORC σε όλο το εύρος των επαναλήψεων που πραγματοποιήθηκαν Εικόνα 46: Θερμικός βαθμός απόδοσης του κύκλου στο εύρος των πιέσεων λειτουργίας που επιλέχθηκε Εικόνα 47: Διάγραμμα βαθμού απόδοσης σε συνάρτηση με την πίεση λειτουργίας και τη θερμοκρασία ατμοποίησης του HC-290 Εικόνα 48: Γεωγραφικό πλάτος (για την Αθήνα φ=37.97°) Εικόνα 49:Κλίση τοποθέτησης επίπεδου ηλιακού συλλέκτη (β=φ για ετήσια λειτουργία του συστήματος) Εικόνα 50:Ορισμός του γεωγραφικού πλάτους, της γωνιακής απόκλισης και της ωριαίας γωνίας του ήλιου Εικόνα 51:Διάγραμμα της εξίσωσης του χρόνου για ένα έτος Εικόνα 52: Συλλέκτες χωρίς κάλυμμα Εικόνα 53: Ηλιακοί συλλέκτες κενού Εικόνα 54: Επίπεδοι συλλέκτες Εικόνα 55: Απορροφητής με στρώμα επιλεκτικής βαφής Εικόνα 56:Επίπεδος ηλιακός συλλέκτης Εικόνα 57:Εναλλάκτης κελύφους μικτής ροής Εικόνα 58:Σχηματική απεικόνιση πλακοειδή εναλλάκτη θερμότητας με πλάκες πλαισίου, παρουσιάζονται και οι διαδρομές των ρευστών Εικόνα 59:Συμπαγής εναλλάκτης ατμού-αέρα που χρησιμοποιείται για την ανάκτηση θερμότητας σε μονάδες παραγωγής ατμού Εικόνα 60:Πλακοειδής εναλλάκτης θερμότητας της εταιρείας Alfa Laval Εικόνα 61: Πλακοειδής εναλλάκτης θερμότητας ενός περάσματος Εικόνα 62: Δισδιάστατη σχεδίαση πλάκας ατμοποιητή Εικόνα 63: Τρισδιάστατη απεικόνιση των πλακών του εναλλάκτη Εικόνα 64: Τρισδιάστατη απεικόνιση κελύφους του ατμοποιητή Εικόνα 65: Οι πλάκες του πλακοειδή εναλλάκτη με το σωλήνα του ενός ρευστού Εικόνα 66: Το εσωτερικό πλακοειδή εναλλάκτη ενός περάσματος Εικόνα 67: Δισδιάστατη σχεδίαση πλάκας συμπυκνωτή Εικόνα 68: Αντλία διαφράγματος Hydra Cell

Εικόνα 69: Κατασκευαστικά σχέδια αντλίας Hydra Cell σειρά D/G-03

Εικόνα 70: Όψη αντλίας διαφράγματος της Hydra Cell

Εικόνα 71: Σχέδιο βάσης της αντλίας

Εικόνα 72: Τρισδιάστατη απεικόνιση αντλίας διαφράγματος

Εικόνα 73: Χάρτης της ταχύτητας περιστροφής του εκτονωτή τύπου scroll σε συνάρτηση με τη μετατόπιση και την πίεση εξάτμισης

Εικόνα 74: Εσωτερική διαμόρφωση εκτονωτή scroll

Εικόνα 75: Τρισδιάστατη απεικόνιση του εκτονωτή scroll μέσω του σχεδιαστικού προγράμματος SolidWorks

Εικόνα 76 : Βασικές διαστάσεις για τον ατμοποιητή CBH16 της Alfa Laval

Εικόνα 77 : Βασικές διαστάσεις για τον συμπυκνωτή CBH110 της Alfa Laval

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1 : Αντιστοιχία μεταξύ κατηγοριών ασφάλειας και κατάταξης SR Πίνακας 2:Κατηγοριοποίηση με κριτήρια τοξικότητας και ευφλεκτότητας Πίνακας 3:Κατηγοριοποίηση των οργανικών ρευστών με βάση τα παραπάνω κριτήρια Πίνακας 4:Χρονοδιάγραμμα μείωσης της παραγωγής και εμπορίας των HCFC's σύμφωνα με το άρθρο 5 του Πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ Πίνακας 5:Τομείς εφαρμογής των CFC's Πίνακας 6:Τομείς εφαρμογής των HCFC's Πίνακας 7:Κύρια HFC's που αντικατέστησαν HCFC's και CFC's Πίνακας 8:Οργανικά ρευστά για τον ηλιακό οργανικό κύκλο Rankine Πίνακας 9:Πληροφορίες και ιδιότητες του οργανικού ρευστού HFO-1234yf Πίνακας 10:Θερμοκρασίες στα διάφορα σημεία του θερμοδυναμικού κύκλου του HFO-1234yf Πίνακας 11:Τιμές της εντροπίας στα διάφορα σημεία του θερμοδυναμικού κύκλου του HFO-1234yf Πίνακας 12: Πιέσεις στα διάφορα σημεία του θερμοδυναμικού κύκλου του HFO-1234yf Πίνακας 13: Αποτελέσματα για το οργανικό ρευστό HFO-1234yf Πίνακας 14:Πληροφορίες και ιδιότητες του οργανικού ρευστού HFO-1234zeE Πίνακας 15:Θερμοκρασίες στα διάφορα σημεία του θερμοδυναμικού κύκλου του HFO-1234zeE Πίνακας 16:Τιμές της εντροπίας στα διάφορα σημεία του θερμοδυναμικού κύκλου του HFO-1234zeE Πίνακας 17: Πιέσεις στα διάφορα σημεία του θερμοδυναμικού κύκλου του HFO-1234zeE Πίνακας 18: Αποτελέσματα για το οργανικό ρευστό HFO-1234zeE Πίνακας 19: Πληροφορίες και ιδιότητες του οργανικού ρευστού HFC-152a Πίνακας 20:Θερμοκρασίες στα διάφορα σημεία του θερμοδυναμικού κύκλου του HFC-152a Πίνακας 21:Τιμές της εντροπίας στα διάφορα σημεία του θερμοδυναμικού κύκλου του HFC-152a Πίνακας 22: Πιέσεις στα διάφορα σημεία του θερμοδυναμικού κύκλου του HFC-152a Πίνακας 23: Αποτελέσματα για το οργανικό ρευστό HFC-152a Πίνακας 24:Πληροφορίες και ιδιότητες του οργανικού ρευστού HC-290 Πίνακας 25:Θερμοκρασίες στα διάφορα σημεία του θερμοδυναμικού κύκλου του ΗC-290 Πίνακας 26:Τιμές της εντροπίας στα διάφορα σημεία του θερμοδυναμικού κύκλου του ΗC-290

Πίνακας 27: Πιέσεις στα διάφορα σημεία του θερμοδυναμικού κύκλου του HC-290

Πίνακας 28: Αποτελέσματα για το οργανικό ρευστό HC-290

Πίνακας 29:Συγκεντρωτικά αποτελέσματα για τα οργανικά ρευστά που χρησιμοποιήθηκαν στη βελτιστοποίηση

Πίνακας 30: Υπολογισμοί για τον ατμοποιητή και το συμπυκνωτή

Πίνακας 31:Τιμές μέσης ημέρας κάθε μήνα, μέσης ημέρας του έτους και ηλιακής απόκλισης

Πίνακας 32: Αποτελέσματα υπολογισμών ηλιακής γεωμετρίας

Πίνακας 33: Τιμές των γινομένων FR*
(τ*α)
n και FR*UL για διάφορους τύπους ηλιακών συλλεκτών

Πίνακας 34: Αποτελέσματα υπολογισμών για την απαιτούμενη επιφάνεια των επίπεδων ηλιακών συλλεκτών

Πίνακας 35:Πυκνότητα επιφάνειας για τους διάφορους τύπους εναλλακτών θερμότητας

Πίνακας 36: Θερμοδυναμικά χαρακτηριστικά των δύο ρευμάτων του ατμοποιητή

Πίνακας 37: Χαρακτηριστικά μοντέλου CBH16 της Alfa Laval

Πίνακας 38: Κύρια χαρακτηριστικά στοιχεία των δύο ρευμάτων του συμπυκνωτή

Πίνακας 39: Τεχνικά χαρακτηριστικά μοντέλου CBH110

Πίνακας 40: Θερμοδυναμικά χαρακτηριστικά οργανικού ρευστού R1234ze(E)

στην είσοδο και έξοδο της αντλίας

Πίνακας 41: Μοντέλα αντλιών της Hydra Cell, σειρά D/G-03

Πίνακας 42: Χαρακτηριστικά στοιχεία εκτονωτή

Πίνακας 43: Χαρακτηριστικά εκτονωτών τύπου scroll της σειράς TRSA

Πίνακας 44: Τύποι μηχανών εκτόνωσης των εργαζόμενων μέσων και εξισώσεις υπολογισμού του κόστους τους

Πίνακας 45: Τύποι εναλλακτών θερμότητας και οι εξισώσεις υπολογισμού του κόστους τους

Πίνακας 46: Τύποι γεννητριών και οι εξισώσεις υπολογισμού του κόστους τους

Πίνακας 47: Τύποι αντλιών και οι εξισώσεις υπολογισμού του κόστους τους

Πίνακας 48: Συγκεντρωτικά στοιχεία κόστους των βασικών παραμέτρων του ORC

Πίνακας 49: Κόστος του παραγόμενου kW για την εγκατάσταση

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1[°]:Συστήματα ORC

1.1 Εισαγωγή

Σε σχέση με τον κύκλο νερού-ατμού η διαφοροποίηση έγκειται στο ότι πλέον το εργαζόμενο μέσο αντί για νερό-ατμός είναι κάποιο οργανικό ρευστό. Βασικό πλεονέκτημα αυτής της τεχνολογίας είναι η δυνατότητα εκμετάλλευσης πηγών θερμότητας χαμηλής θερμοκρασίας αξιοποιώντας τα χαμηλά σημεία βρασμού των χρησιμοποιούμενων οργανικών ρευστών. Συνηθέστερα ο ORC, Organic Rankine Cycle, χρησιμοποιείται σε εφαρμογές μικρής κλίμακας, όπως δηλαδή ισχύει και στην προκειμένη περίπτωση. Σε αυτή την περίπτωση η ενέργεια που παρέχεται στον κύκλο του οργανικού ρευστού είναι η ηλιακή ενέργεια, μια μορφή ΑΠΕ δηλαδή, αλλά ο ORC βρίσκει εφαρμογή και σε περιπτώσεις εκμετάλλευσης και άλλων μορφών ενέργειας, όπως βιόμαζας, γεωθερμίας αλλά και της ενέργειας των καυσαερίων. Η τελευταία περίπτωση είναι πιο συνηθισμένη σε μεγαλύτερης κλίμακας εφαρμογές που καλύπτουν μεγαλύτερες ενεργειακές απαιτήσεις. Στο σχήμα που ακολουθεί φαίνονται παραστατικά οι διαφορετικές μορφές ενέργειας εισόδου για ένα σύστημα ORC.

Εικόνα 1:Σχηματική παράσταση των μορφών ενέργειας που μπορεί να εκμεταλλευτεί ένας οργανικός κύκλος *Rankine*[24] -Το ΄΄κύκλωμα΄΄ του ORC χαρακτηρίζεται από ευελιξία, γιατί πέρα από το γεγονός ότι μπορεί να προσαρτηθεί σε υπάρχοντα συστήματα για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, μπορεί επιπλέον να εκμεταλλευτεί την παραγόμενη ενέργεια εξόδου του με άλλη μορφή. Δηλαδή υπάρχουν εφαρμογές που δε μας ενδιαφέρει μόνο το ηλεκτρικό ενεργειακό output να εκμεταλλευτούμε, αλλά εκμεταλλευόμαστε και ένα μέρος της ενέργειας εξόδου με τη μορφή της μηχανικής ενέργειας. Στην παρακάτω εικόνα παρατηρούμε μία τέτοια περίπτωση, όπου εκτός από την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας μέσω της γεννήτριας, εκμεταλλευόμαστε τη μηχανική ενέργεια στην άτρακτο του εκτονωτή, χρησιμοποιώντας την για τη λειτουργία αντλίας υψηλής πίεσης που έχει σα σκοπό την επίτευξη αντίστροφης όσμοσης. Άρα βλέπουμε πως η μηχανική ενέργεια της ατράκτου εξόδου του εκτονωτή, αξιοποιείται ένας μέρος της για να κινήσει το δρομέα μιας γεννήτριας και ένα άλλο μέρος της για να περιστρέψει την άτρακτο αντλίας υψηλής πίεσης για την παραγωγή φρέσκου νερού.[1]

Εικόνα 2:Σχηματική αναπαράσταση solar ORC για ηλεκτροπαραγωγή και αντίστροφη όσμωση για την παραγωγή φρέσκου νερού[24]

Organic Rankine Cycle of a Geothermal Binary Power Plant

Εικόνα 3: Οργανικός κύκλος Rankine με εφαρμογή στη γεωθερμία[24]

-Ένα σύστημα οργανικού κύκλου Rankine παρέχει ευελιξία γιατί μπορεί να προσαρτηθεί σε υπάρχοντα συστήματα, ενώ σε σύγκριση με τα φωτοβολταϊκά έχει το συγκριτικό πλεονέκτημα της δυνατότητας αποθήκευσης ενέργειας.Τα φωτοβολταϊκά συστήματα μετατρέπουν άμεσα την ηλιακή σε ηλεκτρική ενέργεια, ενώ στα συστήματα ORC η μετατροπή της ενέργειας σε ηλεκτρική γίνεται μέσω της θερμικής ενέργειας, η οποία μπορεί να αποθηκευτεί και να χρησιμοποιηθεί όποτε χρειαστεί για να καλύψει τα φορτία που ακολουθεί.

1.2 Ο οργανικός κύκλος Rankine (ORC)

Ο οργανικός κύκλος Rankine στην απλή του μορφή είναι όμοιος με τον κύκλο νερούατμού. Τα κύρια στοιχεία που αποτελούν μια εγκατάσταση ORC είναι παρόμοια με μιας συμβατικής ατμοηλεκτρικής εγκατάστασης. Συγκεκριμένα το εργαζόμενο μέσο (οργανικό ρευστό), περνάει αρχικά μέσα από αντλία, η οποία καθορίζει την πίεση λειτουργίας του κύκλου και στη συνέχεια εισέρχεται στον ατμοποιητή, σε εναλλάκτη θερμότητας όπου ο κύκλος δέχεται την ενέργεια που θέλουμε να εκμεταλλευτούμε ανεξάρτητα από την πηγή από την οποία προέρχεται. Στη συνέχεια ακολουθεί η εκτόνωση. Η εκτόνωση του οργανικού ρευστού πραγματοποιείται σε στρόβιλο για εφαρμογές μεσαίας και μεγάλης κλίμακας. Σε εφαρμογές μικρής κλίμακας όπως είναι η διάταξη της εν λόγω διπλωματικής εργασίας, η εκτόνωση του εργαζόμενου μέσου πραγματοποιείται σε μηχανή θετικής μετατόπισης, γνωστή και ως scroll expander. Ακολούθως ο εκτονωτής έχοντας μηχανική ενέργεια στην άτρακτό του, διοχετεύει την ενέργεια αυτή είτε στο δρομέα της γεννήτριας προς την ηλεκτροπαραγωγή, είτε αξιοποιεί τη μηχανική ενέργεια σε κάποια άλλη εφαρμογή όπως αναφέρθηκε παραπάνω. Τέλος ο συμπυκνωτής επαναφέρει το οργανικό ρευστό στην αρχική του κατάσταση έτοιμο να εισέλθει στην αντλία.

Εικόνα 4: Απλός οργανικός κύκλος Rankine χωρίς υπερθέρμανση[24]

-Σε ό,τι αφορά στην πολυπλοκότητα του συστήματος ORC, είναι πιο απλό από αντίστοιχο σύστημα νερού-ατμού, γιατί δεν υπάρχει η ανάγκη ύπαρξης τυμπάνου σε σύνδεση με το λέβητα. Αντί αυτό αρκεί ένας εναλλάκτης θερμότητας, ο ατμοποιητής για να πραγματοποιήσει τα στάδια της θέρμανσης του εργαζόμενου μέσου. Τα στάδια θέρμανσης του οργανικού μέσου μπορεί να είναι δύο και όχι απαραίτητα τρία, καθώς δεν απαιτείται σε κάθε περίπτωση η υπερθέρμανσή του.

Εικόνα 5:Οργανικός κύκλος Rankine με υπερθέρμανση[2]

Εικόνα 6: Διάταξη μηχανών για τον κύκλο Rankine[24]

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2°: Κατηγοριοποίηση οργανικών ρευστών και τα κριτήρια επιλογής τους

2.1Κατηγορίες των ψυκτικών-εργαζόμενων μέσων

- CFC : Chloro-Fluoro-Carbons, είναι ψυκτικά που προέρχονται από μεθάνιο ή αιθάνιο, όπου όλα τα άτομα υδρογόνου αντικαθιστούνται από άτομα χλωρίου ή φθορίου.
- HCFC : Hydro-Chloro-Fluoro-Carbons, είναι τα ψυκτικά που προέρχονται από μεθάνιο ή αιθάνιο, αλλά η αντικατάσταση των ατόμων υδρογόνου από αντίστοιχα άτομα χλωρίου ή φθορίου είναι μερική και όχι ολική όπως στην περίπτωση των CFC.
- *HFC* : Hydro-Chloro-Carbons, είναι τα ψυκτικά που προέρχονται από μεθάνιο ή αιθάνιο, όπου η αντικατάσταση των ατόμων υδρογόνου από άτομα φθορίου είναι μερική.
- HCFO: Hydro-Chloro-Fluoro-Olefins, είναι τα ψυκτικά που προέρχονται από το πολυπροπυλένιο, όπου η αντικατάσταση των ατόμων υδρογόνου από άτομα χλωρίου ή φθορίου είναι ημιτελής. Ο διπλός δεσμός του αιθυλαινίου εξασθενεί αυτό το ψυκτικό στην ατμόσφαιρα, όπου αποσυντίθεται από το υδροξύλιο.
- HFO : Hydro-Fluoro-Olefins, είναι τα ψυκτικά που προέρχονται από το πολυπροπυλένιο, όπου η αντικατάσταση των ατόμων υδρογόνου από άτομα φθορίου είναι ημιτελής. Ο διπλός δεσμός του αιθυλαινίου εξασθενεί αυτό το ψυκτικό στην ατμόσφαιρα, όπου αποσυντίθεται από το υδροξύλιο. [10]

2.2Δείκτες GWP και ODP

Δύο πολύ σημαντικοί δείκτες των οργανικών-ψυκτικών μέσων που τα χαρακτηρίζουν σε σχέση με τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον είναι ο GWP και ο ODP.

GWP : Global Warming Potential, το διοξείδιο του άνθρακα (CO₂) αποτελεί το μόριο αναφοράς του οποίου ο δείκτης GWP είναι ίσος με τη μονάδα (1), ακόμα και αν η ενοποίηση του ορίζοντα λαμβάνει υπόψη τη διάρκεια ζωής του στην ατμόσφαιρα. Ο δείκτης GWP των άλλων μορίων είναι μία αναλογία προς το δείκτη GWP του CO₂ που λαμβάνει υπόψη την ατμοσφαιρική διάρκεια ζωής του προϊόντος και την ικανότητα απορρόφησής του στο υπέρυθρο φάσμα της ατμόσφαιρας.

ΟDP : Ozone Depleting Potential. Ο δείκτης ODP είναι ο λόγος της απορρόφησης του όζοντος από το μόριο προς την αντίστοιχη του ψυκτικού CFC-11. Αυτές οι μετρήσεις στην ατμόσφαιρα έγιναν το έτος 1950. Εξ ορισμού ο δείκτης ODP του CFC-11 είναι 1. Η κλίμακα είναι επομένως η ικανότητα του κάθε μορίου να καταστρέψει μια ποσότητα από μόρια όζοντος, μεγαλύτερη ή μικρότερη από την αντίστοιχη ικανότητα του CFC-11.[7]

2.3Κατηγοριοποίηση των οργανικών ρευστών

Ένα πολύ καθοριστικό βήμα για την κάθε εφαρμογή του ORC είναι και η εκλογή του κατάλληλου οργανικού ρευστού. Είναι πολύ σημαντικό να πληρούνται τα παρακάτω βασικά κριτήρια.[10]

(1).EI (Environmental Impact)

(2).EC (Energy Consumption)

(3).SR (Safety Risks)

(4).CO (Cost of the Option, maintenance not included)

(5).AV (Availability)

(6).VC (Volumetric Capacity),[kJ/m³]

(1).Ο δείκτης GWP (Global Warming Potential) χρησιμοποιείται για να συγκρίνει την επίδραση στο περιβάλλον από την αντικατάσταση ενός ψυκτικού μέσου με μια ισοδύναμη κατηγορία ψυκτικών μέσων. Εξετάζοντας την εισαγωγή των συστήματων έμμεσης εκτόνωσης, η μείωση της κατηγοριοποίησης αυτής συνδέεται με το αν λάβουμε υπόψη το δείκτη GWP στην ΕΙ κατάταξη. Οι δείκτες GWP κατηγοριοποιούνται με την ακόλουθη συμβατική ονοματολογία:

```
1=πολύ χαμηλό(<10)
```

2=χαμηλό(<150)

3=μεσαίο(<750)

4=υψηλό(>750)

5=πολύ υψηλό(>1500)

6=υπερβολικά υψηλό(>2500)

Εικόνα 7:Τιμές του δείκτη GWP για διάφορα ψυκτικά μέσα[8]

(2).Αυτό το κριτήριο εκτιμάται στη βάση των αντίστοιχων μαθημάτων που έχουν διδαχθεί και των διαθέσιμων αποτελεσμάτων που υπάρχουν στη βιβλιογραφία. Όμως, σε αρκετές περιπτώσεις, συγκρίσεις από διαφορετικές εγκαταστάσεις απουσιάζουν, επειδή όλες οι συνθήκες δεν είναι ισοδύναμες. Αυτό ισχύει για παράδειγμα στην περίπτωση της μαζικής ψύξης, όπου είναι συχνά δύσκολο να ληφθούν συγκριτικά αποτελέσματα των δοκιμών που πραγματοποιήθηκαν στο εργαστήριο. Γι αυτό το λόγο το κριτήριο εκτιμάται από την κατηγοριοποίηση των ποικίλων διαθέσιμων εναλλακτικών λύσεων και από την τεχνική που χρησιμοποιείται ευρέως και λαμβάνεται ως αναφορά. Αυτή η κατάταξη αναλύεται στην κλίμακα μεταξύ 0 και 6, από τη λιγότερο ενεργοβόρα λύση προς την περισσότερο ενεργοβόρα, άρα προς τη χειρότερη κατάσταση από άποψη ενεργειακής κατανάλωσης.

(3).Το κριτήριο αυτό βασίζεται στην ταξινόμηση των προτύπων ASHRAE 34 και EN 378 και με την ενσωμάτωση των νέων κατηγοριών κινδύνου, οι οποίες είναι επί του παρόντος υπό συζήτηση στο πλαίσιο της τυποποίησης ad hoc groups. Το ρίσκο ως προς την ασφάλεια εκτιμάται με βάση την αναφλεξιμότητα και την τοξικότητα. Για μια δεδομένη εφαρμογή, τα πρότυπα EN 378 και ASHRAE 15 καθορίζουν τα κριτήρια της αποδοχής ή αντίστοιχα της απόρριψης για κάθε ψυκτικό μέσων. Εάν τα ισχύοντα πρότυπα συνεπάγονται απόρριψη της λύσης, το γεγονός αυτό αναφέρεται στα εμπόδια που σχετίζονται με την επέκταση των ψυκτικών μέσων που έχουμε λάβει υπόψη. Αυτή η ταξινόμηση παρουσιάζεται από δύο αλφαριθμητικούς χαρακτήρες, για παράδειγμα A2, όπου το κεφαλαίο γράμμα αντιστοιχεί στην τοξικότητα και ο αριθμός στην αναφλεξιμότητα.

i. Ταξινόμηση με κριτήριο την τοξικότητα

- η κατηγορία Α για την οποία δεν υπάρχει απόδειξη της τοξικότητας των ψυκτικών για συγκεντρώσεις μικρότερες ή ίσες με 400 ppm
- η κατηγορία Β για την οποία υπάρχουν αποδείξεις τοξικότητας για συγκεντρώσεις κάτω από 400 ppm

ii. Ταξινόμηση με κριτήριο την αναφλεξιμότητα-ευφλεκτότητα

- Κατηγορία 1: Το ψυκτικό δεν επιτρέπει τη διάδοση φλόγας στον αέρα σε θερμοκρασία 21°C και πίεση 101 kPa;
- Κατηγορία 2: Το ψυκτικό έχει ένα κατώτερο όριο αναφλεξιμότητας μεγαλύτερο από 0.10 kg/m³ σε θερμοκρασία 21°C και πίεση 101 kPa και μία θερμότητα καύσης χαμηλότερη από 19 kJ/kg.
- Κατηγορία 3: Το ψυκτικό πολύ εύφλεκτο με ένα χαμηλότερο όριο αναφλεξιμότητας κατώτερο ή ίσο του από 0.10 kg/m³ σε θερμοκρασία 21°C και πίεση 101 kPa ή μία θερμότητα καύσης μεγαλύτερη ή ίση με 19 kJ/kg.

Standard Class	Criterion Value
0 = Class Al	0
A2L (class under creation)	2
A2 and B2	4
A3 and B3	6

Πίνακας 1 : Αντιστοιχία μεταξύ κατηγοριών ασφάλειας και κατάταξης SR[9]

	SAFET	Y GROUP
Higher Flammabili	A3	В3
Lower	A2	B2
Flammabili	ty A2L*	B2L*
No Flame Propagatio	n A1	B1
	Lower Toxicity	Higher Toxicity

INCREASING TOXICITY

Πίνακας 2:Κατηγοριοποίηση με κριτήρια τοξικότητας και ευφλεκτότητας[10]

(4).Το κόστος εκτιμάται σε σχέση με αντικειμενικά κριτήρια, όπως είναι η φύση του υλικού που χρησιμοποιείται στο σχεδιασμό του εξοπλισμού ψύξης ή τα συστήματα ασφαλείας που απαιτούνται για παράδειγμα στην περίπτωση της χρήσης ενός εύφλεκτου ψυκτικού μέσου από τη συγκεκριμένη εφαρμογή. Τα κόστη συντήρησης ή τα αντίστοιχα κόστη της απόσβεσης δε λαμβάνονται υπόψη από τον εν λόγω δείκτη. Το κριτήριο αυτό αξιολογείται από τα κόστη των διαφορετικών διαθέσιμων εναλλακτικών λύσεων σε ψυκτικά μέσα και η τεχνική που χρησιμοποιείται ως αναφορά του υπό μελέτη συστήματος προέρχεται από τις γνώμες των εμπειρογνώμων. Αυτή η κατάταξη στη συνέχεια αναλύεται στην κλίμακα από το 0 μέχρι το 6. Αυτό μόνο μπορεί να αλλάξει στην περίπτωση που μελετήσουμε εφαρμογή σε βιομηχανική κλίμακα.

(5).Η διαθεσιμότητα εκτιμάται μεταξύ του 0 και του 6. Στην κλίμακα το 0 αναφέρεται σε βιομηχανική κλίμακα ενώ το 6 αντίστοιχα σε εργαστηριακή μελέτη. Μία ενδιάμεση κατάταξη αξιολογεί την ύπαρξη της υλοποίησης αυτής της εναλλακτικής για δοκιμές πεδίου. Δοκιμή πεδίου σημαίνει το να έχεις εξοπλισμό για πλήρη λειτουργία, υποκαθιστώντας μία λύση αναφοράς με κανονική χρήση και μέσα σε έναν αντιπροσωπευτικό χρόνο λειτουργίας της υπό εξέταση εγκατάστασης.

(6). Αυτός είναι ο λόγος της ικανότητας ψύξης ή της ικανότητας θέρμανσης στην περίπτωση μιας αντλίας θερμότητας, μετρούμενη σε kJ/s προς τη μετατόπιση ή αλλιώς εκτόπιση 1 m³/s του όγκου συμπίεσης. Αυτή η ογκομετρική χωρητικότητα χαρακτηρίζει ένα ψυκτικό για ορισμένες θερμοκρασίες συμπύκνωσης και εξάτμισης. Η υψηλότερη ογκομετρική χωρητικότητα οδηγεί στο μικρότερο μέγεθος συμπιεστή για πανομοιότυπη ταχύτητα περιστροφής.

Criteria	Code			Va	lues		
-	-	1	2	3	4	5	6
GWP	El	<10	<150	<750	>750	>1500	>2500
		(very	(low)	(medium)	(high)	(very	(extremely
		low)				high)	high)
Energy	EC	Lo	W	Mediu	m]	High
Consumption			-				
Safety Risk	SR	A1	A2L		A2/B2		A3/B3
Cost of the	CO	Lo	W	Mediu	m]	High
solution							
Availabilty	AV	Industri	alized	Prototype(fi	eld test)	Lab	oratory
Volumetric	VC	Suffic	eient	Mediu	m	Insu	ufficient
capacity							

Πίνακας 3:Κατηγοριοποίηση των οργανικών ρευστών με βάση τα παραπάνω κριτήρια[11]

Εικόνα 8:Σύστημα κατάταξης ΄΄ Radar΄΄[10]

Comparison of Alternatives				F-(SUP Pramoting Compliance wit	PORT hF-Ges end Ozene Regulations
Refrigerant	HFCs	HCs	Ammonia	CO2	Low GWP FCs
GWP	**	✓			✓
Toxicity	~~	~	**	✓	~~
Flammability		**	×	~ ~	?×
Efficiency	1	1	✓	✓	✓
Materials	1	1	×	1	✓
Pressure	1	1	1	x x	✓
Cost	1	11			?
Availability	~ ~	1	✓	1	**
Familiarity	~ ~ ~	×	1	3E	×
Very poor 💶 Poor 🛎 Good 🗸 Very Good 🗸				od 🗸	
F Gas Stakeholder Group, 14th October 2009 Silde 6					

Εικόνα 9:Χαρακτηριστικά των κατηγοριών των ψυκτικών μέσων[11]

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3°: Η διαχρονική πορεία και εναλλαγή των χρησιμοποιούμενων ψυκτικών με βάση την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία

3.1Η επιλογή των CFC και HCFC ως ψυκτικά μέσα

- Το CFC-12 εφευρέθηκε το 1930 από το Midgey για να αντικαταστήσει το προπάνιο και το διοξείδιο του θείου (SO₂) στον τομέα των οικιακών ψυγείων, προκειμένου να είναι διαθέσιμο σε αυτές τις περιπτώσεις ένα ψυκτικό που δεν είναι ούτε εύφλεκτο, ούτε τοξικό. Αυτό το ψυκτικό αντικαθιστά προοδευτικά το προπάνιο, το διοξείδιο του θείου (SO₂) και το διοξείδιο του άνθρακα (CO₂) σε διαφορετικές εφαρμογές ψύξης.
- Το HCFC-22 εφευρέθηκε τη δεκαετία του '50, προκειμένου να είναι διαθέσιμο ένα μόριο που να έχει ογκομετρική χωρητικότητα μεγαλύτερη από εκείνη του CFC-12, και στην πραγματικότητα κοντά στην αντίστοιχη της αμμωνίας. Τέλος, διάφορα ψυκτικά, όπως το CFC-11 έχουν εφευρεθεί για διαφορετικές χρήσεις από την ψύξη, για παράδειγμα ως διαλύτες σε αφρούς μόνωσης.[10]

3.2Από τα CFC's στα HFC's

• Η τρύπα του όζοντος

Μόλις το 1970, ως αποτέλεσμα των μελετών που διεξάγονται από τη NOAA στις ΗΠΑ, προκειμένου να γίνει η ανάλυση των πιθανών διαταραχών που προκαλούνται από τα υπερηχητικά αεροσκάφη Concorde στη στρατόσφαιρα, ένα σημαντικό περιεχόμενο του CFC-11 έχει ταυτοποιηθεί. Στα τέλη της δεκαετίας του '80 ανακαλύφθηκε η τρύπα του όζοντος πάνω από την Ανταρκτική. Η εκτενής ανάλυση δέκα ολόκληρων ετών έδειξε το ρόλο της καταλυτικής καταστροφής του όζοντος (O₃) από το μονοξείδιο του χλωρίου (ClO), η οποία προέρχεται από την καταστροφή των CFC από τη 'σκληρή' υπεριώδη UV όταν συναντήθηκαν σε ύψος μεταξύ των 10 και 50 km. Η τρύπα που βρίσκεται στο τέλος του νότιου χειμώνα σχετίζεται με την έλλειψη ηλίου κατά τη διάρκεια κάποιων μηνών, που εμποδίζει τη δημιουργία του όζοντος και δημιουργεί μια πολύ σημαντική και επαληθεύσιμη τρύπα του όζοντος στη ζώνη της Ανταρκτικής. Αυτή η τρύπα είναι σχετικά απομονωμένη από το υπόλοιπο της ατμόσφαιρας της Γης, εξαιτίας της ίδιας της ηπείρου της Ανταρκτικής, σε αντίθεση με το Βόρειο Πόλο, όπου δεν αποτελεί τόσο σημαντική μάζα της Γης.

• Το πρωτόκολλο του Montreal

Αυτές οι αναλύσεις που εκτελούνται προοδευτικά αποτέλεσαν το έναυσμα που οδήγησε σε κάποιες διαμάχες, αλλά η επιστημονική και πολιτική συναίνεση

επιτεύχθηκε κατά τη διάσκεψη της Βιέννης το 1985. Στη συνέχεια το πρωτόκολλο του Μόντρεαλ(1987) επέβαλλε ένα παγκόσμιο πρόγραμμα για να σταματήσει την παραγωγή και την εμπορία των CFC's μέχρι την 1^η Ιανουαρίου του έτους 1995 για τις ανεπτυγμένες χώρες και 10 χρόνια αργότερα για τις αναπτυσσόμενες χώρες, γνωστό και ως άρθρο 5 του Πρωτόκολλου του Μόντρεαλ. Στη συνέχεια ένα άλλο πρόγραμμα έχει εφαρμοστεί για να σταματήσει την παραγωγή και εμπορευματοποίηση των HCFC's, με το Δεκέμβριο του 2010 να είναι η καταληκτική ημερομηνία για τις ανεπτυγμένες χώρες, έχοντας η Ευρώπη απαγορεύσει τη χρήση τους το έτος 2000. Το χρονοδιάγραμμα για την απαγόρευση των HCFC's είναι υπό την εφαρμογή του άρθρου 5, με οριστική καταληκτική ημερομηνία το έτος 2030, με εξαίρεση ένα ποσοστό 2,5% για συντήρηση.[10]

Η απόφαση XIX/6 όλων των μερών που αποτελούν το πρωτόκολλο του Σεπτεμβρίου του 2007, καθορίζει το χρονοδιάγραμμα της μείωσης που παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί, για τα επίπεδα κατανάλωσής τους το έτος 2013.

Ποσοστό μείωσης	Ημερομηνία
-10%	31/12/2015
-35%	31/12/2020
-67,5%	31/12/2025
Recharge in maintenance	2,5% από το 2030 έως το 2040

Πίνακας 4:Χρονοδιάγραμμα μείωσης της παραγωγής και εμπορίας των HCFC's σύμφωνα με το άρθρο 5 του Πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ[10]

New Stronger Montreal Protocol Controls Reduce Developing Country HCFC Emissions about 58 Percent

Εικόνα 10:Οι ρυθμίσεις που επιβάλλει το Πρωτόκολλο του Μόντρεαλ[24]

Για τα κύρια CFC's, ο πίνακας που ακολουθεί δίνει ιστορικούς τομείς εφαρμογής αυτών των ψυκτικών μέσων.

Εμπορευματοποιημένα CFC's	Τομείς εφαρμογής
CFC-12	Οικιακή ψύξη, μικρού μεγέθους
	εμπορική ψύξη, κινητά συστήματα
	κλιματισμού, φυγοκεντρικοί ψύκτες
CFC-11	φυγοκεντρικοί ψύκτες
CFC-114	Βιομηχανικές αντλίες θερμότητας,
	υποβρύχια
R-502(HCFC-22/115 48.8/51.2	εμπόριο

Πίνακας 5:Τομείς εφαρμογής των CFC's[10]

Ο παρακάτω πίνακας περιλαμβάνει τους τομείς εφαρμογής των κύριων HCFC's. Και για τους δύο τύπους των ψυκτικών οι εξειδικευμένες εφαρμογές τους δεν αναφέρονται.

Εμπορευματοποιημένα CFC's	Τομείς εφαρμογής
HCFC-22	Κλιματισμού αέρα-αέρα, ογκομετρικοί
	ψύκτες, εμπορική ψύξη, βιομηχανική
	ψύξη
HCFC-142b	Βιομηχανικές αντλίες θερμότητας

Πίνακας 6:Τομείς εφαρμογής των HCFC's[10]

Με την εφαρμογή του Πρωτόκολλου του Μόντρεαλ, τα HFC's έχουν αντικαταστήσει τα CFC's, όπως και τα HCFC's, ενώ είναι σε ανταγωνισμό με τους υδρογονάνθρακες, την αμμωνία και το διοξείδιο του άνθρακα (CO₂). Όπως είναι γνωστό, τα HFC's κυριάρχησαν από το 1992 μέχρι και σήμερα, αλλά οι υψηλές τιμές του δείκτη GWP είναι και ο λόγος που περιορίστηκαν αρχικά μέχρι και την απαγόρευση στη χρήση τους.

Ο πίνακας που ακολουθεί μας δείχνει ποια HFC's αντικατέστησαν τα αντίστοιχα CFC's και HCFC's, τα οποία απαγορεύτηκαν από το Πρωτόκολλο του Μόντρεαλ.

Ψυκτικά μέσα απογορευμένα με βάση το Πρωτόκολλο του Μόντρεαλ	HFC's
CFC-12	HFC-134a
R-502 (HCFC-22/115 48.8/51.2)	R-404A (HFC-125/143a/134a - 44/52/4)
	R-507AA (HFC-125/143a - 50/50)
HCFC-22	R-404A (HFC-125/143a/134a - 44/52/4)
	R-410A (HFC-32/125 - 50/50)
	R-407C (HFC-32/125/134a - 23/25/52)

Πίνακας 7:Κύρια HFC's που αντικατέστησαν HCFC's και CFC's[10]

3.3Η αναβίωση των ψυκτικών:υδρογονάνθρακες, αμμωνία και CO2

(1). Υδρογονάνθρακες

Από τη στιγμή της εισόδου του HFC-134a, αναπτύσσεται ένα κύμα δυσπιστίας για τα HFC's ως προς την επικείμενη αντικατάσταση των CFC's και των HCFC's. Η Green Peace υπογράμμισε συγκεκριμένα την αντικατάσταση του CFC-12 από τους υδρογονάνθρακες. Η κίνηση αυτή ανάγκασε μέσα σε πολύ λίγα χρόνια, τους Ευρωπαίους ηγέτες της οικιακής ψύξης (Bosch Siemens, AEG, Electrolux) να μετατοπίσουν την παραγωγή τους από το HFC-134a στο ισοβουτάνιο(R-600a). Το φορτίο του ισοβουτανίου είναι χαμηλό (μεταξύ 20 και 70 g) και για το σχεδιασμό του ατμοποιητή τα μέτρα ασφαλείας έχουν ληφθεί και είναι ακόμα αποδεκτά. Τα μόνα σημαντικά περιστατικά που έχουν αναφερθεί αφορούν τη φόρτωση στα εργοστάσια.

Σε μικρής κλίμακας εμπορική ψύξη, το προπάνιο χρησιμοποιείται κυρίως για τις ικανότητες ψύξης που κυμαίνονται από 300 W έως και 5kW. Συστήματα υπάρχουν με φορτία που κυμαίνονται από 50 g έως 1.5 kg. Όσο χαμηλότερο είναι το φορτίο, τόσο πιο σημαντική η εμπορευματοποίηση των συστημάτων αυτών.

Επίσης, οι αντλίες θερμότητας αέρα-νερού λειτουργούν με προπάνιο, όπως και άλλα μικρής κλίμακας κλιματιστικά συστήματα. Αντλίες θερμότητας αέρα-νερού μπορούν να λειτουργούν με το R-290, να είναι εγκατεστημένες σε εξωτερικούς χώρους και η θερμότητα μεταφέρεται στο εσωτερικό του σπιτιού μέσω ενός κυκλώματος νερούγλυκόλης.[10]

(2).Αμμωνία

Η πρώτη επίσημη εμπορική χρήση της αμμωνίας ως ψυκτικό μέσο πραγματοποιήθηκε το 1858 για την ψύξη ενός πλοίου. Το σύστημα νερού-αμμωνίας σχεδιάστηκε από το Ferdinand Carré. Το 1872, η πρώτη μηχανή συμπίεσης ατμού που χρησιμοποιούσε ως εργαζόμενο μέσο την αμμωνία, αναπτύχθηκε από τον Boyle. Η αμμωνία έχει χρησιμοποιηθεί σε όλο το φάσμα των εφαρμογών, άρα και τεχνολογιών ψύξης. Η αμμωνία παράγεται μαζικά και αποτελεί βασικό συστατικό των λιπασμάτων και επομένως αποτελεί ένα μόριο με αποδεκτό κόστος. Είναι μετρίως εύφλεκτο, αλλά είναι τοξικό από συγκέντρωση της τάξης των 50 ppm, γεγονός που αποτελεί κατασταλτικό παράγοντα για την ευρεία χρήση του σε βιομηγανικές εγκαταστάσεις. Η αμμωνία χρησιμοποιείται σε μεγάλο βαθμό στις διεργασίες τροφίμων.

(3).Διοξείδιο του άνθρακα (CO₂)

Το διοξείδιο του άνθρακα και αυτό χρησιμοποιείται από τις αρχές του 20^{ου} αιώνα στα συστήματα ψύξης. Σε αντίθεση με την αμμωνία, η χρήση του έχει εξαφανιστεί από τη δεκαετία του '50, λόγω των υψηλών πιέσεων λειτουργίας. Από το 1995 όμως, λόγω του Lorentzen, ο οποίος πρότεινε και κατοχύρωσε έναν εναλλάκτη θερμότητας ατμού-υγρού, το διοξείδιο του άνθρακα επανήλθε στο προσκήνιο των εφαρμογών

ψύξης. Το πρώτο κύριο γεγονός ήταν η ανάπτυξη του προγράμματος Ecocute στην Ιαπωνία, όπου τα τεχνικά χαρακτηριστικά του CO₂, καθιστούν δυνατή τη λειτουργία μιας αντλίας θερμότητας για την παραγωγή ζεστού νερού χρήσης για οικιακή εφαρμογή, με ετήσιο συντελεστή λειτουργίας COP με τιμές από 3,5 έως 4. Η χρήση της επεκτείνεται σε εμπορικά συστήματα ψύξης στην Ευρώπη, ιδιαίτερα στα σούπερ μάρκετ σε μεσοκρίσιμη λειτουργία, δηλαδή στην περιοχή μεταξύ της υποκρίσιμης και της υπερκρίσιμης περιοχής. Σε χαμηλά θερμοκρασιακά πεδία σε μεγάλα σούπερ μάρκετ, χρησιμοποιείται καταρράκτης CO₂, ενώ σε μέσες θερμοκρασίες συνήθως χρησιμοποιείται κάποιο άλλο ψυκτικό μέσο, όπως για παράδειγμα το HFC-134a.[10]

3.4Ακόρεστοι υδροφθοράνθρακες (HFOs)

Τα HFO's είναι ακόρεστα HFC's, επειδή όλα έχουν ένα διπλό δεσμό αιθυλενίου, όπως φαίνεται στο σχήμα που ακολουθεί. Η ονομασία HFO χρησιμοποιείται συνήθως προκειμένου να τα διαφοροποιήσει από τα κορεσμένα HFC's, των οποίων ο δείκτης GWP είναι υψηλός. Ο πιο ορθός επιστημονικά τρόπος είναι να τα αποκαλούμε ακόρεστα HFC.

Εικόνα 11:Η δομή του R1234yf[24]

Αυτός ο διπλός δεσμός σπάει εύκολα με την παρουσία υδροξυλίου (OH), το οποίο υπάρχει άφθονο στην ατμόσφαιρα και γι αυτό το λόγο συντελείται εξαιρετικά ταχεία καταστροφή αυτού του ψυκτικού στην ατμόσφαιρα, με διάρκεια ζωής μεταξύ 10 και 15 ημερών και συνεπώς με χαμηλό δείκτη GWP.

Εικόνα 12:Εφαρμογές των τεχνολογιών των ψυκτικών συστημάτων[10]

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4°: Κριτήρια επιλογής οργανικών ρευστών για την εφαρμογή του ORC

4.1Περιορισμοί οργανικού κύκλου Rankine

Καθοριστικής σημασίας απόφαση για κάθε οργανικό κύκλο Rankine είναι η εκλογή του κατάλληλου οργανικού ρευστού-εργαζόμενου μέσου με βάση πάντα τους περιορισμούς που προκύπτουν από την εκάστοτε εφαρμογή. Οι περιορισμοί αυτοί είναι θερμοδυναμικοί, γιατί τα θερμοκρασιακά πεδία διαφέρουν ανάλογα με τη διάταξη και το μηχανισμό που παρέχει την ενέργεια στον κύκλο. Για παράδειγμα άλλες θερμοκρασίες αναπτύσσονται σε ηλιακά παραβολικά κάτοπτρα και άλλες σε επίπεδους ηλιακούς συλλέκτες και άλλες σε απορριπτόμενα καυσαέρια. Πέρα όμως από τους θεμροδυναμικούς, υπάρχουν και περιορισμοί περιβαλλοντικοί ανάλογα με την εφαρμογή του συγκεκριμένου κύκλου. Η κατεύθυνση είναι προς τα ψυκτικά μέσα με χαμηλό δείκτη GWP, καθώς και όσο το δυνατό με χαμηλή τοξικότητα και ευφλεκτότητα, προκειμένου να εξασφαλίσουμε εκ των προτέρων την όσο το δυνατό ασφαλή λειτουργία της διάταξης.

4.2Περιορισμοί του ORC για την εφαρμογή του με επίπεδους ηλιακούς συλλέκτες

Η διάταξη μας εκμεταλλεύεται την ηλιακή ενέργεια μέσω επίπεδων ηλιακών συλλεκτών και προορίζεται για εφαρμογή σε οικιακή χρήση.

Θερμοδυναμικοί περιορισμοί

Οι επίπεδοι ηλιακοί συλλέκτες μέσω των οποίων απορροφάται η ηλιακή ενέργεια μας καθορίζει ένα εύρος θερμοκρασιών λειτουργίας του συστήματος. Με δεδομένο πως οι θερμοκρασίες που αναπτύσσονται στο νερό των συλλεκτών δεν ξεπερνούν κατά πολύ τους 100 °C, η μέγιστη θερμοκρασία του κύκλου, άρα του οργανικού ρευστού πρέπει να ναι κάτω από αυτή την τιμή και λόγω του τεχνικού περορισμού του εναλλάκτη θεμρότητας. Το Pinch Point είναι πολύ σημαντική παράμετρος για το σωστό σχεδιασμό του συστήματος. Επομένως με βάση την προσέγγιση αυτή, τα κατάλληλα οργανικά ρευστά για τη βελτιστοποίηση του κύκλου θα πρέπει να έχουν μία κρίσιμη τιμή θερμοκρασίας κοντά στη μέγιστη θερμοκρασία του κύκλου.

Η εφαρμογή προορίζεται για οικιακή χρήση και εμπειρικά η πίεση λειτουργίας, δηλαδή η μέγιστη πίεση του κύκλου δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 40 bar. Αυτός ο περιορισμός προκύπτει από τη διαστασιολόγηση του συστήματος και είναι προφανώς άρρηκτα συνδεδεμένος με το κόστος της εν λόγω εγκατάστασης. Με βάση αυτή την προσέγγιση τα κατάλληλα οργανικά ρευστά θα πρέπει να έχουν κρίσιμη πίεση κοντά σε αυτή την τάξη μεγέθους των 40 bar.

Περιβαλλοντικοί περιορισμοί

Όπως έχουμε ήδη αναφέρει, με το Πρωτόκολλο του Μόντρεαλ, η επιδίωξη είναι για οποιαδήποτε εφαρμογή και αν μελετάμε, η χρησιμοποίηση ψυκτικών μέσων ως εργαζόμενα μέσα με χαμηλούς δείκτες ODP και GWP. Οι απαιτήσεις για την εφαρμογή μας είναι ο δείκτης ODP να είναι μηδενικός και ο δείκτης GWP να είναι αρκετά χαμηλός, σίγουρα κάτω από 100, με επιθυμητό πεδίο τιμών 0-10.

Πέρα από τους δείκτες GWP και ODP, μας ενδιαφέρουν επίσης η τοξικότητα και η αναφλεξιμότητα του υπό εξέταση ψυκτικού μέσου καθώς αυτές οι δύο κατηγορίες αποτελούν βασικά κριτήρια σε θέματα ασφάλειας της λειτουργίας του συστήματος.

Λοιποί περιορισμοί

Εκτός από τους περιβαλλοντικούς και θερμοδυναμικούς περιορισμούς που ήδη παρατέθηκαν σχετικά με την εφαρμογή μας, εξίσου μείζουσας σημασίας είναι η διαθεσιμότητα των ψυκτικών μέσων καθώς η μελέτη γίνεται με σκοπό αυτή η διάταξη να μπορεί να δοκιμαστεί και να λειτουργήσει. Άρα τα οργανικά ρευστά για να κριθούν μετέπειτα ως κατάλληλα υποψήφια για την εφαρμογή μας, θα πρέπει πρώτα να είναι διαθέσιμα στο εμπόριο. Επίσης το κόστος να συνάδει με την εφαρμογή δηλαδή να αποσβένεται άμεσα με τη λειτουργία του συστήματος και προφανώς να μην έχει οριστεί μελλοντική απαγόρευσή τους βάση νομοθεσίας.

fluids	ODP	GWP	Categ	Critical	Critical	Safety
			ory	Temp	Pressure	Group
R290 (propane)(wet	0	5	HC	96.7	42.5	A3
fluid)						
R-1270 (propylene)	0	2	HC	91.1	46.6	A3
R600a (isobutane)	0	4	HC	134.7	36.5	A3
butane	0	0	HC	152	38	A3
R12	1	10720	CFC	112		A1
R152a(wet fluid)	0	122	HFC	113	45.2	A2
R1234zeE(dry	0	6	HFO	109.4	36.3	A2L
fluid)						
R1234yf(dry fluid)	0	4	HFO	94.7	33.8	A2L
R450A	0	547	HFC/	100.18		A1
			HFO			
R513A	0	631	HFC/	97.51		A1
			HFO			

4.3Πίνακας επιλογής οργανικών ρευστών

Πίνακας 8:Οργανικά ρευστά για τον ηλιακό οργανικό κύκλο Rankine Παραπάνω στον πίνακα 8 υπάρχει μία λίστα με οργανικά ρευστά και οι βασικές τους προδιαγραφές, που αποτελούν κριτήρια για την καταλληλότητά τους σε σχέση με τις απαιτήσεις της εφαρμογής μας.

- Έτσι παρατηρούμε ότι το προπυλένιο (R-1270) δεν πληρεί τις θερμοδυναμικές προδιαγραφές που θέλουμε. Η κρίσιμη πίεση του είναι πολύ υψηλή, ενώ η κρίσιμη θερμοκρασία του είναι χαμηλή για την εφαρμογή μας καθώς θέλουμε λειτουργία της εγκατάστασης στην υποκρίσιμη περιοχή του οργανικού ρευστού και όχι στην υπερκρίσιμη. Επίσης είναι κατηγορίας A3, που σημαίνει πως δεν είναι τοξικό, αλλά είναι όμως αρκετά εύφλεκτο.
- Το ισοβουτάνιο (R600a) και το βουτάνιο έχουν υψηλή κρίσιμη θερμοκρασία και είναι αρκετά εύφλεκτα κι αυτό καθώς ανήκουν στην κατηγορία A3.
- Το R-12 έχει υπερβολικά υψηλό δείκτη GWP και για το λόγο αυτό έχει απαγορευτεί η εμπορική του χρήση από το Πρωτόκολλο του Μόντρεαλ.
- Τα R-450A και R-513A ενώ ανήκουν στην κατηγορία A1, άρα δεν είναι ούτε τοξικά ούτε εύφλεκτα, έχουν πολύ υψηλές τιμές GWP και για το λόγο αυτό κρίνονται ακατάλληλα για τη συγκεκριμένη εφαρμογή.

4.4Τα οργανικά ρευστά που θα χρησιμοποιηθούν στην εφαρμογή μας

Από τον παραπάνω πίνακα, τα οργανικά ρευστά που πληρούν τις προδιαγραφές όπως τις θέσαμε παραπάνω είναι το προπάνιο (R-290), που είναι υδρογονάνθρακας (HC), το R-152a, που είναι HFC και τα HFO, R-1234yf, R-1234ze(E). Τα δύο τελευταία αποτελούν θεωρητικά τις δύο καλύτερες επιλογές για τον κύκλο μας, καθώς πληρούν όλες τις προδιαγραφές που έχουμε θέσει για τη συγκεκριμένη εφαρμογή.

Θα αναφερθούμε λίγο εκτενέστερα στις υδρο-φθοριο-ολεφίνες (HFO) R-1234yf και R-1234ze(E) γι' αυτό το λόγο.

<u>HFO-1234yf</u>

Κύρια χαρακτηριστικά: GWP:4, T_{critical}=94.7 °C, Κανονικό σημείο βρασμού:-29°C

To HFO-1234yf είναι ένα καθαρό ψυκτικό που μπορεί να αντικαταστήσει το HFC-134a, στα ίδια συστήματα (εφαρμογές). Και αυτό γιατί τα χαρακτηριστικά πίεσηςθερμοκρασίας είναι οιωνεί τα ίδια. Επιπλέον ανήκει στην κατηγορία A2L, γεγονός που το καθιστά μη τοξικό και πολύ ελαφρώς εύφλεκτο, σύμφωνα με την κατάταξη της ASHRAE 34.

Η παραγωγή του ήταν περιορισμένη μέχρι τα μέσα του 2013, όπου και ξεκίνησε η μαζική παραγωγή του.

Ενεργειακή απόδοση: Λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες περιβάλλοντος, το ψυκτικό αυτό παρουσιάζει ενεργειακή απόδοση παρόμοια με αυτή του HFC-134a, ακόμα και εάν θεωρητικά ο συντελεστής λειτουργίας COP είναι για κάποιες εκατοστιαίες (%) μονάδες χαμηλότερος.

Κόστη-κερδοφορία: Δεδομένου ότι αυτό το ψυκτικό είναι ένα νέο μόριο που απαιτεί μια εξελιγμένη διαδικασία παραγωγής, η τιμή του σήμερα είναι αρκετά υψηλότερη από εκείνη του HFC-134a, στην κλίμακα από 30 έως και 50 €/kg.

Φραγμοί και περιορισμοί: Νέα εμπόδια συνδέονται με την ασφαλή χρήση ενός ψυκτικού μέσου χαμηλής ευφλεκτότητας, δηλαδή της κατηγορίας A2L σύμφωνα με το πρότυπο ASHRAE 34. Πρότυπα όπως το EN -378 και το IEC-60335-2-40, θα πρέπει να αναβαθμιστούν, προκειμένου να λάβουν υπόψη τους τη χαμηλή ευφλεκτότητα. Επομένως, αυτό σημαίνει πως τα συστήματα που είναι εγκατεστημένα σε εσωτερικούς χώρους συχνά απαγορεύονται. Οι τεχνικοί θα πρέπει να είναι κατάλληλα εκπαιδευμένοι και ικανοί να διαχειριστούν το ψυκτικό μέσο, ακόμα και αν πρόκειται για ψυκτικό μέσο με χαμηλή ευφλεκτότητα. Ανησυχίες από την άλλη πλευρά, έχουν εκφραστεί για την αποσύνθεση του HFO-1234yf στην ατμόσφαιρα και πιο συγκεκριμένα για το τριφθορικό οξύ, TFA (Trifluoroacetic acid) που εκλύεται. Μία ιαπωνική μελέτη πάνω σε αυτό τον προβληματισμό, αποδεικνύει ότι οι μέγιστες δυνατές ποσότητες τριφθορικού οξέος δεν είναι ικανές να βλάψουν το υδάτινο περιβάλλον.[10]

<u>HFO-1234ze(E)</u>

Κύρια χαρακτηριστικά: GWP:6, Τ_{critical}=109.4 °C, Κανονικό σημείο βρασμού:-19°C

To HFO-1234ze(E) είναι ένα καθαρό ψυκτικό που θα μπορούσε να αντικαταστήσει το HFC-134a σε εφαρμογές που χρησιμοποιούν σύγχρονο εξοπλισμό, καθώς η χαμηλή ογκομετρική χωρητικότητά του θα μπορούσε να βοηθήσει στο σχεδιασμό του εκάστοτε συστήματος. Ανήκει στην κατηγορία A2L σύμφωνα με το πρότυπο FDIS ISO 817, δηλαδή πρόκειται για οργανικό ρευστό με χαμηλή τοξικότητα και χαμηλή ευφλεκτότητα.

Το ψυκτικό αυτό ήδη παράγεται σε βιομηχανική κλίμακα και αποτελεί βασικό συστατικό των αφρών μόνωσης.

Ενεργειακή απόδοση: Λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες περιβάλλοντος, όταν το ψυκτικό αυτό χρησιμοποιείται σε συμπιεστές scroll ή σε παλινδρομικούς συμπιεστές, παρουσιάζει αποδοτικότητα όμοια με αυτή του HFC-134a.

Κόστη-κερδοφορία: Αυτό το ψυκτικό είναι ένα νέο μόριο, το κόστος του οποίου είναι υψηλό σε σχέση με το HFC-134a και ανέρχεται σε 30 έως 40 €/kg. Το γεγονός αυτό οφείλεται κυρίως στην κοστοβόρα διαδικασία παραγωγής του.

Φραγμοί και περιορισμοί: Τα σημαντικότερα εμπόδια αφορούν την ασφαλή χρήση ενός ψυκτικού μέσου με χαμηλή ευφλεκτότητα. (A2L σύμφωνα με το πρότυπο FDIS ISO 817). Πρότυπα όπως τα EN-378 και IEC-60335-2-40 πρόκειται να ανανεωθούν, ώστε να λάβουν υπόψη τους λιγότερο περιοριστικές απαιτήσεις για τη νέα αυτή κατηγορία (A2L). Τα συστήματα που είναι εγκατεστημένα σε εσωτερικούς χώρους και χρησιμοποιούν το εν λόγω ψυκτικό μέσο, συχνά απαγορεύονται. Επίσης, λόγω της αβεβαιότητας σχετικά με τη μελλοντική αποδοχή αυτού του ψυκτικού μέσου, θα υπάρξουν κενά σε πολλά βασικά μέρη του εξοπλισμού, όπως είναι για παράδειγμα οι συμπιεστές. Επιπλέον, οι ψυκτικοί θα πρέπει να είναι καλά εκπαιδευμένοι για τη σωστή διαγείριση ενός ψυκτικού με γαμηλή ευφλεκτότητα, όπου η ευφλεκτότητα αποτελεί παράγοντα-κλειδί για την ασφάλεια της εγκατάστασης. Ορισμένα πρότυπα που αφορούν κτιριακές εφαρμογές μπορεί να απαγορεύσουν τη χρήση εύφλεκτων ψυκτικών. Και στην περίπτωση του HFO-1234ze(E), υπάρχουν οι ίδιες ανησυχίες που σχετίζονται με το εκλυόμενο τριφθορικό οξύ κατά την αποσύνθεση του ψυκτικού στην ατμόσφαιρα. Η απάντηση είναι ακριβώς η ίδια που δόθηκε και στην περίπτωση του HFO-1234yf. Δηλαδή το μέγιστο επίπεδο τριφθορικού οξέος που μπορεί να φανταστεί κανείς βρίσκεται πολύ χαμηλότερα από τα όρια που προξενούν προβλήματα στα θαλάσσια οικοσυστήματα.[10]

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5°: Οργανικός κύκλος Rankine με επίπεδους ηλιακούς συλλέκτες

5.1Εισαγωγή

Έχουμε ήδη επιλέξει βάσει των περιορισμών μας, και αυτών που επιβάλλει η συγκεκριμένη εφαρμογή αλλά και βάσει τον περιορισμό που επιβάλλουν τα περιβαλλοντικά πρότυπα, ότι τα 4 υποψήφια οργανικά ρευστά για τον κύκλο μας είναι οι δύο χλωρο-φθοριο-ολεφίνες (HFO), δηλαδή τα R-1234yf και R-1234ze(E), το προπάνιο R-290 και το R-152a. Οι δύο χλωρο-φθοριο-ολεφίνες είναι ξηρά οργανικά ρευστά, ενώ το προπάνιο που είναι υδρογονάνθρακας (HC) και το R-152a που είναι HFC είναι και αμφότερα υγρά οργανικά ρευστά. Και για τα 4 οργανικά ρευστά έγινε βελτιστοποίηση της συμπεριφοράς τους σε κύκλο Rankine, με σκοπό να επιλεχθεί το οργανικό ρευστό εκείνο με τον καλύτερο θερμικό βαθμό απόδοσης με απώτερο σκοπό την ηλεκτροπαραγωγή ισχύος ικανής να καλύψει οικιακά ηλεκτρικά φορτία.

Για την υπολογιστική αυτή διαδικασία του υπολογισμού του θερμικού βαθμού απόδοσης του οργανικού κύκλου Rankine, χρησιμοποιήθηκε το υπολογιστικό πρόγραμμα Matlab,και συγκεκριμένα η έκδοση Matlab R2014a. Απαραίτητη για αυτή τη διαδικασία της προσομοίωσης και των θεμροδυναμικών υπολογισμών, ήταν η χρησιμοποίησητης της βιβλιοθήκης CoolProp, η οποία παρείχε στο Matlab τις θερμοδυναμικές προδιαγραφές όλων των οργανικών ρευστών που είναι διαθέσιμα στο εμπόριο. Γνωρίζοντας δύο θερμοδυναμικά στοιχεία για κάθε κατάσταση του οργανικού ρευστού, μέσω της εξίσωσης CoolProp μπορούμε να υπολογίσουμε οποιοδήποτε άλλο θερμοδυναμικό μέγεθος χρειαζόμαστε για την εκάστοτε κατάστασή του.

5.2Παραδοχές οργανικού κύκλου Rankine

Το σύστημα για τη διαστασιολόγησή του και μόνο, έχουμε δεχθεί πως η θερμική ενέργεια που αποθηκεύεται στο νερό των επίπεδων ηλιακών συλλεκτών αποδίδει την ενέργεια αυτή μέσω εναλλάκτη (ατμοποιητή) στον οργανικό κύκλο Rankine. Αυτή η θεώρηση έγινε για διευκόλυνση των υπολογισμών διαστασιολόγησης του συστήματος και επίσης στόχος είναι να διαστασιολογηθεί το σύστημα λίγο παραπάνω από τις ακριβείς απαιτήσεις των φορτίων και γενικότερα της εφαρμογής.

Στην πραγματικότητα μεσολαβεί ένας άλλος εναλλάκτης θερμότητας, που μεσολαβεί μεταξύ των δύο συστημάτων, δηλαδή μεταξύ του ηλιακού συστήματος (επίπεδοι ηλιακοί συλλέκτες – FPC) και του οργανικού κύκλου Rankine (ORC). Αυτός ο εναλλάκτης θερμότητας μεταφέρει την ενέργεια του νερού των συλλεκτών σε ένα συνθετικό έλαιο με υψηλό βαθμό απόδοσης κατά τη μεταφορά της θερμικής ενέργειας. Επίσης θεωρούμε πως στο σύστημα του ORC δεν υπάρχουν πτώσεις πίεσης στις σωληνώσεις που συνδέουν όλες τις μηχανές μεταξύ τους, ενώ κανονικά μεταξύ των δύο διαδοχικών μηχανών συνήθως λαμβάνεται υπόψη μία μέση πτώση

πίεσης της τάξεως του 2%. Πέρα από τη μεταφορά του οργανικού ρευστού διά μέσω των σωληνώσεων χωρίς απώλειες ενέργειας, θεωρούμε επίσης πως δεν υπάρχουν πτώσεις πίεσης και στους δύο εναλλάκτες θερμότητας, ούτε στον ατμοποιητή ούτε στο συμπυκνωτή.

- Δε λαμβάνεται υπόψη εναλλάκτης θερμότητας νερού-συνθετικού ελαίου κατά τη διαδικασία της διαστασιολόγησης
- Μηδενικές πτώσεις πίεσης στις σωληνώσεις
- Μηδενικές πτώσεις πίεσης σε ατμοποιητή και συμπυκνωτή

Από την επιστημονική βιβλιογραφία που είναι διαθέσιμη, για εφαρμογές ORC στο θερμοκρασιακό πεδίο που μας αφορά, η θερμοκρασία συμπύκνωσης του οργανικού ρευστού που εμφανίζει υψηλό θερμικό βαθμό απόδοσης στον κύκλο είναι οι 35 °C.

 \succ T cond=35 °C

Εικόνα 13: Βαθμός απόδοσης της εκτόνωσης και του κύκλου σε συνάρτησει ενός πεδίου θερμοκρασιών συμπύκνωσης[4]

Σε ό,τι αφορά το εύρος των πιέσεων λειτουργίας για το οποίο ο θερμικός βαθμός απόδοσης του κύκλου μεγιστοποιείται, αυτό κυμαίνεται βάσει εμπειρικής προεπιλογής, μεταξύ της πίεσης του οργανικού ρευστού σε υγρή κορεσμένη φάση και θεμροκρασία 10 °C υψηλότερη από την προεπιλεχθείσα θερμοκρασία συμπύκνωσης
του οργανικού ρευστού και του 90% της κρίσιμης πίεσης του εκάστοτε οργανικού ρευστού.

- P_min=πίεση κορεσμού σε θερμοκρασία 10 °C υψηλότερη από τη θερμοκρασία συμπύκνωσης
- ➢ P_max=0.9*p_crit

Εικόνα 14:Η καθαρή έξοδος ισχύος του ORC σε συνάρτηση με την ελάχιστη θερμοκρασιακή διαφορά των δύο ρευμάτων του εναλλάκτη[3]

Ο ισεντροπικός βαθμός απόδοσης της αντλίας του ORC λαμβάνεται ίσος με 65%, πάλι λαμβάνοντας υπόψη τη βιβλιογραφία που αφορούν τις εφαρμογές ORC. Συγκρίνει τη θερμοδυναμική αλλαγή κατάστασης που συντελείται στην αντλία χωρίς να μεταβάλλεται η εντροπία και την αντίστοιχη με τη μεταβολή της εντροπίας. Άρα είναι ο λόγος της ιδανικής (ελάχιστης) μεταβολής της ενθαλπίας προς την πραγματική μεταβολή της εντροπίας.

- ▶ n_pumpis= $\frac{h2is-h1}{h2-h1}$
- \rightarrow n_pumpis=0.65

Εικόνα 15:Ισεντροπική και μη μεταβολή που συντελείται κατά τη μετάβαση του οργανικού ρευστού μέσω της αντλίας[24]

Επειδή πρόκειται για εφαρμογή που προορίζεται να καλύψει οικιακά φορτία και συνεπώς το power output είναι της τάξεως των λίγων kW, για την εκτόνωση του οργανικού ρευστού χρησιμοπιείται συμπιεστής scroll αντί για στρόβιλο (τουρμπίνα). Ο ισεντροπικός βαθμός απόδοσης του εκτονωτή λαμβάνεται 75%, δηλαδή 10% μεγαλύτερος από τον αντίστοιχο της αντλίας. Αυτή είναι μια συνηθισμένη ποσοστιαία διαφορά μεταξύ συμπίεσης και εκτόνωσης σε ένα κύκλο.

> n_expis= $\frac{h1-h2}{h1-h2is}$

 \blacktriangleright n_expis=0.75

Εικόνα 16:Ισεντροπική και μη μεταβολή που συντελείται κατά τη μετάβαση του οργανικού ρευστού μέσω του εκτονωτή[24]

5.3Κλίση καμπύλης κορεσμού στη φάση ατμού

Στο σχήμα που ακολουθεί βλέπουμε μια καμπάνα κορεσμού ενός οργανικού ρευστού. Έχοντας ως στόχο η εκτόνωση να επιτευχθεί εκτός διφασικής περιοχής, άρα εκτός της καμπάνας κορεσμού του εκάστοτε οργανικού ρευστού μας διαφοροποιεί τη διαχείριση αυτή η κλίση της καμπύλης κορεσμού του ατμού. Στο σχήμα που ακολουθεί η κλίση αυτή είναι αρνητική, άρα πρόκειται για ξηρό οργανικό ρευστό.

Εικόνα 17:Καμπύλη κορεσμού ξηρού οργανικού ρευστού[24]

Ο στόχος μας είναι το οργανικό ρευστό να πραγματοποιήσει την εκτόνωσή του στο συμπιεστή scroll, χωρίς να βρεθεί εντός διφασικής περιοχής, δηλαδή θέλουμε να βρίσκεται αποκλειστικά και μόνο στην περιοχή ατμού. Αυτό γιατί τα διφασικά φαινόμενα θα δυσχεράνουν τη λειτουργία του.

Παρακάτω παριστάνονται οι τρεις διαφορετικοί τύποι καμπυλών κορεσμού, που προκύπτουν ανάλογα με το οργανικό ρευστό, δηλαδή εάν αυτό είναι ξηρό, ισεντροπικό ή υγρό αντίστοιχα. Η μπλε διακεκομένη γραμμή θα μπορούσε να αντιστοιχεί στην καμπάνα κορεσμού του νερού.

Εικόνα 18: Καμπύλες κορεσμού ξηρού, ισεντροπικού και υγρού οργανικού ρευστού[24]

Ακολουθούν οι καμπύλες κορεσμού τριών διαφορετικών ρευστών, ενός για κάθε κατηγορία. Το νερό ως υγρό, το πεντάνιο ως ξηρό και το R245fa ως ισεντροπικό οργανικό ρευστό.

Εικόνα 19:Καμπύλες κορεσμού πεντάνιου(ξηρού), νερού(υγρού) και του R245fa(ισεντροπικού)[5]

5.4Η περίπτωση των ξηρών οργανικών ρευστών

Σε αυτή την κατηγορία των οργανικών ρευστών ανήκουν οι δύο υδρο-φθοριοολεφίνες (HFO) που θα χρησιμοποιηθούν στο θερμοδυναμικό κύκλο. Ανήκουν σε αυτή την κατηγορία δηλαδή η κλίση της καμπύλης κορεσμού του ατμού τους είναι αρνητική. Παρακάτω, ακολουθούν οι καμπύλες κορεσμού των δύο αυτών οργανικών ρευστών.

Εικόνα 20:Καμπύλη κορεσμού του R-1234yf[25]

Εικόνα 21:Καμπύλη κορεσμού του R-1234zeE[25]

Σε αυτή την περίπτωση συγκρίνουμε την πίεση λειτουργίας του ORC (μέγιστη πίεση του κύκλου) με την πίεση που αντιστοιχεί στο σημείο της καμπάνας κορεσμού του οργανικού ρευστού που εμφανίζεται η μέγιστη τιμή της εντροπίας.

Άρα στην περίπτωση που η πίεση λειτουργίας είναι μικρότερη ή ίση της πίεσης στη μέγιστη εντροπία, τότε έχει αποφευχθεί η περίπτωση να γίνει η εκτόνωση εντός διφασικής περιοχής, άρα τυπικά κάνουμε μια υπερθέρμανση στο οργανικό ρευστό της τάξεως των 2 K.

Στην αντίθετη περίπτωση που η πίεση λειτουργίας είναι μεγαλύτερη από την πίεση που αντιστοιχεί στη μέγιστη τιμή της εντροπίας της καμπάνας κορεσμού, γίνεται υπερθέρμανση μέχρι την τιμή της μέγιστης εντροπίας.

Συνοψίζοντας,

- ✤ Av p_cycle<=p_sGmax</p>
 - ΔT=2 K, άρα στοιχειώδης υπερθέρμανση του οργανικού ρευστού
- ενώ αν p_cycle>p_sGmax
 - s(5)=sGmax, άρα πραγματοποιείται υπερθέρμανση μέχρι το σημείο που εμφανίζεται η μέγιστη τιμή της εντροπίας της καμπάνας του εκάστοτε ξηρού οργανικού ρευστού

5.5Η περίπτωση των υγρών οργανικών ρευστών

Σε αυτή την περίπτωση των οργανικών ρευστών ανήκουν τα άλλα δύο οργανικά ρευστά, τα οποία θα χρησιμοποιήσουμε στο θερμοδυναμικό κύκλο. Δηλαδή ο υδρογανάνθρκας (HC) προπάνιο R290 και ο υδρο-φθοριο-άνθρακας (HFC) R152a. Αυτά τα δύο οργανικά ρευστά είναι υγρά (wet fluids), γι αυτό το λόγο η κλίση της καμπύλης κορεσμού του ατμού τους έχει θετική κλίση, όπως συμβαίνει και στην περίπτωση του νερού-ατμού. Παρακάτω, στην εικόνα που ακολουθεί φαίνεται ξεκάθαρα η διαφορά στην κλίση της καμπάνας κορεσμού σε σχέση με την περίπτωση των ξηρών οργανικών ρευστών, των οποίων η περίπτωση εξετάσθηκε παραπάνω.

Εικόνα 22:Καμπύλη κορεσμού για την περίπτωση των υγρών οργανικών ρευστών[6]

Το σημείο όπου εμφανίζεται η μέγιστη τιμή της εντροπίας για το οργανικό ρευστό είναι το σημείο όπου ξεκινάει η συμπύκνωσή του, δηλαδή η αλλαγή φάσης του οργανικού ρευστού από αέρια σε υγρή υπό σταθερή θερμοκρασία. Στόχος μας είναι η εκτόνωση να πραγματοποιηθεί εκτός διφασικής περιοχής (εκτός καμπάνας) του οργανικού ρευστού. Άρα γίνεται υπερθέρμανση (superheating) μέχρι το σημείο του οποίου η εντροπία να είναι ίση με την εντροπία στην αρχή της συμπύκνωσης. Αν η θερμοκρασία σε εκείνο το σημείο, δημιουργεί υπερθέρμανση χαμηλότερη του 1 K, τότε λαμβάνουμε υπόψη πως πραγματοποιείται υπερθέρμανση ίση με 1 K.

Συνοψίζοντας,

- s_inexp=s_Gcond, δηλαδή η εντροπία στην είσοδο του εκτονωτή ίση με την εντροπία στο ξεκίνημα της συμπύκνωσης
- Av $\Delta T_{sh>1}$,
- η T_inexp είναι η θερμοκρασία στην οποία αντιστοιχεί η s_inexp
 ενώ αν ΔT_sh<1,
- τότε λαμβάνουμε την υπερθέρμανση του οργανικού ρευστου ίση με 1 Κ

5.6Εναλλάκτες θερμότητας-η ανάλυση του Pinch Point

Η ανάλυση του Pinch Point για τους εναλλάκτες θερμότητας είναι καοριστικής σημασίας. Βασίζεται στο δεύτερο νόμο της Θερμοδυναμικής, ο οποίος περιγράφει τις αυθόρμητες διεργασίες που πραγματοποιούνται σε μη αναστρέψιμους κύκλους.

Ο Clausius σχετικά με το δεύτερο νόμο της Θερμοδυναμικής διατύπωσε: 'Είναι αδύνατο για οποιοδήποτε σύστημα να λειτουργεί με τέτοιο τρόπο ώστε, η θερμότητα να μεταφέρεται από το ψυχρό ρεύμα στο θερμότερο ρεύμα'. Επίσης: Ένα θερμό ρεύμα δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να θερμάνει ένα ψυχρότερο ρεύμα σε θερμοκρασία υψηλότερη του θερμού ρεύματος'.

Ο Kelvin-Planck διατύπωσε: 'Τα θερμά ρεύματα δεν μπορούν να μεταφέρουν όλη τους την ενέργεια στα αντίστοιχα ψυχρά ρεύματα, καθώς υπάρχει και ένα ποσό θερμότητας που χάνεται ως αποτέλεσμα της διεργασίας τις μεταφοράς θερμότητας (απώλειες).

Εικόνα 23: Απεικόνιση της ελάχιστης θερμοκρασιακής διαφοράς μεταξύ θερμού και ψυχρού ρεύματος του εναλλάκτη[13]

To Pinch Point είναι στην ουσία μία τιμή θερμοκρασίας. Είναι η ελάχιστη θερμοκρασιακή διαφορά μεταξύ των δύο ρευμάτων του εναλλάκτη. Διαιρεί το εύρος της θερμοκρασίας σε δύο περιοχές. Πάνω από αυτό γίνεται η θέρμανση και κάτω από αυτό η ψύξη.

Τόσο στην περίπτωση του ατμοποιητή, όσο και στην περίπτωση του συμπυκνωτή, λαμβάνουμε ελάχιστη αποδεκτή τιμή του Pinch Point τα 5 K.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο: Θερμοδυναμικά σημεία οργανικού κύκλου Rankine (ORC)

6.1 Εισαγωγή

Στο σημείο αυτό θα αναφερθούμε στα βασικά θερμοδυναμικά σημεία του κύκλου, για τα οποία θα δοθούν στη συνέχεια θερμοδυναμικές τιμές για τα τέσσερα οργανικά ρευστά που έχουν επιλεχθεί για τη βελτιστοποίηση.

Σημείο 1

Πρόκειται για το σημείο που αντιστοιχεί στην είσοδο του οργανικού ρευστού στην αντλία διαφράγματος που θα χρησιμοποιηθεί στην εγκατάσταση. Το οργανικό ρευστό είναι κορεσμένο υγρό σε θερμοκρασία 35 °C, δηλαδή στη θερμοκρασία που έχει επιλεγεί για τη συμπύκνωση του οργανικού ρευστού.

Εικόνα 24:Αντλία διαφράγματος για την ανύψωση της πίεσης του εργαζόμενου μέσου[24]

Σημείο 2

Πρόκειται για το σημείο εξόδου από την αντλία, όπου χρησιμοποιώντας ισεντροπικό βαθμό απόδοσης 65%, μέσω της ισεντροπικής διεργασίας καταλήγουμε στον υπολογισμό των θερμοδυναμικών παραμέτρων της πραγματικής διεργασίας. Το ρευστό εισέρχεται στον εναλλάκτη θερμότητας και αποτελεί το ψυχρό του ρεύμα.

Σημείο 3

Πρόκειται για το σημείο όπου το οργανικό ρευστό είναι κορεσμένο υγρό και σε αυτό το σημείο ξεκινά η ατμοποίησή του, θεωρώντας πως δεν υπάρχουν απώλειες πίεσης κατά τη διεργασία αυτή.

Εικόνα 25:Πλακοειδής εναλλάκτης θερμότητας (ατμοποιητής)[24]

Σημείο 4

Είναι το σημείο όπου έχει πραγματοποιηθεί η ατμοποίηση του οργανικού ρευστού. Είναι σε κατάσταση κορεσμένου ατμού στην ίδια πίεση αφού έχουμε θεωρήσει πως δεν υπάρχουν πτώσεις πίεσης διά μέσω των δύο εναλλακτών.

Σημείο 5

Είναι το σημείο στο οποίο καταλήγει το εργαζόμενο μέσο με την υπερθέρμανσή του. Σε αυτή τη θερμοδυναμική κατάσταση έχει τη μέγιστη πίεση και θερμοκρασία του κύκλου και με αυτά τα χαρακτηριστικά εισέρχεται στον εκτονωτή.

Εικόνα 26:Συμπιεστής scroll τον οποίο χρησιμοποιούμε ανάστροφα για εκτόνωση[24]

Σημείο 6

Είναι η έξοδος του εργαζόμενου μέσου από τον εκτονωτή. Έχει ήδη μετατραπεί η θερμική του ενέργεια σε μηχανκή στην άτρακτο του εκτονωτή, η οποία συνδέεται με το δρομέα της γεννήτριας της εγκατάστασης. Το οργανικό ρευστό επανέρχεται στη χαμηλή πίεση του κύκλου, δηλαδή στην πίεση συμπύκνωσής του και εισέρχεται στο δεύτερο εναλλάκτη θερμότητας του κύκλου, δηλαδή στο συμπυκνωτή.

Σημείο 7

Το εργαζόμενο μέσο βρίσκεται σε κατάσταση κορεσμένου ατμού στην πίεση συμπύκνωσης. Ακολουθεί η συμπύκνωσή του υπό τη σταθερή επιλεχθείσα θερμοκρασία, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη πτώσεις πιέσεως κατά τη διεργασία της συμπύκνωσης.

Εικόνα 27:Πλακοειδής εναλλάκτης θερμότητας (συμπυκνωτής)[24]

Σημείο 8

Ταυτίζεται με το σημείο 1, ολοκληρώθει δηλαδή ένας πλήρης θερμοδυναμικός κύκλος και το οργανικό ρευστό (εργαζόμενο μέσο) επανήλθε στην αρχική του κατάσταση (κορεσμένο υγρό).

6.2Αποτελέσματα των τεσσάρων επιλεχθέντων οργανικών ρευστών

6.2.10 οργανικός κύκλος Rankine για το εργαζόμενο μέσο HFO-1234yf

Γενικές πλ	ηροφορίες
Μοριακή μάζα [kg/mol]	0.1140415928
Αριθμός CAS	754-12-1
Κατηγορία ASHRAE	A2L
Μοριακός τύπος	-
0	ρια
Μέγιστη θερμοκρασία [K]	410.0
Μέγιστη πίεση [Pa]	3000000.0
Τριπλό	σημείο
Θερμοκρασία [K]	220.0
Πίεση [Pa]	315075587937
Κρίσιμο	ο σημείο
Θερμοκρασία [K]	367.85
Πυκνότητα [kg/m³]	475553441976
Πυκνότητα [mol/m³]	4170.0
Πίεση [Pa]	3382200.0

Πίνακας 9:Πληροφορίες και ιδιότητες του οργανικού ρευστού HFO-1234yf[25]

Στη συνέχεια ακολουθούν πίνακες με όλα τα θερμοδυναμικά μεγέθη του ρευστού όπως προέκυψαν από το πρόγραμμα βελτιστοποίησης. Το πρόγραμμα βελτιστοποίησης εκπονήθηκε σε *Matlab* με τη χρήση της βιβλιοθήκης *CoolProp*. Οι πίνακες περιλαμβάνουν τιμές των θερμοδυναμικών μεγεθών του οργανικού ρευστού σε όλα τα σημεία του κύκλου που αναφέρθηκαν παραπάνω.

Ακολουθούν οι τιμές της θερμοκρασίας του οργανικού ρευστού στα διάφορα σημεία του κύκλου, που περιγράφτηκαν παραπάνω.

Σημεία	1	2	3	4	5	6	7	8
T [K]	308.15	310.56	362.38	362.38	365.65	313.46	308.15	308.15

Πίνακας 10:Θερμοκρασίες στα διάφορα σημεία του θερμοδυναμικού κύκλου του HFO-1234yf

Ακολουθεί ο πίνακας με τις τιμές της εντροπίας του κύκλου του οργανικού ρευστού.

Σημεία	1	2	3	4	5	6	7	8
s [kj/(kg*K)]	1.1622	1.1657	1.4316	1.5792	1.6095	1.6254	1.6064	1.1622

Πίνακας 11:Τιμές της εντροπίας στα διάφορα σημεία του θερμοδυναμικού κύκλου του HFO-1234yf

Στον κώδικα βελτιστοποίησης του θερμοδυναμικού κύκλου του οργανικού μέσου περιλαμβάνεται και μία συνάρτηση για τη σχεδιαστική απεικόνιση της καμπάνας κορεσμού του οργανικού ρευστού. Ακολουθεί ο κύκλος που προκύπτει από τη βελτιστοποίηση μαζί με την καμπάνα κορεσμού. Υποκρίσιμος οργανικός κύκλος Rankine με κατάλληλη υπερθέρμανση, ώστε η εκτόνωση να πραγματοποιείται εκτός καμπάνας.

το βέλτιστο κύκλο

Παρακάτω ακουλουθεί ο πίνακας με τις πιέσεις του συγκεκριμένου εργαζόμενου μέσου. Έχουμε θεωρήσει για την απλούστευση της διαδικασίας διαστασιολόγησης του συστήματος ότι όλες οι διεργασίες γίνονται σε δύο πιέσεις, την υψηλή πίεση της ατμοποίησης και τη χαμηλή πίεση της συμπύκνωσης του οργανικού ρευστού. Η

αντλία και ο συμπιεστής scroll είναι υπεύθυνοι για τη μετάβαση του ρευστού μεταξύ των δύο αυτών πιέσεων.

Σημεία	1	2	3	4	5	6	7	8
p [bar]	8.95	30.34	30.34	30.34	30.34	8.95	8.95	8.95

Πίνακας 12: Πιέσεις στα διάφορα σημεία του θερμοδυναμικού κύκλου του HFO-1234yf

- Уψηλή πίεση κύκλου: 30.34 bar
- * Χαμηλή πίεση κύκλου: 8.95 bar

Ακολουθεί το διάγραμμα πίεσης-θερμοκρασίας για το θερμοδυναμικό κύκλο.

Εικόνα 29:Διάγραμμα πίεσης-θερμοκρασίας για τον κύκλο του HFO-1234yf

Θερμικός βαθμός απόδοσης

Στόχος της διαδικασίας αυτής είναι η μεγιστοποίηση του θερμικού βαθμού απόδοσης του κύκλου, υπό τους υπάρχοντες και προαναφερθέντες περιορισμούς.

Ο θερμικός βαθμός απόδοσης του κύκλου είναι ο λόγος της ενέργειας που εκμεταλλευόμαστε περιστρέφοντας την άτρακτο, στην οποία είναι συνδεδεμένος ο συμπιεστής scroll και περιστρέφει το δρομέα της γεννήτριας, προς την ενέργεια που εισέρχεται στο θερμοδυναμικό κύκλο ORC.

$$harphi n_{th} = \frac{w_{net}}{q_{in}}$$

•
$$w_{net} = w_{exp} - w_{pump} = (h_5 - h_6) - (h_2 - h_1)$$

•
$$q_{in}=h_5-h_2$$

Ακολουθεί διάγραμμα για το θερμικό βαθμό απόδοσης που προέκυψε σε όλες τις επαναλήψεις που έγιναν, δηλαδή σε όλο το εύρος πιέσεων λειτουργίας του θερμοδυναμικού κύκλου.

Εικόνα 30:Θερμικός βαθμός απόδοσης ORC σε όλο το εύρος των επαναλήψεων που πραγματοποιήθηκαν

Στο παρακάτω διάγραμμα βλέπουμε το θερμικό βαθμό απόδοσης του κύκλου σε όλο το εύρος των πιέσεων λειτουργίας που χρησιμοποιήσαμε για τη βελτιστοποίηση.

Εικόνα 31:Θερμικός βαθμός απόδοσης του κύκλου στο εύρος των πιέσεων λειτουργίας που επιλέχθηκε

- Volume Flow Rate (VFR)
- VFR= $\frac{din}{dout}$

Είναι ο λόγος της πυκνότητας του οργανικού ρευστού κατά την είσοδό του στον εκτονωτή προς την αντίστοιχη στην έξοδό του. Από επιστημονική βιβλιογραφία, έχει αποδειχθεί πως σε ένα εύρος τιμών του 3-5, μεγιστοποιείται ο ισεντροπικός βαθμός απόδοσης του εκτονωτή. Αν η τιμή του VFR είναι υψηλότερη τότε δεν αρκεί ένας μόνο συμπιεστής scroll για την εκτόνωση.

Ακολουθεί διάγραμμα που συνδέει το θερμικό βαθμό απόδοσης με την πίεση λειτουργίας του και τη θερμοκρασία ατμοποίησης του εργαζόμενου μέσου.

Εικόνα 32: Διάγραμμα βαθμού απόδοσης σε συνάρτηση με την πίεση λειτουργίας και τη θερμοκρασία ατμοποίησης του HFO-1234yf

εργαζόμενο μέσο	HFO-1234yf
θερμικός βαθμός απόδοσης [%]	7.5923
πίεση λειτουργίας [bar]	30.34
πίεση συμπύκνωσης [bar]	8.95
μέγιστη θερμοκρασία κύκλου [K]	365.65
VFR	4.602
PR (pressure ratio)	3.389
παροχή μάζας [kg/sec]	0.21055

Πίνακας 13: Αποτελέσματα για το οργανικό ρευστό R-1234yf

Γενικές πλ	ηροφορίες
Μοριακή μάζα [kg/mol]	0.1140415928
Αριθμός CAS	29118-24-9
Κατηγορία ASHRAE	A2L
Μοριακός τύπος	-
0,	D1α
Μέγιστη θερμοκρασία [K]	420.0
Μέγιστη πίεση [Pa]	1500000.0
Τριπλό	σημείο
Θερμοκρασία [K]	168.62
Πίεση [Pa]	218580020061
Κρίσιμο	ο σημείο
Θερμοκρασία [K]	382.52
Πυκνότητα [kg/m³]	489238433112
Πυκνότητα [mol/m ³]	4290.0
Πίεση [Pa]	3636250.0

6.2.2Ο οργανικός κύκλος Rankine για το εργαζόμενο μέσο HFO-1234zeE

Πίνακας 14:Πληροφορίες και ιδιότητες του οργανικού ρευστού HFO-1234zeE[25]

Ακολουθούν οι τιμές της θερμοκρασίας του οργανικού ρευστού στα διάφορα σημεία του κύκλου, που περιγράφτηκαν παραπάνω.

T [K] 308.15 310.07 367.81 367.81 370.21 315.56 308.15 308.1	Σημεία	1	2	3	4	5	6	7	8
	T [K]	308.15	310.07	367.81	367.81	370.21	315.56	308.15	308.15

Πίνακας 15:Θερμοκρασίες στα διάφορα σημεία του θερμοδυναμικού κύκλου του HFO-1234zeE

Ακολουθεί ο πίνακας με τις τιμές της εντροπίας του κύκλου του οργανικού ρευστού.

Σημεία	1	2	3	4	5	6	7	8
s [kj/(kg*K)]	1.1634	1.1665	1.4417	1.6696	1.6837	1.7037	1.6795	1.1634

Πίνακας 16:Τιμές της εντροπίας στα διάφορα σημεία του θερμοδυναμικού κύκλου του HFO-1234zeE Ακολουθεί ο κύκλος που προκύπτει από τη βελτιστοποίηση μαζί με την καμπάνα κορεσμού. Υποκρίσιμος οργανικός κύκλος Rankine με κατάλληλη υπερθέρμανση, ώστε η εκτόνωση να πραγματοποιείται εκτός καμπάνας.

Εικόνα 33:Καμπάνα κορεσμού του HFO-1234zeE μαζί με το βέλτιστο κύκλο

Παρακάτω ακουλουθεί ο πίνακας με τις πιέσεις του συγκεκριμένου εργαζόμενου μέσου. Έχουμε θεωρήσει για την απλούστευση της διαδικασίας διαστασιολόγησης του συστήματος ότι όλες οι διεργασίες γίνονται σε δύο πιέσεις, την υψηλή πίεση της ατμοποίησης και τη χαμηλή πίεση της συμπύκνωσης του οργανικού ρευστού. Η αντλία και ο συμπιεστής scroll είναι υπεύθυνοι για τη μετάβαση του ρευστού μεταξύ των δύο αυτών πιέσεων.

Σημεία	1	2	3	4	5	6	7	8
p [bar]	6.67	27.2	27.2	27.2	27.2	6.67	6.67	6.67
	Π/	4 -	H /	2 1		0	3	

Πίνακας 17: Πιέσεις στα διάφορα σημεία του θερμοδυναμικού κύκλου του HFO-1234zeE

- Υψηλή πίεση κύκλου: 27.2 bar
- * Χαμηλή πίεση κύκλου: 6.67 bar

Ακολουθεί το διάγραμμα πίεσης-θερμοκρασίας για το θερμοδυναμικό κύκλο.

Εικόνα 34:Διάγραμμα πίεσης-θερμοκρασίας για τον κύκλο του HFO-1234zeE

* Θερμικός βαθμός απόδοσης

Στόχος της διαδικασίας αυτής είναι η μεγιστοποίηση του θερμικού βαθμού απόδοσης του κύκλου, υπό τους υπάρχοντες και προαναφερθέντες περιορισμούς.

Ο θερμικός βαθμός απόδοσης του κύκλου είναι ο λόγος της ενέργειας που εκμεταλλευόμαστε περιστρέφοντας την άτρακτο, στην οποία είναι συνδεδεμένος ο συμπιεστής scroll και περιστρέφει το δρομέα της γεννήτριας, προς την ενέργεια που εισέρχεται στο θερμοδυναμικό κύκλο ORC.

$$\succ$$
 $n_{th} = \frac{wnet}{qin}$

• $w_{net} = w_{exp} - w_{pump} = (h_5 - h_6) - (h_2 - h_1)$

• $q_{in}=h_5-h_2$

Ακολουθεί διάγραμμα για το θερμικό βαθμό απόδοσης που προέκυψε σε όλες τις επαναλήψεις που έγιναν, δηλαδή σε όλο το εύρος πιέσεων λειτουργίας του θερμοδυναμικού κύκλου.

Εικόνα 35:Θερμικός βαθμός απόδοσης ORC σε όλο το εύρος των επαναλήψεων που πραγματοποιήθηκαν

Στο παρακάτω διάγραμμα βλέπουμε το θερμικό βαθμό απόδοσης του κύκλου σε όλο το εύρος των πιέσεων λειτουργίας που χρησιμοποιήσαμε για τη βελτιστοποίηση.

Εικόνα 36:Θερμικός βαθμός απόδοσης του κύκλου στο εύρος των πιέσεων λειτουργίας που επιλέχθηκε

- Volume Flow Rate (VFR)
- VFR= $\frac{din}{dout}$

Είναι ο λόγος της πυκνότητας του οργανικού ρευστού κατά την είσοδό του στον εκτονωτή προς την αντίστοιχη στην έξοδό του. Από επιστημονική βιβλιογραφία, έχει αποδειχθεί πως σε ένα εύρος τιμών του 3-5, μεγιστοποιείται ο ισεντροπικός βαθμός απόδοσης του εκτονωτή. Αν η τιμή του VFR είναι υψηλότερη τότε δεν αρκεί ένας μόνο συμπιεστής scroll για την εκτόνωση.

Ακολουθεί διάγραμμα που συνδέει το θερμικό βαθμό απόδοσης με την πίεση λειτουργίας του και τη θερμοκρασία ατμοποίησης του εργαζόμενου μέσου.

Εικόνα 37:Διάγραμμα βαθμού απόδοσης σε συνάρτηση με την πίεση λειτουργίας και τη θερμοκρασία ατμοποίησης του HFO-1234zeE

εργαζόμενο μέσο	HFO-1234zeE
θερμικός βαθμός απόδοσης [%]	8.7557
πίεση λειτουργίας [bar]	27.2
πίεση συμπύκνωσης [bar]	6.67
μέγιστη θερμοκρασία κύκλου [K]	370.21
VFR	5.2023
PR (pressure ratio)	4.0765
παροχή μάζας [kg/sec]	0.1664

Πίνακας 18: Αποτελέσματα για το οργανικό ρευστό HFO-1234zeE

6.2.3Ο οργανικός κύκλος Rankine για το εργαζόμενο μέσο R152a

Ολοκληρώθηκε η ανάλυση για τις δύο υδρο-φθοριο-ολεφίνες (HFO) και τώρα θα παρατεθούν τα αποτελέσματα για τα δύο άλλα οργανικά ρευστά, τα οποία επιλέχθηκαν για τη βελτιστοποίηση του ORC. Πρώτα ξεκινάμε με τον υδρο-φθοριοάνθρακα (HFC) R152a. Πρόκειται για υγρό οργανικό ρευστό, άρα ο κώδικας βελτιστοποίησης διαφοροποιείται, καθώς η κλίση της καμπάνας κορεσμού του ατμού είναι διαφορετική. (θετική κλίση)

Γενικές πλ	ηροφορίες
Μοριακή μάζα [kg/mol]	0.066051
Αριθμός CAS	75-37-6
Κατηγορία ASHRAE	A2
Μοριακός τύπος	$C_2F_2H_4$
O _f	οια
Μέγιστη θερμοκρασία [K]	471.0
Μέγιστη πίεση [Pa]	58000000.0
Τριπλό	σημείο
Θερμοκρασία [K]	154.56
Πίεση [Pa]	-
Κρίσιμο	ο σημείο
Θερμοκρασία [K]	386.411
Πυκνότητα [kg/m³]	368.0
Πυκνότητα [mol/m ³]	_
Πίεση [Pa]	4520000.0

Πίνακας 19: Πληροφορίες και ιδιότητες του οργανικού ρευστού HFC-152a[25]

Ακολουθούν οι τιμές της θερμοκρασίας του οργανικού ρευστού στα διάφορα σημεία του κύκλου, που περιγράφτηκαν παραπάνω.

Σημεία	1	2	3	4	5	6	7	8
T [K]	308.15	309.72	355.81	355.81	367.01	315.14	308.15	308.15

Πίνακας 20:Θερμοκρασίες στα διάφορα σημεία του θερμοδυναμικού κύκλου του HFC-152a

Ακολουθεί ο πίνακας με τις τιμές της εντροπίας του κύκλου του οργανικού ρευστού.

Σημεία	1	2	3	4	5	6	7	8
s [kj/(kg*K)]	1.2114	1.2148	1.4977	2.0151	2.0769	2.1065	2.0769	1.2114

Πίνακας 21:Τιμές της εντροπίας στα διάφορα σημεία του θερμοδυναμικού κύκλου του HFC-152a

Ακολουθεί ο κύκλος που προκύπτει από τη βελτιστοποίηση μαζί με την καμπάνα κορεσμού. Υποκρίσιμος οργανικός κύκλος Rankine με κατάλληλη υπερθέρμανση μέχρι την τιμή της εντροπίας στην αρχή της συμπύκνωσης, ώστε η εκτόνωση να πραγματοποιείται εκτός καμπάνας.

Εικόνα 38:Καμπάνα κορεσμού του HFC-152a μαζί με το βέλτιστο κύκλο

Παρακάτω ακουλουθεί ο πίνακας με τις πιέσεις του συγκεκριμένου εργαζόμενου μέσου. Έχουμε θεωρήσει για την απλούστευση της διαδικασίας διαστασιολόγησης του συστήματος ότι όλες οι διεργασίες γίνονται σε δύο πιέσεις, την υψηλή πίεση της ατμοποίησης και τη χαμηλή πίεση της συμπύκνωσης του οργανικού ρευστού. Η

αντλία και ο συμπιεστής scroll είναι υπεύθυνοι για τη μετάβαση του ρευστού μεταξύ των δύο αυτών πιέσεων.

Σημεία	1	2	3	4	5	6	7	8
p [bar]	7.94	24.77	24.77	24.77	24.77	7.94	7.94	7.94

Πίνακας 22: Πιέσεις στα διάφορα σημεία του θερμοδυναμικού κύκλου του HFC-152a

- Υψηλή πίεση κύκλου: 24.77 bar
- * Χαμηλή πίεση κύκλου: 7.94 bar

Ακολουθεί το διάγραμμα πίεσης-θερμοκρασίας για το θερμοδυναμικό κύκλο.

Εικόνα 39: Διάγραμμα πίεσης-θερμοκρασίας για τον κύκλο του HFC-152a

Θερμικός βαθμός απόδοσης

Στόχος της διαδικασίας αυτής είναι η μεγιστοποίηση του θερμικού βαθμού απόδοσης του κύκλου, υπό τους υπάρχοντες και προαναφερθέντες περιορισμούς.

Ο θερμικός βαθμός απόδοσης του κύκλου είναι ο λόγος της ενέργειας που εκμεταλλευόμαστε περιστρέφοντας την άτρακτο, στην οποία είναι συνδεδεμένος ο συμπιεστής scroll και περιστρέφει το δρομέα της γεννήτριας, προς την ενέργεια που εισέρχεται στο θερμοδυναμικό κύκλο ORC.

$$\succ$$
 $n_{th} = \frac{wnet}{qin}$

•
$$w_{net} = w_{exp} - w_{pump} = (h_5 - h_6) - (h_2 - h_1)$$

• $q_{in}=h_5-h_2$

Ακολουθεί διάγραμμα για το θερμικό βαθμό απόδοσης που προέκυψε σε όλες τις επαναλήψεις που έγιναν, δηλαδή σε όλο το εύρος πιέσεων λειτουργίας του θερμοδυναμικού κύκλου.

Εικόνα 40:Θερμικός βαθμός απόδοσης ORC σε όλο το εύρος των επαναλήψεων που πραγματοποιήθηκαν

Στο παρακάτω διάγραμμα βλέπουμε το θερμικό βαθμό απόδοσης του κύκλου σε όλο το εύρος των πιέσεων λειτουργίας που χρησιμοποιήσαμε για τη βελτιστοποίηση.

Εικόνα 41:Θερμικός βαθμός απόδοσης του κύκλου στο εύρος των πιέσεων λειτουργίας που επιλέχθηκε

- Volume Flow Rate (VFR)
- VFR= $\frac{din}{dout}$

Είναι ο λόγος της πυκνότητας του οργανικού ρευστού κατά την είσοδό του στον εκτονωτή προς την αντίστοιχη στην έξοδό του. Από επιστημονική βιβλιογραφία, έχει αποδειχθεί πως σε ένα εύρος τιμών του 3-5, μεγιστοποιείται ο ισεντροπικός βαθμός απόδοσης του εκτονωτή. Αν η τιμή του VFR είναι υψηλότερη τότε δεν αρκεί ένας μόνο συμπιεστής scroll για την εκτόνωση.

Ακολουθεί διάγραμμα που συνδέει το θερμικό βαθμό απόδοσης με την πίεση λειτουργίας του και τη θερμοκρασία ατμοποίησης του εργαζόμενου μέσου.

Εικόνα 42:Διάγραμμα βαθμού απόδοσης σε συνάρτηση με την πίεση λειτουργίας και τη θερμοκρασία ατμοποίησης του HFC-152a

εργαζόμενο μέσο	HFC-152a
θερμικός βαθμός απόδοσης [%]	8.2363
πίεση λειτουργίας [bar]	24.77
πίεση συμπύκνωσης [bar]	7.94
μέγιστη θερμοκρασία κύκλου [K]	367.01
VFR	3.2703
PR (pressure ratio)	3.12
παροχή μάζας [kg/sec]	0.11268

Πίνακας 23: Αποτελέσματα για το οργανικό ρευστό HFC-152a

6.2.4Ο οργανικός κύκλος Rankine για το εργαζόμενο μέσο R290

Όπως και στις προηγούμενες περιπτώσεις, αρχικά παραθέτουμε γενικές πληροφορίες και ιδιότητες του οργανικού ρευστού HC-290.

Γενικές πλ	Γενικές πληροφορίες						
Μοριακή μάζα [kg/mol]	0.04409562						
Αριθμός CAS	74-98-6						
Κατηγορία ASHRAE	A3						
Μοριακός τύπος	C ₃ H ₈						
0	ρια						
Μέγιστη θερμοκρασία [K]	650.0						
Μέγιστη πίεση [Pa]	100000000.0						
Τριπλό	σημείο						
Θερμοκρασία [K]	85.53						
Πίεση [Pa]	0.000171650634674						
Κρίσιμο	ο σημείο						
Θερμοκρασία [K]	369.89						
Πυκνότητα [kg/m³]	2204781						
Πυκνότητα [mol/m³]	5000.0						
Πίεση [Pa]	4251200.0						

Πίνακας 24:Πληροφορίες και ιδιότητες του οργανικού ρευστού HC-290[25]

Ακολουθούν οι τιμές της θερμοκρασίας του οργανικού ρευστού στα διάφορα σημεία του κύκλου, που περιγράφτηκαν παραπάνω.

Σημεία	1	2	3	4	5	6	7	8
T [K]	308.15	311.35	364.03	364.03	371.77	313.93	308.15	308.15

Πίνακας 25:Θερμοκρασίες στα διάφορα σημεία του θερμοδυναμικού κύκλου του HC-290

Ακολουθεί ο πίνακας με τις τιμές της εντροπίας του κύκλου του οργανικού ρευστού.

Σημεία	1	2	3	4	5	6	7	8
s [kj/(kg*K)]	1.3143	1.3238	1.8741	2.2197	2.3436	2.3836	2.3436	1.3143

Πίνακας 26:Τιμές της εντροπίας στα διάφορα σημεία του θερμοδυναμικού κύκλου του HC-290

Ακολουθεί ο κύκλος που προκύπτει από τη βελτιστοποίηση μαζί με την καμπάνα κορεσμού. Υποκρίσιμος οργανικός κύκλος Rankine με κατάλληλη υπερθέρμανση μέχρι την τιμή της εντροπίας στην αρχή της συμπύκνωσης, ώστε η εκτόνωση να πραγματοποιείται εκτός καμπάνας.

Εικόνα 43:Καμπάνα κορεσμού του HC-290 μαζί με το βέλτιστο κύκλο

Παρακάτω ακουλουθεί ο πίνακας με τις πιέσεις του συγκεκριμένου εργαζόμενου μέσου. Έχουμε θεωρήσει για την απλούστευση της διαδικασίας διαστασιολόγησης του συστήματος ότι όλες οι διεργασίες γίνονται σε δύο πιέσεις, την υψηλή πίεση της ατμοποίησης και τη χαμηλή πίεση της συμπύκνωσης του οργανικού ρευστού. Η αντλία και ο συμπιεστής scroll είναι υπεύθυνοι για τη μετάβαση του ρευστού μεταξύ των δύο αυτών πιέσεων.

Σημεία	1	2	3	4	5	6	7	8
p [bar]	12.18	38.24	38.24	38.24	38.24	12.18	12.18	12.18

Πίνακας 27: Πιέσεις στα διάφορα σημεία του θερμοδυναμικού κύκλου του HC-290

- * Υψηλή πίεση κύκλου: 38.24 bar
- Χαμηλή πίεση κύκλου: 12.18 bar

Ακολουθεί το διάγραμμα πίεσης-θερμοκρασίας για το θερμοδυναμικό κύκλο.

Εικόνα 44:Διάγραμμα πίεσης-θερμοκρασίας για τον κύκλο του HC-290

Θερμικός βαθμός απόδοσης

Στόχος της διαδικασίας αυτής είναι η μεγιστοποίηση του θερμικού βαθμού απόδοσης του κύκλου, υπό τους υπάρχοντες και προαναφερθέντες περιορισμούς.

Ο θερμικός βαθμός απόδοσης του κύκλου είναι ο λόγος της ενέργειας που εκμεταλλευόμαστε περιστρέφοντας την άτρακτο, στην οποία είναι συνδεδεμένος ο συμπιεστής scroll και περιστρέφει το δρομέα της γεννήτριας, προς την ενέργεια που εισέρχεται στο θερμοδυναμικό κύκλο ORC.

$$\succ$$
 n_{th}= $\frac{\text{wnet}}{\text{qin}}$

- $w_{net} = w_{exp} w_{pump} = (h_5 h_6) (h_2 h_1)$
- $q_{in}=h_5-h_2$

Ακολουθεί διάγραμμα για το θερμικό βαθμό απόδοσης που προέκυψε σε όλες τις επαναλήψεις που έγιναν, δηλαδή σε όλο το εύρος πιέσεων λειτουργίας του θερμοδυναμικού κύκλου.

Εικόνα 45:Θερμικός βαθμός απόδοσης ORC σε όλο το εύρος των επαναλήψεων που πραγματοποιήθηκαν

Στο παρακάτω διάγραμμα βλέπουμε το θερμικό βαθμό απόδοσης του κύκλου σε όλο το εύρος των πιέσεων λειτουργίας που χρησιμοποιήσαμε για τη βελτιστοποίηση.

Εικόνα 46:Θερμικός βαθμός απόδοσης του κύκλου στο εύρος των πιέσεων λειτουργίας που επιλέχθηκε

- Volume Flow Rate (VFR)
- VFR= $\frac{din}{dout}$

Είναι ο λόγος της πυκνότητας του οργανικού ρευστού κατά την είσοδό του στον εκτονωτή προς την αντίστοιχη στην έξοδό του. Από επιστημονική βιβλιογραφία, έχει αποδειχθεί πως σε ένα εύρος τιμών του 3-5, μεγιστοποιείται ο ισεντροπικός βαθμός απόδοσης του εκτονωτή. Αν η τιμή του VFR είναι υψηλότερη τότε δεν αρκεί ένας μόνο συμπιεστής scroll για την εκτόνωση.

Ακολουθεί διάγραμμα που συνδέει το θερμικό βαθμό απόδοσης με την πίεση λειτουργίας του και τη θερμοκρασία ατμοποίησης του εργαζόμενου μέσου.

Εικόνα 47: Διάγραμμα βαθμού απόδοσης σε συνάρτηση με την πίεση λειτουργίας και τη θερμοκρασία ατμοποίησης του HC-290

εργαζόμενο μέσο	HC-290
θερμικός βαθμός απόδοσης [%]	8.0706
πίεση λειτουργίας [bar]	38.24
πίεση συμπύκνωσης [bar]	12.18
μέγιστη θερμοκρασία κύκλου [K]	371.77
VFR	3.779
PR (pressure ratio)	3.1401
παροχή μάζας [kg/sec]	0.083729

Πίνακας 28: Αποτελέσματα για το οργανικό ρευστό ΗC-290

6.3Σύγκριση των αποτελεσμάτων της βελτιστοποίησης

Παρακάτω ακολουθεί συγκεντρωτικός πίνακας με τα αποτελέσματα για κάθε ένα από τα τέσσερα οργανικά ρευστά, όπως αυτά προέκυψαν από τον κώδικα βελτιστοποίησης. Ο κώδικας έχει συμπεριλάβει όλους τους τεχνικούς και μη περιορισμούς που αναφέραμε εκτενώς παραπάνω, άρα μοναδικό κριτήριο για την επιλογή μας είναι ο μέγιστος θερμικός βαθμός απόδοσης του ORC.

εργαζόμενο μέσο	R1234yf	R1234zeE	R152a	R290
θερμικός βαθμός απόδοσης [%]	7.5923	8.7557	8.2363	8.0706
πίεση λειτουργίας [bar]	30.34	27.2	24.77	38.24
πίεση συμπύκνωσης [bar]	8.95	6.67	7.94	12.18
μέγιστη θερμοκρασία κύκλου [K]	365.65	370.21	367.01	371.77
VFR	4.602	5.2023	3.2703	3.779
PR (pressure ratio)	3.389	4.0765	3.12	3.1401
παροχή μάζας [kg/sec]	0.21055	0.1664	0.11268	0.083729

Πίνακας 29:Συγκεντρωτικά αποτελέσματα για τα οργανικά ρευστά που επιλέχθηκαν

Όπως παρατηρούμε από τα αποτελέσματα του παραπάνω πίνακα, ο μέγιστος θερμικός βαθμός απόδοσης για το θερμοδυναμικό κύκλο εμφανίζεται στην περίπτωση της υδρο-φθοριο-ολεφίνης *HFO-1234zeE*. Άρα στη συνέχεια για τις υπόλοιπους υπολογισμούς διαστασιολόγησης του συστήματος θα πορευτούμε με το συγκεκριμένο εργαζόμενο μέσο.

Ο υπολογισμός της παροχής μάζας του εργαζόμενου μέσου, που απαιτείται στη συγκεκριμένη εφαρμογή υπολογίστηκε με γνώμονα την απαίτηση της ισχύος εξόδου της γεννήτριας. Συγκεκριμένα παίρνουμε την ονομαστική ισχύ της γεννήτριας δεδομένη βάσει των φορτίων που θέλουμε να καλύψουμε κι έτσι υπολογίζουμε και την απαραίτητη παροχή μάζας.

Πιο συγκεκριμένα,
Ονομαστική ισχύς της γεννήτριας: P_{el}=3 Kw <u>Μηχανικός βαθμός απόδοσης της γεννήτριας:</u> n_{mg}=0.98 <u>Ηλεκτρικός βαθμός απόδοσης της γεννήτριας:</u> n_{elg}=0.98

Παρογή μάζας εργαζόμενου μέσου:

 $m_{of} = \frac{Pel}{nmg* nelg*wexp}$

6.4Υπολογισμοί για τη διαστασιολόγηση του συστήματος

Γνωρίζοντας την παροχή μαζας του οργανικού ρευστού που απαιτείται για να δουλεύει η διάταξή μας ονομαστικά, προχωράμε στον υπολογισμό όλων αυτών των μεγεθών που είναι απαραίτητα για τη διαστασιολόγηση του συστήματος.

Αρχικά ξεκινάμε με τους υπολογισμούς που αφορούν στον πρώτο εναλλάκτη θερμότητας, δηλαδή στον ατμοποιητή, εκεί όπου η θερμική ενέργεια μεταφέρεται στο θερμοδυναμικό κύκλο του οργανικού ρευστού. Το θερμό ρεύμα του εναλλάκτη είναι κανονικά ένα συνθετικό έλαιο, στο οποίο αποθηκεύεται η θερμική ενέργεια που αποθηκεύουν οι συλλέκτες από τον ήλιο. Όμως για χάρη απλούστευσης της διαδικασίας διαστασιολόγησης του συστήματος, θεωρούμε πως στον εναλλάκτη το θερμό ρεύμα είναι νερό.

Άρα, βάσει βιβλιογραφίας για εφαρμογές επίπεδων ηλιακών συλλεκτών, επιλέγουμε τις θερμοκρασίες εισόδου και εξόδου του νερού στον εναλλάκτη. Τις λαμβάνουμε ως δεδομένες, προκειμένου να μπορούμε να υπολογίσουμε την παροχή του νερού που απαιτείται στην ονομαστική λειτουργία του συστήματος.

<u> Δεδομένα θερμού ρεύματος ατμοποιητή</u>

- θ_{win}=110 °C, είναι η θερμοκρασία εισόδου του θερμού ρεύματος στον εναλλάκτη
- θ_{wout}=90 °C, είναι η θερμοκρασίου εξόδου του θερμού ρεύματος από τον εναλλάκτη
- c_{pw}=4.187 kj/(kg*K), η ειδική θερμοχωρητικότητα του νερού υπό σταθερή πίεση

Άρα με τα παραπάνω δεδομένα, υπολογίζουμε την ενθαλπία εισόδου και εξόδου του θερμού ρεύματος.

- $h_{win} = c_{pw}^* \theta_{win}$, η ενθαλπία εισόδου του θερμού ρεύματος στον εναλλάκτη
- $h_{wout} = c_{pw} * \theta_{wout}$, η ενθαλπία εξόδου του θερμού ρεύματος από τον εναλλάκτη

Άρα από το ισοζύγιο ενέργειας στον εναλλάκτη θερμότητας (ατμοποιητή), υπολογίζουμε την απαραίτητη παροχή μάζας του θερμού ρεύματος ,ώστε το σύστημα να λειτουργεί ονομαστικά. Ιδανικά θεωρούμε πως δεν υπάρχει πτώση πίεσης στον εναλλάκτη, άρα δεν έχουμε απώλεια ενέργειας. Επομένως όλη η θερμική ενέργεια του νερού μεταφέρεται στο ψυχρό ρεύμα του εναλλάκτη, δηλαδή στο οργανικό ρευστό.

<u>Ισοζύγιο ενέργειας ατμοποιητή</u>

• $m_{of}^*(h_{expin}-h_{pumpout})=m_{wevap}^*(h_{win}-h_{wout})$

Ιδανικές συνθήκες μεταφοράς ενέργειας χωρίς απώλειες. Όλο το ποσό της θερμικής ενέργειας του νερού μεταφέρεται στο οργανικό ρευστό. Τα δεδομένα για το ψυχρό ρεύμα έχουν ήδη υπολογιστεί από το βέλτιστο θερμοδυναμικό κύκλο του συστήματος (ενθαλπίες, θερμοκρασίες, πιέσεις, παροχή μάζας του οργανικού ρευστού).

Στη συνέχεια, χρησιμοποιήθηκε συνάρτηση για τον υπολογισμό της μικρότερης θερμοκρασιακής διαφοράς μεταξύ των δύο ρευμάτων. Με δεδομένα τις θερμοκρασίες, τις ενθαλπίες, τις παροχές μάζας και τις πιέσεις των δύο ρευμάτων του εναλλάκτη, υπολογίζεται το pinch point του ατμοποιητή. Βάσει ορίων βιβλιογραφίας, για τη σωστή λειτουργία και διαστασιολόγηση του εναλλάκτη, το pinch point δεν πρέπει να υπερβαίνει τους 5 Κ. Η πίεση του θερμού ρεύματος λαμβάνεται 2 bar, κατά ένα bar υψηλότερη από την πίεση του νερού σε κατάσταση κορεσμού στους 100 °C.

Αντίστοιχη διαδικασία ακολουθείται και για τον άλλο εναλλάκτη θερμότητας του συστήματος, δηλαδή για το συμπυκνωτή. Σε αυτή την περίπτωση όμως, τα δύο ρεύματα αντιστρέφονται, αφού θερμό ρεύμα του συμπυκνωτή είναι το οργανικό ρευστό και ψυχρό ρεύμα είναι το νερό. Άρα στο συμπυκνωτή, η θερμική ενέργεια

αποβάλλεται από το θερμοδυναμικό κύκλο, δηλαδή έχουμε αντίστροφη διαδικασία σε σχέση με τον ατμοποιητή.

<u>Δεδομένα ψυγρού ρεύματος συμπυκνωτή</u>

- θ_{win}=20 °C, είναι η θερμοκρασία εισόδου του ψυχρού ρεύματος στον εναλλάκτη
- θ_{wout}=30 °C, είναι η θερμοκρασίου εξόδου του ψυχρού ρεύματος από τον εναλλάκτη
- c_{pw}=4.187 kj/(kg*K), η ειδική θερμοχωρητικότητα του νερού υπό σταθερή πίεση

Άρα με τα παραπάνω δεδομένα, υπολογίζουμε την ενθαλπία εισόδου και εξόδου του θερμού ρεύματος.

- $h_{win} = c_{pw} * \theta_{win}$, η ενθαλπία εισόδου του ψυχρού ρεύματος στον εναλλάκτη
- $h_{wout} = c_{pw} * \theta_{wout}$, η endalpia exódou tou yuccoú reúmatos apó ton enallákt η

Άρα από το ισοζύγιο ενέργειας στον εναλλάκτη θερμότητας (συμπυκνωτή), υπολογίζουμε την απαραίτητη παροχή μάζας του ψυχρού ρεύματος ,ώστε το σύστημα να λειτουργεί ονομαστικά. Ιδανικά θεωρούμε πως δεν υπάρχει πτώση πίεσης στον εναλλάκτη, άρα δεν έχουμε απώλεια ενέργειας. Επομένως όλη η θερμική ενέργεια του οργανικού ρευστού μεταφέρεται στο ψυχρό ρεύμα του εναλλάκτη, δηλαδή στο νερό.

<u>Ισοζύγιο ενέργειας συμπυκνωτή</u>

• $m_{of}^*(h_{expout}-h_{pumpin})=m_{wcond}^*(h_{wout}-h_{win})$

Ιδανικές συνθήκες μεταφοράς ενέργειας χωρίς απώλειες. Όλο το ποσό της θερμικής ενέργειας του οργανικού ρευστού μεταφέρεται στο νερό. Τα δεδομένα για το θερμό ρεύμα έχουν ήδη υπολογιστεί από το βέλτιστο θερμοδυναμικό κύκλο του συστήματος (ενθαλπίες, θερμοκρασίες, πιέσεις, παροχή μάζας του οργανικού ρευστού).

Αντίστοιχα με την περίπτωση του ατμοποιητή, καλείται και εδώ η συνάρτηση για τον υπολογισμό της ελάχιστης θερμοκρασιακής διαφοράς μεταξύ των δύο ρευμάτων. Και σε αυτή την περίπτωση, το pinch point δε θα πρέπει να υπερβαίνει τα 5 K. Η πίεση του ψυχρού ρεύματος (νερού) λαμβάνεται ίση με 1 bar.

εργαζόμενο μέσο	R1234yf	R1234zeE	R152a	R290
water(evap,hot stream,kg/sec)	0,38854	0,3628	0,4046	0,35849
pinch point (evaporator)	7,38	5,52	8,58	9,5
water(cond,hot stream,kg/sec)	0,71808	0,66206	0,74255	0,65912
pinch point (condenser)	5,56	5,56	5,46	5,46

Πίνακας 30:Υπολογισμοί για τον ατμοποιητή και το συμπυκνωτή

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7°: Ηλιακή γεωμετρία

7.1Υπολογισμός ολικής ακτινοβολίας σε κεκλιμένη επιφάνεια

Η εφαρμογή μας περιλαμβάνει σύστημα παράλληλων ηλιακών συλλεκτών, προκειμένου αρχικώς να δεσμεύσει την ηλιακή ενέργεια και εν συνεχεία να τη μεταφέρει στο θερμοδυναμικό κύκλο του οργανικού ρευστού.

Επομένως είναι πολύ μεγάλη η σημασία των ηλιακών δεδομένων, τα οποία θα ληφθούν υπόψη, καθώς βάση αυτών θέλουμε να εξετάσουμε την επιφάνεια των ηλιακών συλλεκτών που χρειαζόμαστε ώστε να μπορεί το σύστημά μας να λειτουργεί ονομαστικά.

Οι υπολογισμοί αφορούν την περιοχή της Αθήνας, άρα λαμβάνουμε υπόψη τα ηλιακά δεδομένα που αφορούν την Αθήνα, προκειμένου να υπολογίσουμε μία μέση αντιπροσωπευτική τιμή της προσπίπτουσας ολικής ακτινοβολίας αναγόμενη στη μονάδα επιφάνειας ενός ηλιακού συλλέκτη.

7.1.1Γεωγραφικό πλάτος και γωνία κλίσης του συλλέκτη

Μελετάμε την περιοχή των νοτίων προαστίων, άρα βάσει πινάκων της οδηγίας του ΚΕΝΑΚ, το γεωγραφικό πλάτος που θα χρησιμοποιήσουμε είναι 37.97 μοίρες.

Εικόνα 48: Γεωγραφικό πλάτος (για την Αθήνα φ=37.97°)[24]

Επίσης επειδή το σύστημα το εξετάζουμε για ετήσια λειτουργία, καθώς θέλουμε να καλύπτει φορτία σε όλη την περίοδο του έτους, η βέλτιστη κλίση των επίπεδων ηλιακών συλλεκτών που θα χρησιμοποιηθούν είναι ίση με το γεωγραφικό πλάτος της περιοχής.

Εικόνα 49:Κλίση τοποθέτησης επίπεδου ηλιακού συλλέκτη (β=φ για ετήσια λειτουργία του συστήματος)[19]

7.1.2Γωνιακή απόκλιση δ

Γωνιακή απόκλιση είναι η γωνιακή απόσταση των ακτίνων του ήλιου, βόρεια ή νότια του Ισημερινού, με τη βόρεια γωνιακή απόκλιση να ορίζεται ως θετική. Είναι η γωνία μεταξύ της κεντρικής γραμμής που ενώνει τη Γη και τον ήλιο και της προβολής της γραμμής αυτής στο επίπεδο του Ισημερινού. Αποκλίσεις βόρεια του Ισημερινού είναι θετικές (το καλοκαίρι στο βόρειο ημισφαίριο), ενώ εκείνες στα νότια είναι αρνητικές. Η γωνιακή απόκλιση είναι 0° στη χειμερινή και εαρινή ισημερία, +23.45° στη μεγαλύτερη διάρκεια της ημέρας και -23.45° στη μεγαλύτερη διάρκεια της νύχτας.[19]

Η ηλιακή απόκλιση για κάθε ημέρα του έτους (N) μπορεί να υπολογιστεί προσεγγιστικά από τη σχέση που ακολουθεί σύμφωνα με το ASHRAE 2007:

♦
$$\delta = 23.45 \times \sin(\frac{360}{365} * (284 + N))$$

Εικόνα 50:Ορισμός του γεωγραφικού πλάτους, της γωνιακής απόκλισης και της ωριαίας γωνίας του ήλιου[19]

Εκτός όμως από τον υπολογιστικό τρόπο που αναφέρθηκε παραπάνω, για τον υπολογισμό της ηλιακής απόκλισης μπορούν να χρησιμοποιηθούν τιμές για τη μέση ημέρα κάθε μήνα. Ακολουθεί πίνακας με τη μέση ημέρα κάθε μήνα και τη μέση τιμή της ηλιακής απόκλισης για κάθε μήνα.

Μήνας	Μέση ημέρα του Μέση ημέρα του μήνα έτους (N)		Ηλιακή απόκλιση δ (σε μοίρες)	
Ιανουάριος	17	17	-20.92	
Φεβρουάριος	16	47	-12.95	
Μάρτιος	16	75	-2.42	
Απρίλιος	15	105	9.41	
Μάιος	15	135	18.79	
Ιούνιος	11	162	23.09	
Ιούλιος	17	198	21.18	
Αύγουστος	16	228	13.45	
Σεπτέμβριος	15	258	2.22	
Οκτώβριος	15	288	-9.60	
Νοέμβριος	14	318	-18.91	
Δεκέμβριος	10	344	-23.05	

Πίνακας 31:Τιμές μέσης ημέρας κάθε μήνα, μέσης ημέρας του έτους και ηλιακής απόκλισης[19]

Στους υπολογισμούς λαμβάνεται η μέση τιμή της γωνίας ηλιακής απόκλισης, δηλαδή ο αριθμητικός μέσος όρος που προκύπτει από τις τιμές της τελευταίας στήλης του παραπάνω πίνακα.

7.1.3Φαινομενική ηλιακή ώρα (AST)

Στους υπολογισμούς της ηλιακής ενέργειας, η AST χρησιμοποιείται για να εκφράσει την ώρα της ημέρας. Βασίζεται στην εμφανή γωνιακή κίνηση του ήλιου στον ουρανό. Η ώρα που ο ήλιος διασχίζει το μεσημβρινό του παρατηρητή είναι το τοπικό ηλιακό μεσημέρι, το οποίο συνήθως δεν ταυτίζεται με την τοπική ώρα 12:00 του μεσημεριού. Για τη μετατροπή της τοπικής ώρας σε φαινομενική ηλιακή ώρα, χρειάζονται δύο διορθώσεις. Μία είναι η εξίσωση του χρόνου και μία η διόρθωση του γεωγραφικού μήκους.[19]

<u>7.1.4Η εξίσωση του χρόνου (ET)</u>

Εξαιτίας παραγόντων που σχετίζονται με την τροχιά της Γης γύρω από τον Ήλιο, η ταχύτητα της Γης διαφέρει μεταβάλλεται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους με αποτέλεσμα η AST να διαφέρει ελαφρώς από το μέσο χρόνο που τηρείται από ένα ρολόι. Αυτή η μεταβολή ονομάζεται εξίσωση του χρόνου και προκύπτει από το γεγονός ότι ο χρόνος που απαιτείται από τη Γη για να ολοκληρώσει μία πλήρη περιστροφή γύρω από τον άξονά της σε σχέση με τον Ήλιο δεν είναι ομοιόμορφος καθ'όλη τη διάρκεια του έτους.

Κατά τη διάρκεια του έτους, η μέση διάρκεια της ημέρας είναι 24 ώρες. Ωστόσο το ήμήκος της ημέρας ποικίλλει λόγω της εκκεντρότητας της τροχιάς της Γης και της κλίσης του άξονα της Γης από το επίπεδο της τροχιάς της. Λόγω της ελλειπτικής τροχιάς της, η Γη είναι πιο κοντά στον Ήλιο στις 3 του Γενάρη και πιο μακριά στις 4 Ιουλίου. Επομένως η τροχιακή ταχύτητα της Γης είναι μεγαλύτερη από τη μέση τιμή της για το ήμιση του έτους (περίπου από τον Οκτώβριο μέχρι το Μάρτιο) και μικρότερη απ' ό,τι η μέση τιμή της για το υπόλοιπο εξάμηνο του έτους, δηλαδή από τον Απρίλιο μέχρι και το Σεπτέμβριο.[19]

Η εξίσωση του χρόνου είναι:

ET=9.87*sin(2*B)-7.53*cos(B)-1.5*sin(B) [min]

όπου B=(N-81)*³⁶⁰/₃₆₄

Ακολουθεί το διάγραμμα της εξίσωσης του χρόνου στη διάρκεια ενός έτους.

Εικόνα 51:Διάγραμμα της εξίσωσης του χρόνου για ένα έτος

7.1.5Διόρθωση γεωγραφικού μήκους

Το πρότυπο ρολόι είναι ρυθμισμένο με βάση το πρότυπο μεσημβρινό του Greenwich, που βρίσκεται σε μηδενικό γεωγραφικό μήκος. Δεδομένου ότι ο Ήλιος χρειάζεται 4 λεπτά για να μεταβληθεί το γεωγραφικό μήκος κατά μία μονάδα, είναι συντελεστής διόρθωσης του γεωγραφικό μήκους της τάξεως του 4 χρησιμοποιείται και θα πρέπει είτε να προστεθεί είτε να αφαιρεθεί από το πρότυπο ρολόι του χρόνου θέσης. Αυτή η διόρθωση είναι συαθερή για ένα δεδομένο γεωγραφικό μήκος και ο παρακάτω κανόνας που ακολουθεί θα πρέπει να τηρείται ανάλογα με το πρόσημο. Αν η τοποθεσία βρίσκεται ανατολικά του πρότυπου μεσημβρινού, τότε η διόρθωση προστίθεται στο ρολόι του χρόνου, ενώ αν βρίσκεται δυτικά τότε αφαιρείται. Η γενική εξίσωση για τον υπολογισμό της φαινομενικής ηλιακής ώρας είναι:[19]

AST=LST+ET±4*(SL-LL), όπου

LST=ο τοπικός χρόνος

ΕΤ=η εξίσωση του χρόνου

SL=30°, το σταθερό γεωγραφικό μήκος

LL=23.45°, το τοπικό γεωγραφικό μήκος για την περιοχή της Αθήνας

7.1.6Η ωριαία γωνία του Ήλιου

Η ωριαία γωνία ενός σημείου στην επιφάνεια της Γης ορίζεται ως η γωνία μέσα από την οποία η Γη θα περιστρεφόταν προκειμένου να φέρει το μεσημβρινό του σημείου ακριβώς κάτω από τον Ήλιο. Η παραπάνω εικόνα δείχνει την ωριαία γωνία του σημείου Ρ ως τη γωνία που μετράται στο επίπεδο του Ισημερινού της Γης μεταξύ της προβολής του ΟΡ και της προβολής της ευθείας που συνδέει τον Ήλιο και τη Γη στην κεντρική γραμμή.[19]

Η τοπική ωριαία γωνία του Ήλιου μπορεί να υπολογιστεί με τη βοήθεια της εξής σχέσης:

h=(AST-12)*15

7.20λική ακτινοβολία σε κεκλιμένη επιφάνεια

Οι συλλέκτες δεν εγκαθίστανται οριζόντια, αλλά σε μια γωνία προκειμένου να βελτιστοποιούν την αξιοποίηση της ηλιακής ακτινοβολίας, μειώνοντας την αντανάκλαση και τις απώλειες συνημιτόνου. Γι αυτό το λόγο οι σχεδιαστές τέτοιων συστημάτων χρειάζονται δεδομένα της ηλιακής ακτινοβολίας σε οριζόντια επιφάνεια, προκειμένου να μπορούν να τα μετατρέψουν σε αντίστοιχα δεδομένα κεκλιμένων επιφανειών.[19]

 $G_t = G_{Bt} + G_{Dt} + G_{Gt}$

G_{Bt}=η άμεση ακτινοβολία σε κεκλιμένο επίπεδο

G_dt=η διάχυτη ακτινοβολία σε κεκλιμένο επίπεδο

 G_{Gt} =η ανακλώμενη από το έδαφος ακτινοβολία σε κεκλιμένο επίπεδο

7.2.1Συντελεστής άμεσης ακτινοβολίας κεκλιμένης επιφάνειας

 $R_{B} = \frac{\sin(\varphi - \beta) * \sin(\delta) + \cos(\varphi - \beta) * \cos(\delta) * \cos(h)}{\sin(\varphi) * \sin(\delta) + \cos(\varphi) * \cos(\delta) * \cos(h)}$

 $G_B=900~W/m^2$, δεδομένο για άμεση ακτινοβολία σε οριζόντιο επίπεδο

 $G_{Bt} = R_B * G_B$

7.2.2Ισοτροπικό μοντέλο υπολογισμού της διάχυτης ηλιακής ακτινοβολίας

Υπάρχουν πολλά διαφορετικά μοντέλα που υπολογίζουν τη διάχυτη ποσότητα ακτινοβολίας σε κεκλιμένη επιφάνεια. Η πρώτη προσέγγιση υπολογισμού αναπτύχθηκε επίσημα από τους Hottel και Woertz (1942) και τελειοποιήθηκε από

τους Liu και Jordan (1960). Σύμφωνα με αυτό το μοντέλο, η ακτινοβολία υπολογίζεται ως εξής:

$$G_{Dt} = \int_0^{\frac{\pi}{2} - \beta} GR * \cos(\Phi) d\Phi + \int_0^{\frac{\pi}{2}} GR * \cos(\Phi) d\Phi$$

Όπου $G_R{=}70 \; W/m^2 \;$ από βιβλιογραφία

7.2.3Ανακλώμενη από το έδαφος ηλιακή ακτινοβολία σε κεκλιμένη επιφάνεια

Όπου $\rho_{G}\!\!=\!\!0.2$, μία μέση τιμή για την ανακλαστικότητα του εδάφους

7.2.4Διαδικασία υπολογισμού της συνολικής προσπίπτουσας ακτινοβολίας σε κεκλιμένη επιφάνεια

Θέλουμε να υπολογίσουμε τη μέγιστη τιμή της ολικής ακτινοβολίας σε κεκλιμένη επιφάνεια, άρα οι υπολογισμοί μας πραγματοποιούνται σε συνθήκες όπου μεγιστοποιείται το ποσό της ηλιακής ακτινοβολίας. Άρα, επιλέγουμε από τον παραπάνω πίνακα ως μέση ημέρα του έτους τη μέση ημέρα του μήνα Ιουλίου και τοπική ώρα 3:00 μμ, ώστε να έχουμε τη μέγιστη τιμή της ηλιακής ακτινοβολίας.

Συνοψίζοντας,

Ν=198, δηλαδή η τιμή που αντιστοιχεί στη μέση ημέρα του Ιουλίου

και LST=15, ώστε να αντιστοιχεί στις 3:00 μμ

7.2.5Επιλογή τιμής της ολικής προσπίπτουσας ηλιακής ακτινοβολίας σε κεκλιμένη επιφάνεια για τη διαστασιολόγηση του συστήματος

Παραπάνω είδαμε τον τρόπο με τον οποίο υπολογίστηκε η μέγιστη τιμή της ολικής προσπίπτουσας ακτινοβολίας. Όμως για τη διαστασιολόγηση του συστήματος των επίπεδων ηλιακών συλλεκτών, δε χρησιμοποιούμε τη μέγιστη τιμή, αλλά το 80% αυτής.

Παρακάτω ακολουθεί πίνακας στον οποίο καταγράφονται τα αποτελέσματα των υπολογισμών που προηγήθηκαν και αναφέρθηκαν παραπάνω.

Γεωγραφικό πλάτος φ (μοίρες)	37.97°
Κλίση τοποθέτησης συλλέκτη β(μοίρες)	37.97°
Μέση ημέρα του έτους Ν	198
Γωνιακή απόκλιση δ (μοίρες)	21.1837°
Τοπικός χρόνος (3:00 μμ) LST [min]	900
Γεωγραφικό μήκος του μεσημβρινού	30°
Γεωγραφικό μήκος Αθήνας LL (μοίρες)	23.45°
Συντελεστής Β (μοίρες)	115.7143°
Εξίσωση του χρόνου ΕΤ (μοίρες)	-5.8010°
Φαινομενική ηλιακή ώρα AST [min]	867.999
Ωριαία γωνία του Ήλιου h	36.9998°
Σ υντελεστής άμεσης ακτινοβολίας R_B	0.9201
Αμεση ακτινοβολία σε κεκλιμένη	828.0518
$\frac{\varepsilon \pi i \varphi \alpha v \varepsilon i \alpha G_{Bt} [W/m]}{\varepsilon \alpha V m}$	
Διαχυτη ακτινοβολια σε κεκλιμενη επιφάνεια G _{Dt} [W/m ²]	137.4474
Ανακλώμενη από την επιφάνεια του εδάφους ακτινοβολία σε κεκλιμένη επιφάνεια G _{Gt} [W/m ²]	22.0134
Ολική ακτινοβολία σε κεκλιμένη επιφάνεια G _t [W/m ²]	987.5125
Ολική ακτινοβολία διαστασιολόγησης του συστήματος [W/m²]	790.01

Πίνακας 32: Αποτελέσματα υπολογισμών ηλιακής γεωμετρίας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8°: Ηλιακά Θερμικά Συστήματα

8.1Εισαγωγή στα Ηλιακά Θερμικά Συστήματα

Σε αυτά τα συστήματα η συλλογή της ηλικαής ακτινοβολίας είναι βασισμένη στο "φαινόμενο του θερμοκηπίου".

- Ο ηλιακός συλλέκτης τοποθετείται σε νότιο προσανατολισμό.
- Μεγάλο ποσοστό της ακτινοβολίας του Ήλιου διαπερνά το γυάλινο παράθυρο του συλλέκτη και χτυπά την εσωτερική του επιφάνεια (απορροφητής).
- Ο απορροφητής μετατρέπει την ηλιακή ακτινοβολία σε θερμότητα, της οποίας η διαφυγή αποτρέπεται από τους υαλοπίνακες, τα πλευρικά τοιχώματα και τη μόνωση του συλλέκτη.
- Σε επαφή με την απορροφητική επιφάνεια του συλλέκτη, βρίσκονται οι σωληνώσεις, στις οποίες κυκλοφορεί το νερό και αποσπούν τη συγκεντρωμένη σε αυτό ενέργεια.
- Αυτή την ενέργεια, τη μεταφέρουμε με τη μορφή ζεστού νερού, σε μονωμένη δεξαμενή αποθήκευσης και θα τη χρησιμοποιήσουμε όποτε τη χρειαστούμε.

8.2Κατηγορίες Ηλιακών Συλλεκτών

Οι ηλιακοί συλλέκτες χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες:

(1). Συλλέκτες χωρίς κάλυμμα (πλαστικοί)

Εικόνα 52: Συλλέκτες χωρίς κάλυμμα[20]

(2).Ηλιακοί συλλέκτες κενού

Εικόνα 53: Ηλιακοί συλλέκτες κενού[20]

(3).Επίπεδοι συλλέκτες

Εικόνα 54: Επίπεδοι συλλέκτες[20]

8.2.1Συλλέκτες χωρίς κάλυμμα (πλαστικοί)

<u>Πλεονεκτήματα</u>

- Δεν απαιτείται επιπρόσθετος εξοπλισμός, όπως μονάδα αποθήκευσης ή εναλλάκτες θερμότητας, που επιβαρύνουν το αρχικό κόστος επένδυσης.
- Χαμηλό κόστος, που αποτυπώνεται στο μικρό χρόνο αποπληρωμής (1-5 έτη).
- Η αισθητική ένταξη των συλλεκτών του συστήματος είναι εξαιρετικά ομαλή.

<u>Ιδιότητες</u>

- Εφαρμογές μόνο σε κολυμβητικές δεξαμενές, όπου η επιθυμητή θεμροκρασία είναι σχετικά χαμηλή (25°C).
- Απαιτούμενη επιφάνεια συλλεκτών: το 80% της αντίστοιχης επιφάνειας της πισίνας (Ελλάδα)

8.2.2Ηλιακοί συλλέκτες κενού

<u>Ιδιότητες</u>

- Υψηλό κόστος
- Κύλινδροι από γυαλί με εσωτερικό απορροφητή, εκκενωμένοι (10⁻⁵ bar)
- > Ευαίσθητοι

- Υψηλή θερμοκρασία λειτουργίας
- Ιδανικοί για ψυχρά κλίματα
- > Απώλειες θερμότητας μόνο λόγω ακτινοβολίας και όχι λόγω συναγωγής

<u>Εφαρμογές</u>

- Δε συνιστώνται σε κατοικίες, αφού η θερμοκρασία στο εσωτερικό τους το καλοκαίρι ξεπερνάει τους 300°C.
- Κυρίως χρησιμοποιούνται σε εφαρμογές που απαιτούνται θερμοκρασίες μεγαλύτερες των 80°C.

8.2.3Επίπεδοι ηλιακοί συλλέκτες

Στην εφαρμογή μας για την κάλυψη των αναγκών μας, δηλαδή των οικιακών φορτίων μας θα χρησιμοοποιηθούν επίπεδοι ηλιακοί συλλέκτες. Σκοπός του συστήματος είναι η κάλυψη των αναγκών σε ZNX (ζεστό νερό χρήσης) και της κάλυψης των ηλεκτρικών φορτίων για οικιακή χρήση.

<u>Ιδιότητες</u>

- Μέσου κόστους
- > Υψηλή θεμροκρασία λειτουργίας (150°C)
- Βαρύτεροι (23-32 kg/m²) και πιο εύθραυστοι
- Κάλυμμα από γυαλί ή πλαστικό, πάχους 3-4 mm, με συντελεστή διαπερατότητας 91%.
- Απορροφητική επιφάνεια: διατίθεται σε διάφορους τύπους: μαύρη μπογιά, ημιεπιλεκτική επιφάνεια και επιλεκτική επιφάνεια.
- Επιλεκτική επιφάνεια: Διακρίνεται από μεγάλη απορροφητικότητα (90-95%) και ελάχιστη ανάκλαση (5-15%) στα μικρά μήκη κύματος της ηλιακής ακτινοβολίας και από ελάχιστη ανάκλαση στα μεγαλύτερα μήκη κύματος. Δηλαδή απορροφά την ενέργεια του Ήλιου χωρίς να την αντανακλά.
- \blacktriangleright Συντελεστής απώλειας θερμότητας $U < 3.5 \ W/(m^{2}*K)$

Η σημασία του απορροφητή

 Είναι το πλεόν σημαντικό κομμάτι ενός ηλιακού συλλέκτη. Απορροφά την ηλιακή ακτινοβολία, η οποία μετατρέπεται σε θερμότητα.

- Συνήθως είναι επικαλυμμένος με στρώμα μαύρου χρώματος ή με στρώμα επιλεκτικής βαφής.
- Οι συλλέκτες με επιλεκτική βαφή στον απορροφητή μπορεί να έχουν μέχρι και 30% μεγαλύτερη απόδοση, σε σχέση με τους επίπεδους συλλέκτες με απλή μαύρη βαφή λόγω της μείωσης των απωλειών λόγω ανάκλασης.

Εικόνα 55: Απορροφητής με στρώμα επιλεκτικής βαφής[20]

Εικόνα 56:Επίπεδος ηλιακός συλλέκτης[17]

8.3Απόδοση ηλιακών συλλεκτών

8.3.1Ενεργειακό κέρδος επίπεδου ηλιακού συλλέκτη

Το ωφέλιμο ενεργειακό κέρδος από έναν επίπεδο ηλιακό συλλέκτη είναι η διαφορά του ποσού της ηλιακής ακτινοβολίας που απορροφάται από τον απορροφητήρα και των απωλειών ισχύος στο περιβάλλον:[16]

 $Q_{u} = A_{c} * G_{design} * [F_{R} * (\tau * \alpha)_{n}] - A_{c} * [F_{R} * U_{L}] * (T_{m} - T_{a})$

Qu:η ωφέλιμη συλλεγόμενη θερμική ισχύς [W]

Α_c: επιφάνεια συλλέκτη [m²]

 G_{design} : ολική προσπίπτουσα ακτινοβολίας σε κεκλιμένη επιφάνεια για τη διαστασιολόγηση του συστήματος $[W/m^2]$

F_R: συντελεστής θερμικής απολαβής του συλλέκτη

τ:η διαπερατότητα του διαφανούς καλύμματος του συλλέκτη στην ηλιακή ακτινοβολία

α:η απορροφητικότητα του απορροφητήρα για την ηλιακή ακτινοβολία

 U_L : ο συντελεστής ενεργειακών απωλειών του συλλέκτη $[W/(m^{2*}K)]$

 T_m : μέση θερμοκρασία του νερού του συλλέκτη [$(T_{win}+T_{wout})/2$]

Ta: θερμοκρασία περιβάλλοντος

- Οι συντελεστές τ και α εξαρτώνται από τα υλικά κατασκευής του συλλέκτη και τη γωνία πρόσπτωσης της ηλιακής ακτινοβολίας.
- Το γινόμενο του συντελεστή απωλειών του συλλέκτη U_L και της θερμοκρασιακής διαφοράς (T_{win} - T_a) αντιπροσωπεύει τις απώλειες του συλλέκτη εφόσον η θερμοκρασία του απορροφητήρα είναι ομοιόμορφη και ίση με τη θερμοκρασία εισαγωγής του ρευστού στο συλλέκτη.
- Η θερμοκρασία όμως του απορροφητήρα είναι μεγαλύτερη από τη θερμοκρασία εισόδου όταν συλλέγεται ενέργεια. Αυτό είναι απαραίτητο για να μεταδίδεται η θερμότητα από τον απορροφητήρα στο ρευστό.
- Συνεπώς οι απώλειες του συλλέκτη είναι μεγαλύτερες από το γινόμενο $U_L^*(T_{win}-T_a)$. Η διαφορά λαμβάνεται υπόψη με το συντελεστή θερμικής απολαβής F_R .
- Οι τιμές των γινομένων $F_R^*(\tau^*\alpha)_n$ και $F_R^*U_L$ προκύπτουν από δοκιμές του συγκεκριμένου τύπου συλλέκτη και είναι διαθέσιμες είτε από τον κατασκευαστή είτε από το Κέντρο Δοκιμών Ηλιακών Συλλεκτών του Δημόκριτου.

Τύπος	Περιγραφή	$F_R^*(\tau^*\alpha)_n$	$\frac{F_R^*U_L}{[W/(m^{2*}K)]}$
Μαύρο χρώμα, ένα Ι τζάμι (μονού υαλοπίνακα)		0.82	7.5
Μαύρο χρώμα, διπλού υαλοπίνακα ΙΙ ή επιλεκτική επιφάνεια μονού υαλοπίνακα		0.75	5.0
III	Σωλήνες κενού	0.45	1.25
IV	Πλαστικός συλλέκτης χωρίς τζάμι και μόνωση (ταχύτητα ανέμου 2.2 [m/sec])	0.86	21.5

Πίνακας 33:Τιμές των γινομένων $F_R^*(\tau^*\alpha)_n$ και $F_R^*U_L$ για διάφορους τύπους ηλιακών συλλεκτών[16]

8.3.2 Απαιτούμενη επιφάνεια ηλιακών συλλεκτών

Στη δική μας εφαρμογή χρησιμοποιήθηκαν επίπεδοι ηλιακοί συλλέκτες διπλού υαλοπίνακα, γι' αυτό το λόγο έχει τονισθεί με έντονα γράμματα στον παραπάνω πίνακα ο τύπος **II**. Ακολουθεί πίνακας με τα αποτελέσματα για τη διαστασιολόγηση των ηλιακών συλλεκτών, ώστε να επιτύχουν την επιθυμητή μετάδοση θερμότητας στο θερμοδυναμικό κύκλο για δεδομένη τιμή της προσπίπτουσας ακτινοβολίας (επιλογή του σχεδιαστή να επιλεγεί το 80% της μέγιστης υπολογισθείσας τιμής).

$F_R^*(\tau^*\alpha)_n$	0.75
$F_R * U_L [W/(m^2 * K)]$	5.0
Επιφάνεια συλλέκτη Α (m²)	2.5
Θερμοκρασία περιβάλλοντος Τ _a [K]	273.15+25
Μέση θερμοκρασία συλλέκτη Τ _m [K]	273.15+80
Ωφέλιμη θερμική ισχύς συλλέκτη [kW]	30.3805
Ολική προσπίπτουσα διαστασιολόγησης G _{design} [W/m ²]	790.01
Ολική απαιτούμενη επιφάνεια συλλεκτών A _c [m ²]	95.7
Απαιτούμενος αριθμός συλλεκτών n	39

Πίνακας 34: Αποτελέσματα υπολογισμών για την απαιτούμενη επιφάνεια των επίπεδων ηλιακών συλλεκτών

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9º: Βασικά μέρη θερμοδυναμικού κύκλου

9.1Εναλλάκτες θερμότητας

9.1.1Εισαγωγή

Σε πολλές εφαρμογές απαιτείται η μετάδοση θερμότητας μεταξύ δύο ρευστών. Οι διεργασίες αυτές λαμβάνουν χώρα σε συσκευές που καλούνται εναλλάκτες θερμότητας (heat exchangers). Ως εναλλάκτης θερμότητας ορίζεται μια συσκευή που διευκολύνει τη μετάδοση του θερμικού φορτίου από ένα ρευστό σε ένα άλλο και συναντάται σε συστήματα θέρμανσης, ψύξης και κλιματισμού, σε κύκλους παραγωγής ισχύος, σε συσκευές ανάκτησης θερμότητας, σε χημικές διεργασίες και αλλού.

Στους πιο απλούς εναλλάκτες θερμότητας το θερμό και το ψυχρό ρεύμα αναμιγνύονται απευθείας. Πιο συνηθισμένοι ωστόσο είναι οι εναλλάκτες στους οποίους τα δύο ρευστά δεν έρχονται σε επαφή, εξαιτίας της ύπαρξης κάποιου παρεμβαλλόμενου τοιχώματος. Αυτός ο τύπος εναλλάκτη μπορεί να φέρει είτε ένα απλό επίπεδο τοίχωμα, ώστε να επιτυγχάνεται η απομόνωση των δύο ρευστών, είτε πιο πολύπλοκες γεωμετρίες με πολλαπλές διαδρομές, όπως πτερύγια (fins) και ανακλαστήρες (baffles). Σε αυτή την περίπτωση, για την περιγραφή της μεταφοράς ενέργειας, χρησιμοποιούνται οι αρχές μετάδοσης της θερμότητας με αγωγή, συναγωγή και σπανιότερα με ακτινοβολία. Πολλοί παράγοντες υπεισέρχονται στο σχεδιασμό των εναλλακτών, όπως η θερμική ανάλυση, το μέγεθος, το βάρος, η κατασκευαστική αντοχή, η πτώση πίεσης και το κόστος.

9.1.2Είδη εναλλακτών θερμότητας

Οι εναλλάκτες, ανάλογα με τη διαδικασία μεταφοράς της θερμότητας, μπορούν να διαχωριστούν σε άμεσης και έμμεσης επαφής. Στους άμεσης επαφής εναλλάκτες, δύο διαφορετικής φάσης ρευστά έρχονται σε άμεση επαφή, ανταλλάσουν θερμότητα και διαχωρίζονται και πάλι. Στους έμμεσης επαφής, τα δύο ρευστά παραμένουν χωρισμένα και η θερμότητα μεταφέρεται μέσω μιας διαχωριστικής επιφάνειας.[12]

Στην περίπτωση που η επιφάνεια θερμοεναλλαγής έχει αρκετά μεγάλη θερμοχωρητικότητα, ώστε να παίζει σημαντικό ρόλο στο φαινόμενο της μεταφοράς, οι έμμεσης επαφής εναλλάκτες ονομάζονται αλλιώς, αναγεννητές (regenerators). Ανάλογα με το μηχανισμό μεταφοράς της θερμότητας οι εναλλάκτες διακρίνονται σε:

- Ι. Συναγωγής μίας φάσης και από τις δύο πλευρές
- II. Συναγωγής μίας φάσης από τη μία πλευρά και συναγωγής δύο φάσεων από την άλλη πλευρά
- III. Συναγωγής δύο φάσεων και από τις δύο πλευρές
- IV. Και συνδυασμένης συναγωγής και μεταφοράς θερμότητας με ακτινοβολία

Οι εναλλάκτες θερμότητας ανάλογα με την κατασκευή τους, διακρίνονται σε:

- 1. Ομοκεντρικούς κυκλικής διατομής
- 2. Εναλλάκτες κελύφους
- 3. Πλακοειδείς εναλλάκτες
- 4. Προεκτεταμένης επιφάνειας με πτερύγια, τα οποία αυξάνουν την επιφάνεια συναλλαγής από την πλευρά του αέρα και επομένως το συντελεστή συναγωγής
- 5. Εναλλάκτες αναγέννησης (αναγεννητές)

Εικόνα 57:Εναλλάκτης κελύφους μικτής ροής[24]

Τέλος, ανάλογα με το είδος της ροής μέσα στους εναλλάκτες, αυτοί διακρίνονται σε:

- a. Εναλλάκτες ομορροής
- b. Εναλλάκτες αντιρροής
- c. Εναλλάκτες σταυρορροής
- d. Σύνθετους

Εικόνα 58:Σχηματική απεικόνιση πλακοειδή εναλλάκτη θερμότητας με πλάκες πλαισίου, παρουσιάζονται και οι διαδρομές των ρευστών[24]

Ανάλογα με την πυκνότητα των κατασκευαστικών τους στοιχείων, οι εναλλάκτες διαχωρίζονται σε συμπαγείς και μη συμπαγείς. Οι συμπαγείς εναλλάκτες παρουσιάζουν υψηλές τιμές του λόγου της επιφάνειας θερμοεναλλαγής προς τον όγκο τους και εξ ορισμού, ο λόγος αυτός (πυκνότητα επιφάνειας), λαμβάνει τιμές μεγαλύτερες από 700 m²/m³. Ο λόγος αυτός όμως αναφέρεται στην πλευρά του αερίου μέρους ενός εναλλάκτη αερίου-υγρού, επομένως ως συμπαγείς εναλλάκτες γενικότερα, ορίζονται οι παρακάτω:

Τύπος εναλλάκτη	Πυκνότητα επιφάνειας
Εναλλάκτες υγρού-υγρού	$>300 \text{ m}^2/\text{m}^3$
Εναλλάκτες αερίου-υγρού	$>700 \text{ m}^2/\text{m}^3$
Εναλλάκτες στρωτής ροής	$>3000 \text{ m}^2/\text{m}^3$
Μικροεναλλάκτες	$>10000 \text{ m}^2/\text{m}^3$

Πίνακας 35:Πυκνότητα επιφάνειας για τους διάφορους τύπους εναλλακτών θερμότητας[24]

Εικόνα 59:Συμπαγής εναλλάκτης ατμού-αέρα που χρησιμοποιείται για την ανάκτηση θερμότητας σε μονάδες παραγωγής ατμού[24]

Οι συμβατικοί σωληνωτοί εναλλάκτες κελύφους με σωλήνες διαμέτρου 19 mm, που έχουν πυκνότητα επιφάνειας μεγαλύτερη από 100 m²/m³, χαρακτηρίζονται επίσης ως συμπαγείς. Οι συμπαγείς εναλλάκτες θερμότητας, λόγω της μεγάλης επιφάνειας θερμοεναλλαγής που παρουσιάζουν, χρησιμοποιούνται συνήθως για τη μεταφορά θερμότητας μεταξύ αερίων, ή γενικά μεταξύ ρευστών με μικρό συντελεστή συναγωγής.

9.1.3 Οι εναλλάκτες θερμότητας για το θερμοδυναμικό κύκλο της εφαρμογής

Το εργαστήριο λεβήτων και ατμοκινητήρων για την κάλυψη των πειραματικών του αναγκών έχει μία μονάδα συμπαραγωγής και μία μονάδα τριπαραγωγής, οι οποίες αμφότερες λειτουργούν με εργαζόμενο μέσο οργανικό ρευστό. Το οργανικό ρευστό πραγματοποιεί το θερμοδυναμικό οργανικό κύκλο Rankine. Οι εναλλάκτες θερμότητας που χρησιμοποιούνται και στις δύο προαναφερθείσες διατάξεις, είναι οι συγκολλητοί πλακοειδείς εναλλάκτες της εταιρείας Alfa Laval. Άρα και για τη συγκεκριμένη εφαρμογή, για την κάλυψη των αναγκών της πρόσδωσης θερμότητας στον κύκλο (ατμοποιητής), αλλά και της απόρριψης θερμότητας από αυτόν (συμπυκνωτής), επιλέγονται εναλλάκτες θερμότητας, από τα φυλλάδια της Alfa Laval. Η Alfa Laval έχει μακρόχρονη πορεία στο χώρο της αποδοτικής σχεδίασης και κατασκευής εναλλακτών θερμότητας και μάλιστα παρουσίασε επίσημα τον πρώτο πλακοειδή εναλλάκτη θερμότητας στον κόσμο το 1977. Από τότε γίνονται διαρκή βήματα για τη βελτίωση της απόδοσης και της αξιοπιστίας των εναλλακτών θερμότητας. Η τεχνολογία της συγκόλλησης εξαλείφει την ανάγκη ύπαρξης τσιμούχας, καθώς η πιθανότητα διαρροής είναι πολύ μικρή, ενώ ο σχεδιασμός παρέχει εξαιρετική αντοχή σε πιέσεις και υψηλές θερμικές καταπονήσεις σε ένα ευρύ φάσμα εφαρμογών θέρμανσης και ψύξης.[22]

Εικόνα 60:Πλακοειδής εναλλάκτης θερμότητας της εταιρείας Alfa Laval[22]

Πλεονεκτήματα επιλογής πλακοειδών εναλλακτών θερμότητας

Χαμηλού κόστους επένδυση

Χάρη στους υψηλούς συντελεστές μετάδοσης θερμότητας, η απαιτούμενη επιφάνεια των πλακών μπορεί να είναι αρκετά μικρή. Μειώνοντας την ποσότητα του απαιτούμενου υλικού, επιτυγχάνεται σημαντική εξοικονόμηση κατά κύριο λόγο χρημάτων και κατά δευτερεύοντα λόγο και εξοικονόμηση χώρου.

Χαμηλό κόστος εγκατάστασης

Οι παράλληλες και αντίθετης ροής συνδέσεις καθιστούν εύκολη τη διαδικασία της εγκατάστασης, μεώνοντας τα κόστη για σωλήνες και βαλβίδες.

Ελάχιστος χρόνος διακοπής (μη λειτουργίας)

Χάρη στον τέλειο σχεδιασμό της πλακοειδούς αυλάκωσης και συνεπώς στα υψηλά επίπεδα τύρβης που αναπτύσσονται εντός των εναλλακτών θερμότητας, βελτιστοποιείται ο αυτοκαθαρισμός τους. Αφού δεν υπάρχουν τσιμούχες, το ρίσκο της πιθανότητας διαρροής είναι σχεδόν ανύπαρκτο.

Μέγιστη αξιοπιστία

Οι πλακοειδείς εναλλάκτες θερμότητας δοκιμάζονται για πιθανές διαρροές διά μέσω των σωληνώσεων τους, αλλά και υπόκεινται σε τεστ δοκιμών πίεσης λειτουργίας, για την εξασφάλιση και διακρίβωση της ποιότητας πρώτης τάξης. Η εταιρεία Alfa Laval έχει πιστοποιήσεις από πολλούς μεγάλους φορείς πιστοποίησης.

One-pass

Εικόνα 61: Πλακοειδής εναλλάκτης θερμότητας ενός περάσματος[22]

9.1.3.1 Ο ατμοποιητής

Σε αυτό το σημείο θα αναφερθούμε στον εναλλάκτη θερμότητας, ο οποίος είναι υπεύθυνος για τη μεταφορά της θερμικής ενέργειας που δεσμεύεται μέσω των επίπεδων ηλιακών συλλεκτών στο θερμοδυναμικό κύκλο του οργανικού ρευστού. Το ζεστό ρεύμα για την απλούστευση της διαδικασίας διαστασιολόγησης του συστήματος είναι το νερό αντί για ένα συνθετικό έλαιο. Το ψυχρό ρεύμα του ατμοποιητή είναι το οργανικό ρευστό R1234ze(E), το οποίο και γίνεται αποδέκτης του ποσού της θερμικής ενέργειας που μεταφέρεται.

Ακολουθούν τόσο τα υπολογιστικά αποτελέσματα των δύο ρευμάτων του εναλλάκτη, δηλαδή νερού και οργανικού ρευστού, καθώς και τα τεχνικά χαρακτηριστικά του μοντέλου της Alfa Laval, που ταιριάζει στα θερμοδυναμικά αποτελέσματα που προκύπτουν από τον κώδικα βελτιστοποίησης του θερμοδυναμικού κύκλου.

Εν συνεχεία θα παρατεθούν σχέδια μέσω του SolidWorks, τόσο των πλακών του εναλλάκτη, όσο και του κελύφους του.

Ατμοποιητής	Θερμό ρεύμα	Ψυχρό ρεύμα
Ρευστό	Νερό	R1234ze(E)
Θερμοκρασία εισόδου [K],(θ)	383.15 (110)	310.07 (36.92)
Θερμοκρασία εξόδου [K],(θ)	363.15 (90)	370.21 (97.06)
Πίεση [bar]	2	27.2
Παροχή μάζας [kg/s]	0.3628	0.1664
Παροχή όγκου εισόδου [m³/h]	1.3821	0.5277
Παρογή όγκου εζόδου [m³/h]	1.3821	3.4032

Πίνακας 36: Θερμοδυναμικά χαρακτηριστικά των δύο ρευμάτων του ατμοποιητή

Με τα δεδομένα του παραπάνω πίνακα, βλέπουμε ότι από τους πλακοειδείς εναλλάκτες θερμότητας της εταιρείας Alfa Laval, τα μοντέλα CBH16 και CBH18 καλύπτουν τις ανάγκες των δύο ρευμάτων του εναλλάκτη, τόσο του θερμού όσο και του ψυχρού. Άρα, αφού βάσει θερμοδυναμικών χαρακτηριστικών μας καλύπτουν και τα δύο προαναφερθέντα μοντέλα, η επιλογή θα γίνει με κριτήριο χωροθέτησης, δηλαδή γεωμετρικών χαρακτηριστικών. Συνεπώς, κρίνεται καταλληλότερο το μοντέλο CBH16. Ο μόνος λόγος που μπορεί να μας αλλάξει αυτή την επιλογή, είναι το αποτέλεσμα του κώδικα υπολογισμού του απαιτούμενου αριθμού παράλληλων πλακών. Αν το αποτέλεσμα αυτό υπερβεί τον αριθμό 60, τότε αυτόματα οι δύο παραπάνω επιλογές εναλλακτών δε μας καλύπτουν. Ακολουθούν τα τεχνικά χαρακτηριστικά του μοντέλου CBH16.

Μοντέλο ατμοποιητή	CBH16
Μέγιστη πίεση λειτουργίας [bar]	32
Μέγιστη παροχή όγκου [m³/h]	3.6
Μέγιστος αριθμός πλακών	60
Υλικό κατασκευής πλακών	AISI 316
Υλικό συγκόλλησης	χαλκός

Πίνακας 37: Χαρακτηριστικά μοντέλου CBH16 της Alfa Laval[22]

Εικόνα 62: Δισδιάστατη σχεδίαση πλάκας ατμοποιητή

Ακολουθεί η τρισδιάστατη απεικόνιση των πλακών του πλακοειδή εναλλάκτη θερμότητας.

Εικόνα 63: Τρισδιάστατη απεικόνιση των πλακών του εναλλάκτη

Εικόνα 64: Τρισδιάστατη απεικόνιση κελύφους του ατμοποιητή

Εικόνα 65: Οι πλάκες του πλακοειδή εναλλάκτη με το σωλήνα του ενός ρευστού

Εικόνα 66: Το εσωτερικό πλακοειδή εναλλάκτη ενός περάσματος

9.1.3.2 Ο συμπυκνωτής

Ο συμπυκνωτής είναι ο δεύτερος εναλλάκτης που χρησιμοποιείται στην εφαρμογή μας. Έπεται του εκτονωτή, του συμπιεστή τύπου scroll δηλαδή και είναι υπεύθυνος για την κατάλληλη απόρριψη της θερμικής ενέργειας από το θερμοδυναμικό οργανικό κύκλο Rankine, προκειμένου να επανέλθει το οργανικό μέσο στην αρχική του κατάσταση, κατά την οποία είναι έτοιμο να εισέλθει στην αντλία διαφράγματος του ORC.

Σε αυτή την περίπτωση το οργανικό ρευστό R1234ze(E) αποτελεί το θερμό ρεύμα του εναλλάκτη, ενώ το κρύο ρεύμα του είναι νερό. Άρα θερμική ενέργεια προσδίδεται στο νερό από το οργανικό ρευστό. Ακολουθεί πίνακας που παραθέτει τα βασικά στοιχεία των δύο ρευμάτων του εναλλάκτη και αφορούν τις θερμοκρασίες εισόδου και εξόδου, τις παροχές μάζας και όγκου, καθώς και τις πιέσεις των δύο ρευμάτων. Έχουμε θεωρήσει πως δε λαμβάνονται υπόψη τυχόν πτώσεις πίεσης διά μέσω των εναλλακτών.

Συμπυκνωτής	Θερμό ρεύμα	Ψυχρό ρεύμα
Ρευστό	R1234ze(E)	Νερό
Θερμοκρασία εισόδου [K],(θ)	315.56 (42.41)	293.15 (20)
Θερμοκρασία εξόδου [K],(θ)	308.15 (35)	303.15 (30)
Πίεση [bar]	6.67	1
Παροχή μάζας [kg/s]	0.1664	0.6621
Παροχή όγκου εισόδου [m³/h]	17.7046	2.395
Παροχή όγκου εξόδου [m³/h]	8.971	2.395

Πίνακας 38: Κύρια χαρακτηριστικά στοιχεία των δύο ρευμάτων του συμπυκνωτή

Με βάση τα χαρακτηριστικά αυτά θα πρέπει να επιλέξουμε από το φυλλάδιο της Alfa Laval, τον εναλλάκτη που ανταποκρίνεται στα παραπάνω χαρακτηριστικά στοιχεία του πίνακα. Και σε αυτή την περίπτωση η επιλογή αφορά πλακοειδή εναλλάκη θερμότητας και συγκεκριμένα το μοντέλο CBH110.

Ακολουθεί πίνακας με τα βασικά τεχνικά χαρακτηριστικά του συγκεκριμένου μοντέλου εναλλάκτη της κατασκευάστριας εταιρείας Alfa Laval.

Μοντέλο συμπυκνωτή	CBH110
Μέγιστη πίεση λειτουργίας [bar]	32
Μέγιστη παροχή όγκου [m³/h]	51
Μέγιστος αριθμός πλακών	240
Υλικό κατασκευής πλακών	AISI 316
Υλικό συγκόλλησης	χαλκός

Πίνακας 39: Τεχνικά χαρακτηριστικά μοντέλου CBH110[22]

Ακολουθεί το δισδιάστατο σχέδιο που απεικονίζει τις βασικές κατασκευαστικές διαστάσεις της κάθε πλάκας που βρίσκονται εντός του εναλλάκτη θερμότητας (συμπυκνωτή).

Εικόνα 67: Δισδιάστατη σχεδίαση πλάκας συμπυκνωτή

Παραπάνω φαίνονται οι κατασκευαστικές διαστάσεις της πλάκας που βρίσκεται εντός του συμπυκνωτή. Ειδική συνάρτηση του προγράμματος Matlab θα μας δώσει απάντηση για τον αριθμό των παράλληλων αυτών πλακών που απαιτούνται για να επιτευχθεί η επιθυμητή μετάδοση θερμότητας εντός του πλακοειδή εναλλάκτη θερμότητας. Τα υπόλοιπα σχέδια είναι αντίστοιχα με του ατμοποιητή, καθώς είναι και αυτός πλακοειδής εναλλάκτης θερμότητας ενός περάσματος.

9.2 Αντλίες

9.2.1 Εισαγωγή

Οι αντλίες είναι μηχανικές διατάξεις με τις οποίες προσδίδεται ενέργεια σε ένα υγρό, προκειμένου να επιτευχθεί η διακίνησή του από μία στάθμη σε μία υψηλότερη στάθμη και από μία πίεση σε μία υψηλότερη πίεση.

Η ταξινόμηση των αντλιών και η κατάταξή τους σε κατηγορίες μπορεί να γίνει με διάφορα κριτήρια όπως: η αρχή λειτουργίας τους, ο αριθμός των βαθμίδων τους, οι κατασκευαστικές λεπτομέρειες κτλ. Η βασικότερη και πλέον γνωστή είναι η κατάταξη των αντλιών με βάση την ρχή λειτουργίας τους, δηλαδή το μηχανισμό με τον οποίο προσδίδεται ενέργεια στο υγρό. Με βάση το κριτήριο αυτό, μπορούμε να κατατάξουμε τις αντλίες σε δύο μεγάλες κατηγορίες: [26]

- Δυναμικές (ή κινητικού τύπου)
- Θετικής εκτόπισης (ή στατικού τύπου)

Στις δυναμικές αντλίες προσδίδεται στο υγρό κινητική ενέργεια με φυγοκεντρικές δυνάμεις, ηλεκτρομαγνητικές δυνάμεις, μεταφορά ορμής ή μηχανική ώθηση. Οι κύριες κατηγορίες δυναμικών αντλιών είναι:

- Φυγοκεντρικές
 - Ακτινικής ροής
 - Αξονικής ροής
 - Μικτής ροής
- Περιφερικές ή στροβιλαντλίες ή αναγεννητικές αντλίες
- Δυναμικές αντλίες ειδικού τύπου
 - Εγχυτήρες (τζιφάρια)
 - Διατάξεις ανύψωσης με πεπειεσμένο αέριο
 - Ηλεκτρομαγνητικές αντλίες

Στις αντλίες θετικής εκτοπίσεως το υγρό εκτοπίζεται από ένα χώρο και προωθείται προς έναν άλλο είτε με ένα μηχανικό μέσο (έμβολο, παλλόμενο διάφραγμα ή περιστρεφόμενο μηχανισμό), είτε με ένα άλλο ρευστό, όπως για παράδειγμα ο αέρας. Οι κύριες κατηγορίες αντλιών θετικής εκτοπίσεως είναι οι ακόλουθες:

- Παλινδρομικές
- Περιστροφικές
- Πιεστικού θαλάμου

Σε ό,τι αφορά τη χρήση των αντλιών και το διακινούμενο υγρό, οι αντλίες κατατάσσονται σε αντλίες νερού, αντλίες μιγμάτων, αντλίες λυμάτων, αντλίες ιλύος, αντλίες καυσίμου, αντλίες λιπαντικών, αντλίες ποτών και τροφίμων (π.χ. τοματοπολτού) και αντλίες χημικών ουσιών. Η επιλογή της κατάλληλης για κάθε χρήση αντλίας έχει σχέση τόσο με το είδος, όσο και με το μηχανισμό λειτουργίας της, (ώστε να είναι κατάλληλη για την εφαρμογή για την οποία προορίζεται και να μην επιφέρει βλάβες στο διακινούμενο υγρό), όσο και με τα υλικά κατασκευής της.[26]

9.2.2 Ταξινόμηση αντλιών θετικής εκτοπίσεως

- Παλινδρομικές αντλίες
- Αντλίες με πιστόνι
- Αντλίες με στρόφαλο
- Αντλίες άμεσης ενέργειας (Ιππάρια)
- Αντλίες με βυθιζόμενο έμβολο
- Αντλίες με διάφραγμα
- Περιστροφικές αντλίες
- Γραναζωτές αντλίες
- Με εξωτερικά γρανάζια
- Με εσωτερικό γρανάζι
- Αντλίες με λοβούς
- Αντλίες με κοχλίες
- Αντλίες με ολισθαίνοντα πτερύγια
- Αντλίες με σύρτες
- Αντλίες με εύκαμπτα πτερύγια
- Περιστροφικές αντλίες με έμβολα
- Περισταλτικές αντλίες
- Αντλίες πιεστικού θαλάμου

9.2.3 Αντλίες διαφράγματος

Είναι παλινδρομικού τύπου αντλίες και το κινητήριο στέλεχός τους που παλινδρομεί είναι ένα εύκαμπτο διάφραγμα. Το διάφραγμα είναι συνήθως κυκλικής διατομής και είναι στερεωμένο περιφερειακά. Στο κέντρο του συνδέεται με τον άξονα που του δίνει την παλινδρομική κίνηση. Συνηθέστερα το διάφραγμα κινείται με υδραυλικό σύστημα (πίεση λαδιού) ή ακόμα με πνευματικό σύστημα (πίεση αέρα).

Τα διαφράγματα κατασκευάζονται από μια μεγάλη ποικιλία υλικών, όπως διάφορα συνθετικά πολυμερή, τεφλόν ή ανθεκτικά στη διάβρωση και εύκαμπτα μέταλλα.

Τα πλεονεκτήματα των αντλιών με διάφραγμα, σε σύγκριση με τις άλλες παλινδρομικές αντλίες, είναι ότι έχουν πολύ λιγότερα κινούμενα μέρη, δεν απαιτούν στυπιοθλίπτες για στεγανότητα και κυρίως το γεγονός ότι το αντλούμενο υγρό έρχεται σε επαφή μόνο με το διάφραγμα και τις βαλβίδες. Αυτό κάνει τις αντλίες με διάφραγμα κατάλληλες για τη διακίνηση τοξικών ή διαβρωτικών υγρών ή υγρών που περιέχουν αιωρήματα στερεών (τα οποία προκαλούσαν σοβαρές φθορές στις άλλες παλινδρομικές αντλίες).

Το κύριο μειονέκτημά τους είναι ότι το διάφραγμα καταπονείται με τις συνεχείς κάμψεις και σε κάποιο χρόνο αναλόγως με την αντοχή και το υλικό κατασκευής του, μπορεί να σπάσει. Αυτό πρέπει να λαμβάνεται σοβαρά υπόψη, ιδιαιτέρως όταν διακινούνται τοξικά ή διαβρωτικά υγρά και να εντείνονται οι προληπτικοί έλεγχοι και η συντήρηση της αντλίας. Σε πολύ κρίσιμες εφαρμογές μπορούν να τοποθετηθούν στην αντλάι αισθητήρες καταστροφής του διαφράγματος.

Παρεμπιπτόντως να αναφέρουμε ότι και η καρδιά των ζώντων οργανισμών είναι αντλία με διάφραγμα που κινείται με τις συσπάσεις των μυών.[26]

9.2.4 Η αντλία του ORC

Για την εφαρμογή μας θα χρησιμοποιηθεί αντλία διαφράγματος. Αυτός ο τύπος αντλίας χρησιμοποιείται και στις δύο πειραματικές διατάξεις του εργαστηρίου. Η εταιρεία από την οποία θα προμηθευτούμε την αντλία είναι η Wanner Hydra-Cell. Όλες οι αντλίες διαφράγματος του εργαστηρίου είναι αυτής της εταιρείας.

Εικόνα 68: Αντλία διαφράγματος Hydra Cell[21]

Η εταιρεία Hydra Cell παρέχει μια μεγάλη ποικιλία αντλιών, η οποία καλύπτει ένα μεγάλο πεδίο βιομηχανικών εφαρμογών. Αντλίες για πολλά εργαζόμενα μέσα, όπως νερό, διαθερμικά (ορυκτά έλαια), ψυκτικά μέσα, όπως στη δικιά μας εφαρμογή.

Βάσει των θερμοδυναμικών υπολογισμών που έχουν προηγηθεί, το οργανικό ρευστό R1234ze(E) στην είσοδο και έξοδο της αντλίας έχει τα ακόλουθα θερμοδυναμικά χαρακτηριστικά.

Πίεση στην είσοδο (bar)	6.67
Πίεση στην έζοδο (bar)	27.2
Ογκοπαροχή στην είσοδο (L/min)	10
Ογκοπαροχή στην έζοδο (L/min)	8.7953

Πίνακας 40: Θερμοδυναμικά χαρακτηριστικά οργανικού ρευστού R1234ze(E) στην είσοδο και έξοδο της αντλίας

Επομένως θα πρέπει η αντλία να μπορεί να ανταποκριθεί στις εκτιμώμενες αυτές θερμοδυναμικές αλλαγές του οργανικού ρευστού κατά την είσοδό του στο θερμοδυναμικό οργανικό κύκλο Rankine.

Μοντέλο αντλίας σειράς D/G-03	Περιστροφική ταχύτητα (rpm)	Ογκοπαροχή (L/min)	Μέγιστη πίεση εισόδου (bar)	Μέγιστη πίεση αντοχής μεταλλικής κεφαλής (bar)	Μέγιστη πίεση αντοχής μη μεταλλικής κεφαλής (bar)
D/G-03-X	<mark>1750</mark>	<mark>11.3</mark>	17.3	<mark>69</mark>	<mark>17.3</mark>
D/G-03-E	1750	8.3	17.3	83	17.3
D/G-03-S	1750	6.8	17.3	83	17.3
D/G-03-B	1750	4.2	17.3	83	17.3
D/G-03-G	1750	1.9	17.3	83	17.3

Πίνακας 41: Μοντέλα αντλιών της Hydra Cell, σειρά D/G-03[21]

Άρα από τα παραπάνω μοντέλα αυτό που ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του κύκλου είναι η αντλία διαφράγματος τύπου D/G-03-X, με κριτήρια και παροχής όγκου του οργανικού μέσου αλλά και αντοχής σε μέγιστη πίεση.

9.2.5 Κατασκευαστικά σχέδια της αντλίας του θερμοδυναμικού κύκλου

Από το φυλλάδιο της Hydra Cell έχει ήδη γίνει η επιλογή της αντλίας, που μπορεί να ανταποκριθεί στις ανάγκες του θερμοδυναμικού μας κύκλου.

Εικόνα 69: Κατασκευαστικά σχέδια αντλίας Hydra Cell σειρά D/G-03

Εικόνα 70: Όψη αντλίας διαφράγματος της Hydra Cell

TOP VIEW BASE

Εικόνα 71: Σχέδιο βάσης της αντλίας
Ακολουθεί η τρισδιάστατη απεικόνιση της αντλίας διαφράγματος που θα χρησιμοποιηθεί στο θερμοδυναμικό κύκλο.

Εικόνα 72: Τρισδιάστατη απεικόνιση αντλίας διαφράγματος

9.3 Ο εκτονωτής τύπου scroll

9.3.1 Εισαγωγή

Σε εφαρμογές όπου η απαίτηση σε ηλεκτροπαραγωγή είναι χαμηλή, δηλαδή στόχος είναι η κάλυψη οικιακών φορτίων, όπως για παράδειγμα συμβαίνει στην εφαρμογή μας, ο εκτονωτής του συστήματος που μετατρέπει την ενέργεια του εργαζόμενου μέσου σε μηχανική ενέργεια στο δρομέα της ηλεκτρογεννήτριας είναι εκτονωτής τύπου scroll, αντί για ένα στρόβιλο.

Οι πιο συνηθισμένοι τύποι των εκτονωτών αυτών, που ονμάζονται μηχανές θετικής μετατόπισης είναι οι scroll, screw και αυτοί με οι εμβολοφόροι. Η ισεντροπική αποδοτικότητα των μηχανών αυτών είναι πολύ καθοριστική παράμετρος, γιατί η ενέργεια που πρέπει να απελευθερωθεί στο συμπυκνωτή θα είναι χαμηλότερη με μία μεγαλύτερη απόδοση για ένα δεδομένο ενεργειακό περιεχόμενο που μεταφέρεται στον εξατμιστή.

Συνηθέστερα οι εκτονωτές τύπου scroll παρουσιάζουν μεγαλύτερη αποδοτικότητα από τους αντίστοιχους εμβολοφόρους εκτονωτές, ενώ οι εκτονωτές τύπου screw είναι κατάλληλοι για εφαρμογές μεγαλύτερης κλίμακας.

Η μετατόπιση της είναι καθοριστική παράμετρος λειτουργίας που θα πρέπει να βελτιστοποιηθεί από τον εκτονωτή. Είναι συνάρτηση πολλών παραμέτρων, όπως είναι η φύση του εργαζόμενου μέσου, η πίεση εξάτμισης και ο ροή μάζας διά μέσω της μηχανής.

Εικόνα 73: Χάρτης της ταχύτητας περιστροφής του εκτονωτή τύπου scroll σε συνάρτηση με τη μετατόπιση και την πίεση εξάτμισης[24]

Το ανώτατο όριο της ταχύτητας περιστροφής καθορίζεται από το τι είναι τεχνικά εφικτό για τις μηχανές scroll.

Εικόνα 74: Εσωτερική διαμόρφωση εκτονωτή scroll[24]

9.3.2 Παράμετροι επιλογής για τον εκτονωτή

Ακολουθεί συγκεντρωτικός πίνακας που περιλαμβάνει όλες τις βασικές παραμέτρους που υπολογίστηκαν και από τον κώδικα βελτιστοποίησης του θερμοδυναμικού κύκλου και αφορούν το οργανικό ρευστό στην είσοδο και την έξοδο από τον εκτονωτή.

Scroll expander	Sanden
πίεση εισόδου [bar]	27.2
πίεση εζόδου [bar]	6.67
θερμοκρασία εισόδου [K] (°C)	370.21 (97.06)
θερμοκρασία εζόδου [K] (°C)	315.56 (42.41)
παροχή όγκου στην είσοδο [m³/h]	3.4032
παροχή όγκου στην έζοδο [m³/h]	17.7046
εκτόπισμα [m³/h]	14.3014
Μέγιστη ισχύς εζόδου του εκτονωτή scroll [kW] (hp)	3.1237 (4.1873)

Πίνακας 42: Χαρακτηριστικά στοιχεία εκτονωτή

9.3.3 Η επιλογή του εκτονωτή τύπου scroll για την εφαρμογή μας

Έχει προηγηθεί η επιλογή του κατάλληλου μοντέλου, προκειμένου να επιτευχθεί η επιθυμητή εκτόνωση και το επιθυμητό εκτόπισμα αντίστοιχα. Άρα από τους καταλόγους της Sanden, επιλέγουμε τον τύπο TRSA05.

Model	Maximum displacement	Maximum continuous speed
TRSA05	53.9 сс	1000 rpm
TRSA09	85.7 cc	1000 rpm
TRSA12	121.1 cc	1000 rpm

Πίνακας 43: Χαρακτηριστικά εκτονωτών τύπου scroll της σειράς TRSA[27]

> Ακολουθούν σε τρισδιάστατη μορφή τα σχέδια του εκτονωτή.

Εικόνα 75: Τρισδιάστατη απεικόνιση του εκτονωτή scroll μέσω του σχεδιαστικού προγράμματος SolidWorks

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10°: Οικονομικά στοιχεία και ανάλυση των βασικών παραμέτρων του οργανικού θερμοδυναμικού κύκλου Rankine

Υπάρχουν πολλά υπολογιστικά μοντέλα που έχουν χρησιμοποιηθεί και τα οποία θεωρούνται αξιόπιστα για τον υπολογισμό του κόστους του εξοπλισμού ενός οργανικού και μη θερμοδυναμικού κύκλου Rankine.

Ξεκινάμε πρώτα με τα στοιχεία κόστους που αφορούν τις μηχανές εκτόνωσης. Ο πίνακας που ακολουθεί περιέχει συγκεντρωτικά στοιχεία για όλων των ειδών τις μηχανές εκτόνωσης. Στη δική μας περίπτωση ένας συμπιεστής τύπου scroll με ανάστροφη λειτουργία επιτυγχάνει τη μετατροπή τη μετατροπή της ενέργειας του οργανικού μέσου σε μηχανικό έργο απαραίτητο για την ηλεκτροπαραγωγή.

ΜΗΧΑΝΕΣ ΕΚΤΟΝΩΣΗΣ				
ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ	1 ^η αναφορά	Επίσημη αναφορά	Εξίσωση	Νόμισμα
Ατμοστρόβιλος	(Nafey and Sharaf 2010)	(Voros, Kiranoudi s, and Maroulis 1998)	C=4750*kW^0.75 OM=0.25*C	1985 or 1998 dollars
Ατμοστρόβιλος	(Evangelis ta 1985)	(Carcasci et al. 2015) based on in house formulati ons	C=3197280*A^0.261+823*kW A: exit turbine section A=m*x*v_out/Vx m: mass flow rate v_out: volume flow rate x: quality Vx: axial velocity	2001 dollars
Ατμοστρόβιλος	(Attala, Facchini, and Ferrara 2001)	(Carcasci et al. 2015)	$C_{\text{ST}} = c_{51} \cdot P_{\text{ST}}^{0.7} \left(1 + \left(\frac{0.05}{1 - \eta_{s \text{ST}}} \right)^3 \right)$ $\times \left(1 + 5 \cdot \exp\left(\frac{T_{\text{in}} - 866 \text{ K}}{10.42 \text{ K}} \right) \right)$ $c_{51} = 3880.5 \text{ $\$ \cdot \text{kW}^{-0.7}}$	2003 dollars
Ατμοστρόβιλος n=στάδια εκτόνωσης=1 ή 2	(Roosen, Uhlenbru ck, and Lucas 2003)	(Desai and Bandyopa dhyay 2016)	$C_{\text{turb}} = C_0 \left(\frac{n}{n_0}\right)^{0.5} \left(\frac{\text{SP}}{\text{SP}_0}\right)^{1.1}$ with $C_0 = 1230 \text{ k} \oplus, n_0 = 2, \text{ SP}_0 = 0.18 \text{ m}$ $\text{SP} = \frac{\sqrt{\dot{V}}}{\Delta h_{\text{is,Stage}}^{1/4}}$ $\text{Ns} = \frac{\text{RPM}}{60} \frac{\sqrt{\dot{V}}}{\Delta h_{\text{is,Stage}}^{3/4}}$	2014 dollars

10.1 Στοιχεία κόστους μηχανών εκτόνωσης

Ατμοστρόβιλος	(Astolfi et al. 2014; Gutiérrez- Arriaga et al. 2014)	(Bruno et al. 1998; Peters, Timmerha us, and West 2003)	The investment cost for the turn $CAP_{turb} = 2237 W_T^{0.41}$, where W_T is the power general	b Dollars 2015 tt
Ατμοστρόβιλος	(Ponce- Ortega et al. 2011)	-	31,093·(kW) ^{0.41} (for SRC);	Dollars 2015
Συμπιεστής scroll	<mark>(Quoilin</mark> et al. 2011)		C=1.5*(225+170*Vout)	<mark>Euros</mark> 2011
Εκτονωτής screw	(Miltiadis and Christos 2014)	?	Screw expander 63.	9 Euros 2014
Εκτονωτής screw αποδοτικότητα	(Astolfi 2015)	(http://gr etl.source forge.net/)	Vr: VFR $\eta = c[0.9403305 + 0.0293]$ c = 1 - 0.264	2 r
Εκτονωτής screw κόστος	(Astolfi 2015)	from market data regrading range from 3.7 to 184 kW _{el}	C=3143.7+217423*Vout	Dollars 2013

Πίνακας 44: Τύποι μηχανών εκτόνωσης των εργαζόμενων μέσων και εξισώσεις υπολογισμού του κόστους τους[28]

Από τον παραπάνω πίνακα, έχει χρωματιστεί με έντονο χρώμα ο τύπος μηχανής εκτόνωσης που μας αφορά. Όπως παρατηρούμετ ο κόστος προκύπτει ανάλογο με την παροχή όγκου στην έξοδο του συμπιεστή τύπου scroll.

Άρα,

C1=1.5*(225+170*V_out)= 1.5*(225+170*17.7046)= **4,852** €

Στον παραπάνω υπολογισμό κόστους της μηχανής εκτόνωσης οδηγηθήκαμε χρησιμοποιώντας την εξίσωση που υπάρχει στο επιστημονικό άρθρο του Quoilin που δημοσιεύτηκε το 2011 και περιέχει οικονομικά στοιχεία μονάδων ORC.

Ακολουθεί πίνακας με όλα τα είδη των εναλλακτών θερμότητας που υπάρχουν στην αγορά μαζί με τις αντίστοιχες εξισώσεις υπολογισμού του κόστους τους.

ΕΝΑΛΛΑΚΤΕΣ ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ – ΛΕΒΗΤΕΣ				
	1 ^η	Επίσημη	Εξίσωση	Νόμισμα
	αναφορά	αναφορά (Gutiérrez -Arriaga	$CAP_{boiler} = 11.6779 \ Q^{ORC} +$	2
Λέβητας	(Quoilin et al. 2011)	et al. 2014; Bruno et al. 1998; Peters, Timmerha us, and West 2003)		Dollars 2015
Μικροί πλακοειδείς εναλλάκτες	(Ponce- Ortega et al. 2011)	-	C=388+480*A A: area in m ²	Euros 2010
Πλακοειδείς εναλλάκτες	(Tchanche 2010)	ł	C=190+310*A A: area in m ²	Euros 2011
Εναλλάκτες κελύφους- σωλήνων	(Quoilin et al. 2011)	-	Small (<100 m ²) C=3256.9*A^0.4792 Large (>100 m ²) C=796.75*A^0.7759	Euros 2016
Πλακοειδείς συμπυκνωτές	(Robert and Don; Nafey and Sharaf 2010)	(Voros, Kiranoudi s, and Maroulis 1998)	C=150*A^0.8	1985 or 1998 dollars
Πλακοειδείς αναγεννητές	(Evangelist a 1985)		$C_{PHE,rec} = C_0 \left(\frac{UA}{UA_0}\right)^{0.9} a$ $a = 10^{(a_1+a_2 \log(p)+a_3 \log^2(p))}$ Recuperator Co=260 UAo=650 a1=-0.00164 a2=-0.00627	Euros 2014

10.2 Στοιχεία κόστους εναλλακτών θερμότητας

			a3=0.0123	
			Co-1500	
Πλακοειδείς	(Astolfi et		UAo=4000	
θερμαντήρες	al. 2014)	-	a1=0.03881 a2=-0.11272	Euros 2014
			a3=0.08183	
		(Gutierrez -Arriaga	$\mathrm{CAP}_{\mathrm{cond}} = 43 Q_{\mathrm{L}}^{0.68},$	
		et al. 2014:	QL in kW	
	(Bruno et		
Συμπυκνωτές	(Astolfi et al. 2014)	al. 1998; Peters,		2015
		Timmerha		
		West		
		2003)		
Συμπυκικοτές	(Ponce-		235·(kW _{th}) ^{0.75}	Dollars
Ζυμποκνωτες	al. 2011)			2015
			Co=530 000 Ao=3563	
			$\delta = \Delta T^* pp, cond/\Delta Tap, cond$	
Αερόψυκτοι	(Astolfi et		··· · · · · · · · · · · · · · · · · ·	-
συμπυκνωτές	al. 2014)		U= -9.84 10° 8°+3.61 10° 8+9.	.1
			$C_{\text{rend}} = C_0 \left(\frac{A}{A}\right)^{0.9}$	
			$-\cos(A_0)$	
Εναλλάκτες	(Hajabdolla	(Caputo, Pelagagge	$C_{in} = 8500 + (409 \times A_r^{0.85})$	
σωλήνων-	and Adimi	, and Salini		Euros 2016
κελυψυυς	2016)	2008)		
	(Hajabdolla	(Caputo, Pelagagge	$C_{in} = 635.14 \times A_t^{0.778}$	
Πλακοειδείς εναλλάκτες	hi, Naderi, and Adimi	, and		Euros 2016
	2016)	2008)		

Πίνακας 45: Τύποι εναλλακτών θερμότητας και οι εξισώσεις υπολογισμού του κόστους τους[28]

Στον παραπάνω πίνακα υπάρχουν τα είδη των εναλλακτών θερμότητας της αγοράς καθώς και οι εξισώσεις που υπολογίζουν το κόστος τους σε συνάρτηση με τη θερμαινόμενη επιφάνειά τους. Στην περίπτωσή μας και για τους δύο εναλλάκτες του ORC, θα χρησιμοποιήσουμε την εξίσωση που είναι με έντονα γράμματα. Η εξίσωση αυτή αναφέρεται στο επιστημονικό άρθρο του Tchanche που δημοσιεύτηκε το 2010.

C2=190+310*Area, όπου Area είναι η θερμαινόμενη επιφάνεια του εναλλάκτη σε m²

Αλλά το κόστος C2 περιέχει δύο τιμές, δηλαδή αφορά και τους δύο εναλλάκτες του ORC, και τον ατμοποιητή και το συμπυκνωτή.

Όπως παρατηρούμε το κόστος αυτό είναι ανάλογο της θερμαινόμενης επιφάνειας των εναλλακτών, άρα θα πρέπει να γνωρίζουμε τον ακριβή αριθμό των παράλληλων πλακών που απαιτείται προκειμένου να επιτευχθεί η επιθυμητή μετάδοση θερμότητας.

Ο αριθμός αυτός των πλακών σε κάθε περίπτωση προκύπτει από συνάρτηση του MATLAB.

Για παράδειγμα για το μοντέλο του ατμοποιητή CB16, οι βασικές του διαστάσεις είναι αυτές που ακολουθούν στην παρακάτω εικόνα.

Standard dimensions

mm (inch)

Εικόνα 76: Βασικές διαστάσεις για τον ατμοποιητή CBH16 της Alfa Laval[22]

Η παραπάνω εικόνα προέρχεται από το επίσημο έντυπο της εταιρείας Alfa Laval, που περιλαμβάνει όλους τους εναλλάκτες θερμότητας.

Για τον υπολογισμό της θερμαινόμενης επιφάνειας του ατμοποιητή, απαιτείται ο υπολογισμός της διάστασης Α που φαίνεται στην παραπάνω εικόνα στη δεξιά όψη του εναλλάκτη.

Από την Alfa Laval, για το συγκεκριμένο μοντέλο δίνεται η ακόλουθη σχέση:

- A1=5.7+2.16* n + 3 [mm], όπου n ο αριθμός των παράλληλων πλακών
- B1=0.0154 m², είναι η επιφάνεια της κάθε πλάκας

Άρα η θερμαινόμενη επιφάνεια του ατμοποιητή υπολογίζεται ως εξής:

Area1=A1*B1

Άρα για n=25 ο αριθμός των παράλληλων πλακών του ατμοποιητή, έχουμε τα εξής αποτελέσματα:

A1=62.17

B1=0.0154 кал Area1=0.957418

Άρα С2=486.8 €

Η ίδια διαδικασία θα ακολουθηθεί και για τον υπολογισμό της θερμαινόμενης επιφάνειας του συμπυκνωτή. Ακολουθούν οι βασικές διαστάσεις της πλάκας του συμπυκνωτή,όπως αυτή μς δίδεται από την Alfa Laval.

Standard dimensions mm (inch)

Εικόνα 77: Βασικές διαστάσεις για τον συμπυκνωτή CBH110 της Alfa Laval[22]

Για το συγκεκριμένο μοντέλο εναλλάκτη θερμότητας της Alfa Laval, δίνεται ο τύπος υπολογισμού της διάστασης Α:

- A2=15 + 2.56 * n + 2, όπου n ο απαραίτητος αριθμός των παράλληλων πλακών του εναλλάκτη για την επίτευξη της επιθυμητής μεταφοράς θερμότητας
- B2=0.118 m², η επιφάνεια μεταφοράς θερμότητας της κάθε πλάκας

Άρα η θερμαινόμενη επιφάνεια του συμπυκνωτή υπολογίζεται ως εξής:

Area2=A2*B2

Για n=4 ο αριθμός των πλακών του συμπυκνωτή έχουμε ότι:

A2=68.2

B2=0.118 кал Area2=3.21432

	ΓΕΝΝΗΤΡΙΕΣ			
	1 ^η δημοσίευση	Επίσημη δημοσίευση	Εξίσωση	Νόμισμα
Ηλεκτρική γεννήτρια	(Carcasci et al. 2015)		$C_{\text{gen}} = C_0 \cdot \left(\frac{W_{el}}{W_{el,0}}\right)^{0.67}$ where $W_{el,0} = 5000$ kW and $C_0 = 2000$ present, its cost is considered equal to 40% cost.	Euros 2014
Ηλεκτρική γεννήτρια	(Astolfi et al. 2014)	(Carcasci et al. 2015)	2,447·(kW _e) ^{0.49}	Dollars 2015

10.3 Στοιχεία κόστους γεννητριών

Πίνακας 46: Τύποι γεννητριών και οι εξισώσεις υπολογισμού του κόστους τους[28]

Ονομαστικά το σύστημα μας σχεδιάστηκε για να αποδίδει 3 kW_{el} , άρα χρησιμοποιώντας την πρώτη σχέση που δίνει τιμή σε €, έχουμε ότι:

✓ C_gen=1,388 €, με την αναγωγή του τύπου των 3 kW που θέλουμε εμείς στα 5 MW της παραπάνω σχέσης. C₀= 200,000 €

Ακολουθεί ο αντίστοιχος υπολογισμός για την αντλία του ORC.

10.4 Στοιχεία κόστους αντλιών

ΑΝΤΛΙΕΣ				
	1 ^η δημοσίευση	Επίσημη δημοσίευση	Εξίσωση	Νόμισμα
Αντλίες	(Gutiérrez- Arriaga et al. 2014)		$C_{\text{pump}} = C_0 \cdot \left(\frac{W_{\text{el}}}{W_{\text{el},0}}\right)^{0.67}$ where $W_{\text{el},0} = 200$ kW and $C_0 = 14$ k€	Euros 2014

Φυγοκε ντρικές αντλίες	(Astolfi et al. 2014)	(Gutiérrez- Arriaga et al. 2014; Bruno et al. 1998; Peters, Timmerhaus, and West 2003)	$CAP_{pump} = (475.3 + 34.95 W_{P} - W_{P} + 34.95 W_{P} + 34.95 W_{P} + 34.95 W_{P} - 34.50 W_{P} + 34.50 W_{P} + 34.50 W_{P} - 34.50 W_{P} - 34.50 W_{P} + 34.50 W_{P} - 34.5$	Dollars 2015
Αντλίες	A. S. Nafey and M. A. Sharaf 2010; N. G. Voros, C. T. Kiranoudis, and Z. B. Maroulis 1998)	(Ponce- Ortega et al. 2011)	C=3500*kW^0.47	1985 or 1998 dollars
Αντλίες	(Evangelista 1985)		C=(W/300)^0.25;	

Πίνακας 47: Τύποι αντλιών και οι εξισώσεις υπολογισμού του κόστους τους[28]

Οι παραπάνω εξισώσεις μας δείχνουν πως το κόστος της κάθε αντλίας εξαρτάται από τα ηλεκτρικά kW που απαιτούνται προκειμένου να λειτουργήσει ονομαστικά. Άρα σε αυτό το σημείο θα γίνει διαστασιολόγηση της αντλίας του ηλεκτροκινητήρα που απαιτεί η αντλία, με βάση τον υπολογιστικό τύπο που έχουμε πάρει από τον κατασκευαστή. Άρα,

$$P (kW) = \frac{15*(rpm)}{84428} + \frac{\left(\frac{L}{\min}\right)*bar}{511} = \frac{15*1750}{84428} + \frac{10*27.2029}{511} = 0.8433 \text{ kW}$$

Άρα χρησιμοποιώντας την πρώτη σχέση του παραπάνω πίνακα, έχουμε ότι:

C_pump=
$$C_0 * \left(\frac{Wel}{Wel0}\right)^{0.67} = 14,000 * \left(\frac{1}{200}\right)^{0.67} = 402.2 €$$

10.5 Συγκεντρωτικά αποτελέσματα

Component	Type-Model	Constructor	Cost
diaphragm pump	D/G-03X	Hydra cell	402.2 €
evaporator	CBH16	Alfa laval	486.8€
condenser	CBH110	Alfa laval	1,186.44 €
scroll expander	TRSA05	Sanden	4,852€
generator	-	-	1,388€

Πίνακας 48: Συγκεντρωτικά στοιχεία κόστους των βασικών παραμέτρων του ORC

10.6 Συνολικό κόστος εγκατάστασης για την εφαρμογή

- ≻ Ο παραπάνω πίνακας (πίνακας 48) περιλαμβάνει το συνολικό κόστος για το σύστημα του ORC και αυτό ανέρχεται στις 8,300 €.
- Το ηλιακό πεδίο το οποίο τροφοδοτεί το σύστημα με ενέργεια αποτελείται από 39 επίπεδους συλλέκτες των 2.5 m².
 - Μία μέση τιμή για το επίπεδο ηλιακό συλλέκτη διπλού υαλοπίνακα είναι 170 €/συλλέκτη. Στην εφαρμογή μας χρειαζόμαστε 39 συλλέκτες με επιφάνεια 2.5 m², άρα το κόστος για όλο το ηλιακό πεδίο ανέρχεται σε 6,600 €.
- ★ Επομένως το συνολικό κόστος της εγκατάστασης ανέρχεται στα 14,900 € για την παραγωγή 3 kW ηλεκτρικής ενέργειας για την κάλυψη οικιακών φορτίων, άρα το κόστος ανέρχεται περίπου σε 5,000 € / kW_{el}.

Κόστος συστήματος ORC	8,315 €
Μέση τιμή κόστους επίπεδου ηλιακού	170€
συλλέκτη 2.5 m² με διπλό υαλοπίνακα	
Συνολικό κόστος ηλιακού πεδίου	6,630 €
Συνολικό κόστος εγκατάστασης	14,945 €
Κόστος ανά παραγόμενο kW	4,982 €

Πίνακας 49: Κόστος του παραγόμενου kW για την εγκατάσταση

<u>ПАРАРТНМА</u>

Κώδικας βελτιστοποίησης κύκλου για το οργανικό ρευστό R-1234zeE

fluid='R1234zeE'; %dry fluid, HFO p_crit=36.3; T_min=20+273.15; T_crit=109+273.15; p_step=100; [p1,hL,hG,hLG,sL,sG,sLG,TsGmax,psGmax,sGmax,T1] = sat_curve_no_function(p_step,fluid,T_min,T_crit);

 $s2is=s(1,j); \\p(2,j)=i; \\h2is=CoolProp.PropsSI('H','P',p(2,j)*10^5,'S',s2is*1000,fluid)/1000; \\npis=0.65; %isentropikos vathmos apodoshs antlias$ h(2,j)=h(1,j)+(h2is-h(1,j))/npis $s(2,j)=CoolProp.PropsSI('S','H',h(2,j)*1000,'P',p(2,j)*10^5,fluid)/1000;$ $T(2,j)=CoolProp.PropsSI('T','H',h(2,j)*1000,'P',p(2,j)*10^5,fluid); \\$

 $\begin{array}{l} p(3,j)=p(2,j);\\ h(3,j)=CoolProp.PropsSI('H','P',p(3,j)*10^5,'Q',0,fluid)/1000;\\ s(3,j)=CoolProp.PropsSI('S','P',p(3,j)*10^5,'Q',0,fluid)/1000;\\ T(3,j)=CoolProp.PropsSI('T','H',h(3,j)*1000,'P',p(3,j)*10^5,fluid);\\ \end{array}$

T(4,j)=T(3,j); p(4,j)=p(3,j); h(4,j)=CoolProp.PropsSI('H','P',p(4,j)*10^5,'Q',1,fluid)/1000; s(4,j)=CoolProp.PropsSI('S','P',p(4,j)*10^5,'Q',1,fluid)/1000;

T(5,j)=T(4,j)+2;%2 vathmoi to superheating, giati de xreiazetai, apofeugetai h difasikh perioxh sthn ektonwsh p(5,i)=p(4,i);h(5,j)=CoolProp.PropsSI('H','T',T(5,j),'P',p(5,j)*10^5,fluid)/1000; s(5,j)=CoolProp.PropsSI('S','T',T(5,j),'P',p(5,j)*10^5,fluid)/1000; d_in(j)=CoolProp.PropsSI('D','T',T(5,j),'P',p(5,j)*10^5,fluid)/1000; s5is=s(5,i);h5is=CoolProp.PropsSI('H','S',s5is*1000,'P',p(1,j)*10^5,fluid)/1000; ntis=0.75; %isentropikos vathmos apodoshs ektonwth scroll p(6,j)=p(1,j);h(6,j)=h(5,j)-(h(5,j)-h5is)*ntis;s(6,j)=CoolProp.PropsSI('S','P',p(1,j)*10^5,'H',h(6,j)*1000,fluid)/1000; T(6,j)=CoolProp.PropsSI('T','P',p(1,j)*10^5,'H',h(6,j)*1000,fluid); d_out(j)=CoolProp.PropsSI('D','P',p(1,j)*10^5,'H',h(6,j)*1000,fluid)/1000; VFR(j)=d_in(j)/d_out(j); p(7,j)=p(1,j);h(7,j)=CoolProp.PropsSI('H','P',p(1,j)*10^5,'Q',1,fluid)/1000; s(7,j)=CoolProp.PropsSI('S','P',p(1,j)*10^5,'Q',1,fluid)/1000; T(7,j)=CoolProp.PropsSI('T','P',p(1,j)*10^5,'Q',1,fluid); p(8,j)=p(1,j);T(8,j)=T(1,j);h(8,j)=h(1,j);s(8,j)=s(1,j);w expander=h(5,j)-h(6,j); %ergo ektonwth $n_exp(j)=w_expander/(h(5,j)-h(2,j));$ w pump=h(2,j)-h(1,j); %ergo antlias w_net=w_expander-w_pump; %katharo ergo kuklou $q_{in=h(5,j)-h(2,j)};$ %energeia pou prosdidetai ston kuklo ORC mesw enallakth thermothtas n_th(j)=w_net/q_in; %thermikos vathmos apodoshs tou kuklou pres(j)=p(2,j);%euros ths megisths pieshs tou kuklou %euros thermokrasias kata thn temp 3(i)=T(3,i); prosdosh eergeias sto organiko reusto $temp_5(j) = T(5,j);$ %statherh megisth thermokrasia tou kuklou $DT(j)=temp_5(j)-temp_3(j);$ elseif i>psGmax T(1,j)=35+273.15;%thermokrasia sumpuknwshs p(1,j)=CoolProp.PropsSI('P','T',T(1,j),'Q',0,fluid)/10^5;

h(1,j)=CoolProp.PropsSI('H','T',T(1,j),'Q',0,fluid)/1000; s(1,j)=CoolProp.PropsSI('S','T',T(1,j),'Q',0,fluid)/1000; s2is=s(1,j);p(2,j)=i;h2is=CoolProp.PropsSI('H','P',p(2,j)*10^5,'S',s2is*1000,fluid)/1000; npis=0.65; %isentropikos vathmos apodoshs antlias h(2,j)=h(1,j)+(h2is-h(1,j))/npiss(2,j)=CoolProp.PropsSI('S','H',h(2,j)*1000,'P',p(2,j)*10^5,fluid)/1000; T(2,j)=CoolProp.PropsSI('T','H',h(2,j)*1000,'P',p(2,j)*10^5,fluid); p(3,j)=p(2,j);h(3,j)=CoolProp.PropsSI('H','P',p(3,j)*10^5,'Q',0,fluid)/1000; s(3,j)=CoolProp.PropsSI('S','P',p(3,j)*10^5,'Q',0,fluid)/1000; T(3,j)=CoolProp.PropsSI('T','H',h(3,j)*1000,'P',p(3,j)*10^5,fluid); T(4,j)=T(3,j);p(4,i)=p(3,i);h(4,j)=CoolProp.PropsSI('H','P',p(4,j)*10^5,'Q',1,fluid)/1000; s(4,j)=CoolProp.PropsSI('S','P',p(4,j)*10^5,'Q',1,fluid)/1000; s(5,j)=sGmax;%megisth thermokrasia kuklou 90 vathmoi kelsiou p(5,i)=p(4,i): h(5,j)=CoolProp.PropsSI('H','S',s(5,j)*1000,'P',p(5,j)*10^5,fluid)/1000; T(5,j)=CoolProp.PropsSI('T','P',p(5,j)*10^5,'S',s(5,j)*1000,fluid); d in(i)=CoolProp.PropsSI('D','T',T(5,j),'P',p(5,j)*10^5,fluid)/1000; s5is=s(5,i);h5is=CoolProp.PropsSI('H','S',s5is*1000,'P',p(1,j)*10^5,fluid)/1000; ntis=0.75: %isentropikos vathmos apodoshs ektonwth scroll p(6,j)=p(1,j);h(6,j)=h(5,j)-(h(5,j)-h5is)*ntis;s(6,j)=CoolProp.PropsSI('S','P',p(1,j)*10^5,'H',h(6,j)*1000,fluid)/1000; T(6,j)=CoolProp.PropsSI('T','P',p(1,j)*10^5,'H',h(6,j)*1000,fluid); d_out(j)=CoolProp.PropsSI('D','P',p(1,j)*10^5,'H',h(6,j)*1000,fluid)/1000; VFR(i)=d in(i)/d out(i);p(7,j)=p(1,j);h(7,j)=CoolProp.PropsSI('H','P',p(1,j)*10^5,'Q',1,fluid)/1000; s(7,j)=CoolProp.PropsSI('S','P',p(1,j)*10^5,'Q',1,fluid)/1000; $T(7,i)=CoolProp.PropsSI('T','P',p(1,i)*10^5,'Q',1,fluid);$ p(8,j)=p(1,j);T(8,i)=T(1,i);h(8,j)=h(1,j);

s(8,j)=s(1,j);

```
%ergo ektonwth
w_expander=h(5,j)-h(6,j);
n_exp(j)=w_expander/(h(5,j)-h(2,j));
w_pump=h(2,j)-h(1,j);
                                             %ergo antlias
                                            %katharo ergo kuklou
w net=w expander-w pump;
q in=h(5,j)-h(2,j);
                                             %energeia pou prosdidetai ston
kuklo ORC mesw enallakth thermothtas
n_th(j)=w_net/q_in;
                                            %thermikos vathmos apodoshs
tou kuklou
pres(j)=p(2,j);
                                             %euros ths megisths pieshs tou
kuklou
                                            %euros thermokrasias kata thn
temp_3(j) = T(3,j);
prosdosh eergeias sto organiko reusto
temp_5(j) = T(5,j);
                                            %statherh megisth thermokrasia
tou kuklou
DT(j)=temp_5(j)-temp_3(j);
  end
end
max_n=n_th(1);
  for j=1:160
    if (n_th(j) > = max_n)
       max_n=n_th(j);
       max_T=temp_5(j);
       T_evap=temp_3(j);
       max_p=pres(j);
       low p=p(1,i);
        d_in_opt=CoolProp.PropsSI('D','T',T(5,j),'P',p(5,j)*10^5,fluid)/1000;
d_out_opt=CoolProp.PropsSI('D','P',p(1,j)*10^5,'H',h(6,j)*1000,fluid)/1000;
       VFR_opt=d_in_opt/d_out_opt;
                                            %an einai mexri 5,
megistopoieitai o isentropikos vathmos apodoshs tou ektonwth kai arkei ena
scroll
        PR=p(5,j)/p(6,j);
                                            %o logos twn 2 piesewn tou
kuklou(pressure ratio)
       pos=j;
                                            %ergo ektonwth se kj/kg
        w expander=h(5,j)-h(6,j);
        P_el=3;
                                             %electric output se kW
                                             %mechanical efficiency of the
        n_mg=0.98;
generator
        n elq=0.98;
                                            %electrical efficiency of the
generator
        m_of=P_el/(n_mg*n_elg*w_expander);
                                                                  %mass
flow rate of the organic fluid
    end
```

```
end
   figure(1)
        plot(s(:,pos),T(:,pos),'r-');
        plot(sL,T1,'r-',sG,T1,'r-');
        title('T-s diagram');
        box on;
        grid on;
        xlabel('entropy [kj/(kg*K)]');
        ylabel('temperature [K]');
        legend('R1234ze(E)','Location','Northwest');
         figure(2)
         plot(T(:,pos),p(:,pos),'r-');
          title('p-T diagram');
        box on:
        arid on;
        xlabel('temperature [K]');
        ylabel('pressure[bar]');
        legend('R1234ze(E)','Location','Northwest');
         figure(3)
         plot(h(:,pos),p(:,pos),'r-');
          title('p-h diagram');
        box on:
        grid on;
        xlabel('enthalpy[kj/kg]');
        ylabel('pressure[bar]');
        legend('R1234ze(E)','Location','Northwest');
         figure(4)
         plot(s(:,pos),p(:,pos),'r-');
          title('p-s diagram');
        box on:
        grid on;
        xlabel('entropy[kj/(kg*K)]');
        ylabel('pressure[bar]');
        legend('R1234ze(E)','Location','Northwest');
  max_nn=max_n*100;
  disp(['The maximum thermal efficiency is: ',num2str(max_nn),'%'])
  disp(['The high pressure is: ',num2str(max_p),'bar'])
  disp(['The low pressure is: ',num2str(low_p),'bar'])
  disp(['The maximum temperature is: ',num2str(max_T),'K'])
  disp(['The evaporation temperature is: ',num2str(T_evap),'K'])
  disp(['The Volume Flow Ratio is: ',num2str(VFR_opt)])
  disp(['The Pressure Ratio is: ',num2str(PR)])
  disp(['The mass flow rate of the organic fluid R1234ze(E)
is:',num2str(m of),'kg/s'])
  figure(5);
plot(n th,'DisplayName','n th');
```

```
bar(n_th,'DisplayName','n_th');
area(n_th,'DisplayName','n_th');
```

```
pie(n_th);
hist(n_th);
bar(n_th,'DisplayName','n_th');
xlabel('number of tests');
ylabel('thermal efficiency');
legend('R1234ze(E)','Location','Northwest');
box on;
grid on;
```

```
figure(6);
plot(pres(:),n_th(:),'r-');
xlabel('high pressure [bar]');
ylabel('thermal efficiency');
legend('R1234ze(E)','Location','Northwest');
box on;
grid on;
```

```
figure(7);
plot(temp_3(:),n_th(:),'b-');
xlabel('evaporation temperature [K]');
ylabel('thermal efficiency');
legend('R1234ze(E)','Location','Northwest');
box on;
grid on;
```

```
figure(8)
plot(VFR,n_exp,'m-');
xlabel('Volume Flow Ratio [VFR]');
ylabel('expansion efficiency');
legend('R1234ze(E)','Location','Northwest');
box on;
grid on;
```

```
figure(9)
plot3(temp_3,pres,n_th,'g-');
xlabel('evaporation temperature [K]');
ylabel('high pressure [bar]');
zlabel('thermal efficiency');
legend('R1234ze(E)','Location','Northwest');
box on;
grid on;
```

%isozygio energeias (metaforas thermothtas ston evaporator) %thewroume pws den uparxoun apwleies kata th metafora, ara olo to poso ths %thermikhs energeias tou nerou metaferetai sto organiko reusto

%stoixeia thermou reumatos tou enallakth

T_win=110+273.15;%thermokrasia eisodou tounerou, tautizetai me th thermokrasia eksodou tou nerou ap to sullekthT_wout=90+273.15;%thermokrasia eksodou tounerou, tautizetai me th thermokrasia eisodou tou nerou sto sullekthc_pw=4.187;h_win=c_pw*110;h_wout=c_pw*90;%thermokrasia eksodou se (kj/kg)

%paroxh mazas nerou(hot stream)-evaporator m_w1=(m_of*(h(5,pos)-h(2,pos)))/(c_pw*(T_win-T_wout));

disp(['The mass flow rate of the water (evaporator hot stream)
is:',num2str(m_w1),'kg/s'])

Npart=100; fluid1='water'; %hot stream fluid2='R1234zeE'; %cold stream p_w1=2; %piesh thermou reumatos(nerou), 2 bar, ektimatai 1 bar panw apo thn piesh koresmou stous 100 vathmous kelsiou

%kaloume th sunarthsh gia ton upologismo tou pinch point, ths mikroterhs %dhladh thermokrasiakhs diaforas metaksy twn dyo reumatwn tou enallakth %apo vivliografia, elaxisth epitrepth thermokrasiakh diafora metaksy twn %dyo reumatwn einai ta 5 K

[p_p1,Tc1,hc1,sc1,Th1,hh1,sh1,Q1] =
pinch_point(Npart,fluid2,m_of,max_p,T(2,pos),T(5,pos),h(2,pos),h(5,pos),fluid
1,m_w1,p_w1,T_win,T_wout,h_win,h_wout);

disp(['Pinh point (evaporator) is:',num2str(p_p1),'K'])

%akolouthei antistoixh diadikasia gia ton upologismo tou pinch point sto %sumpuknwth (condenser) %edw pleon to thermo reuma tou enallakth einai to organiko reusto kai to %psyxro reuma einai to nero

T_win2=20+273.15; T_wout2=30+273.15; c_pw=4.187; h_win2=c_pw*20; h_wout2=c_pw*30;

%se kj/(kg*K) %enthalpia eisodou se (kj/kg) %enthalpia eksodou se (kj/kg)

%paroxh mazas nerou(cold stream)-condenser m_w2=(m_of*(h(6,pos)-h(8,pos)))/(c_pw*(T_wout2-T_win2));

disp(['The mass flow rate of the water (condenser cold stream)
is:',num2str(m_w2),'kg/s'])

Npart=100;

```
fluid1='R1234zeE'; %hot stream
fluid2='water'; %cold stream
p_w2=1; %piesh psyxrou
reumatos(nerou), 1 bar , 0.04241:h piesh koresmou stous 30 vatmhous gia to
nero
```

%kaloume th sunarthsh gia ton upologismo tou pinch point, ths mikroterhs %dhladh thermokrasiakhs diaforas metaksy twn dyo reumatwn tou enallakth %apo vivliografia, elaxisth epitrepth thermokrasiakh diafora metaksy twn %dyo reumatwn einai ta 5 K

 $[p_p2,Tc2,hc2,sc2,Th2,hh2,sh2,Q2] =$ pinch_point(Npart,fluid2,m_w2,p_w2,T_win2,T_wout2,h_win2,h_wout2,fluid1, m_of,low_p,T(6,pos),T(8,pos),h(6,pos),h(8,pos));

disp(['Pinh point (condenser) is:',num2str(p_p2),'K'])

%upologismos paroxhs ogkou tou organikou reustou V_mof=(m_of/d_in_opt)*3600/1000; disp(['The volume flow rate of R1234ze(E) is:',num2str(V_mof),'m3/h'])

%wfelimh thermikh isxys nerou sullekth Q_u=m_w1*c_pw*(T_win-T_wout); %se kW

f=37.97; %gewgrafiko platos gia thn perioxh ths athinas b=37.97; %klish epipedou syllekth gia ethsia leitoyrgia %periptwsh megisths prospitousas, ara ioulio mhna kai wra 15:00 %ara pairnoume apo pinakes th mesh mera tou iouniou N=198 d=23.45*sind(360*(284+N)/365); %h gwnia hliakhs apoklishs, h provolh ths gwnias ghs-hliou sto epipedo tou ishmerinou

%topikh wra 3 h wra to meshmeri gia aixmh LST=15*60; %topikos xronos se min SL=30; %to gewgrafiko mhkos tou meshmvrinou ston opoio vasizetai o topikos xronos LL=23.45; %to gewgrafiko mhkos ths athinas %AST=LST+ET-4*(SL-LL); typos upologismou ths fainomenikhs hliakhs wras

%upologismos ths eksiswshs toy xronoy B=(360*(N-81))/364; ET=9.87*sind(2*B)-7.53*cosd(B)-1.5*sind(B); AST=LST+ET-4*(SL-LL); %se min h_wr=((AST/60)-12)*15; %wriaia gwnia tou hliou R_b=abs((cosd(f-b)*cosd(d)*cosd(h_wr)+sind(fb)*sind(d))/(cosd(f)*cosd(d)*cosd(h_wr)+sind(f)*sind(d)));

%amesh aktinovolia se orizontio epipedo G_b=900; %se W/m2 %amesh aktinovolia se keklimeno epipedo G_bt=R_b*G_b;

%diffuse sky radiance se W/m2

 $G_r=70;$ %diffuse sky ra $G_d=2^*G_r;$ $G_dt=quad('70^*cos(f_f)',0,pi/2-b)+quad('70^*cos(f_f)',0,pi/2);$ %diffuse radiation on tilted surface

%ground-reflected radiation r_g=0.2; G_gt=r_g*(G_b+G_d)*((1-cosd(b))/2);

%olikh aktinovolia se keklimenh epifaneia G_t=G_bt+G_dt+G_gt;

%h G_t pou upoloisthke einai h megisth timh ths prospitousas aktinovolias %se keklimeno epipedo, ara sxediastika xrhsimopoioume to 70% ayths

G_design=0.8*G_t;

%Isotropic sky model

disp(['Total radiation on tilted surface for the design is the 80% of the max value:',num2str(G_design),'W/m2'])

i=0.75;	%syntelesths F_r*ta_n
j=5;	%syntelesths F_r*U_I

%oi 2 parapanw suntelestes parthikan apo to tee gia epipedo hliako syllekth %diplou ualopinaka me mavrh epistrwsh A=2.5; %epifaneia(diatomh) syllekth 2.5x1.0 [m2] T_a=273.15+25; %thermokrasia perivallontos T_m=273.15+80;

A_c=(Q_u*1000)/(i*G_design-j*(T_m-T_a));

disp(['Total area of flat solar collectors needed is:',num2str(A_c),'m2'])

 $n_col=A_c/A;$

disp(['Number of plate collectors:',num2str(n_col)])

ceff=(Q_u*1000)/(G_t*A_c); disp(['Collector efficiency is:',num2str(ceff)])

%enallaktikos tropos upologismou ths epifaneias twn sullektwn po apaiteitai %xrhsimopoiwntas to prospectus ths Green Line %exontas hdh upologisei mesw hlikahs gewmetrias thn prospiptousa olikh %hliakh aktinovolia, h opoia einai ths taksews twn 1300W/m2 %elegxoume tous sullektes pou einai diathesimoi apo th Green Line

%upologismos sunolikhs epifaneias epipedwn sullektwn n_o=0.764; %collector efficiency T m=273.15+100: %mean absorber temperature %heat transfer coefficient a 1=3.953; $(W/(m2^{K}))$ a_2=0.008; %temperature depending heat transfer coefficient (W/(m2*K2)) $F=n_0-(a_1*(T_m-T_a)/G_t)-(a_2*((T_m-T_a)^2)/G_t);$ $A_gls=(Q_u*1000)/(G_t*F);$ A 1=2; %epifaneia tou kathe sullekth number_col=A_gls/A_1;

disp(['Number of Green Line plate collectors:',num2str(number_col)])

%stoixeia ekloghs tupou antlias tou ORC d_2=CoolProp.PropsSI('D','T',T(2,pos),'P',p(2,pos)*10^5,fluid); V2_out=(m_of/d_2)*3600; %paroxh ogkou sthn eksodo ths antlias, m3/h d_1=CoolProp.PropsSI('D','T',273.15+36,'P',p(1,pos)*10^5,fluid); V1_in=(m_of/d_1)*3600; %paroxh ogkou sthn eisodo ths antlias,m3/h

disp(['Volume flow rate inlet pump:',num2str(V1_in*1000/60),'L/min']) disp(['Volume flow rate outlet pump:',num2str(V2_out*1000/60),'L/min'])

disp(['Outlet temperature of scroll expander:',num2str(T(6,pos)),'K'])

%diastasiologhsh hlektrokinhthra antlias %epilogh ektonwth, sumpiesths scroll se anastrofh leitourgia V5_in=m_of/d_in_opt; V6_out=m_of/d_out_opt;

disp(['Volume flow rate inlet scroll expander:',num2str(V5_in*3.6),'m3/h']) disp(['Volume flow rate outlet scroll expander:',num2str(V6_out*3.6),'m3/h'])

%onomastikh isxys ektonwth scroll expander %P_onexp=m_of*(h(5,pos)-h(6,pos)); %disp(['Maximum power of scroll expander:',num2str(P_onexp),'kW']) %heat_exchanger(evaporator) disp(['Inlet temperature of evaporator:',num2str(T(2,pos)),'K'])

%calculation of the horsepower needed for the pump %gia paroxes ogkou ths taksews twn 10L/min, h antlia peristrefetai me %1100rpm apo th xarakthristikh kampulh leitourgias ths sugkekrimenhs %antlias

%etairia Hydra Cell, D/G-10-I rpm=1100; P_elmotor=(15*rpm)/84428+(10*max_p)/511; horsepower se kW

%required

disp(['The required horsepower to rotate the pump is:',num2str(P_elmotor),'kW'])

%ara theloume hlektrokinhthra onomastikhs isxuos sto 1kW, lamvanontas %upopsh kai tis apwleies isxuos

%etairia valiadis gia thn eklogh tou katallhlou hlektrokinhthra

Κώδικας βελτιστοποίησης κύκλου για το οργανικό ρευστό R-1234yf

fluid='R1234yf'; %dry fluid, HFO p_crit=33.8; T_min=20+273.15; T_crit=94.7+273.15; p_step=100; [p1,hL,hG,hLG,sL,sG,sLG,TsGmax,psGmax,sGmax,T1] = sat_curve_no_function(p_step,fluid,T_min,T_crit);

```
j=0; %metrhths gia tis
epanalhpseis pou tha ginoun
T_cond=35+273.15;
T_arx=T_cond+10;
p_min=CoolProp.PropsSI('P','T',T_arx,'Q',0,fluid)/10^5;
p_max=0.9*p_crit;
for i=p_min:0.1:p_max %epanalhptiko loop gia diafores
times ths pieshs, to i ekfrazei pososto ths krisimhs pieshs
j=j+1; %i=p_cycle
if i<=psGmax
```

T(1,j)=35+273.15; %thermokrasia sumpuknwshs p(1,j)=CoolProp.PropsSI('P','T',T(1,j),'Q',0,fluid)/10^5; h(1,j)=CoolProp.PropsSI('H','T',T(1,j),'Q',0,fluid)/1000; s(1,j)=CoolProp.PropsSI('S','T',T(1,j),'Q',0,fluid)/1000;

s2is=s(1,i);p(2,i)=i;h2is=CoolProp.PropsSI('H','P',p(2,j)*10^5,'S',s2is*1000,fluid)/1000; %isentropikos vathmos npis=0.65; apodoshs antlias h(2,j)=h(1,j)+(h2is-h(1,j))/npiss(2,j)=CoolProp.PropsSI('S','H',h(2,j)*1000,'P',p(2,j)*10^5,fluid)/1000; T(2,j)=CoolProp.PropsSI('T','H',h(2,j)*1000,'P',p(2,j)*10^5,fluid); p(3,j)=p(2,j);h(3,j)=CoolProp.PropsSI('H','P',p(3,j)*10^5,'Q',0,fluid)/1000; s(3,j)=CoolProp.PropsSI('S','P',p(3,j)*10^5,'Q',0,fluid)/1000; T(3,j)=CoolProp.PropsSI('T','H',h(3,j)*1000,'P',p(3,j)*10^5,fluid); T(4,j)=T(3,j);p(4,j)=p(3,j): h(4,j)=CoolProp.PropsSI('H','P',p(4,j)*10^5,'Q',1,fluid)/1000; s(4,j)=CoolProp.PropsSI('S','P',p(4,j)*10^5,'Q',1,fluid)/1000; T(5,i)=T(4,i)+2;%2 vathmoi to superheating, giati de xreiazetai, apofeugetai h difasikh perioxh sthn ektonwsh p(5,j)=p(4,j);h(5,j)=CoolProp.PropsSI('H','T',T(5,j),'P',p(5,j)*10^5,fluid)/1000; s(5,j)=CoolProp.PropsSI('S','T',T(5,j),'P',p(5,j)*10^5,fluid)/1000; d_in(j)=CoolProp.PropsSI('D','T',T(5,j),'P',p(5,j)*10^5,fluid)/1000; s5is=s(5,j);h5is=CoolProp.PropsSI('H','S',s5is*1000,'P',p(1,j)*10^5,fluid)/1000; %isentropikos vathmos ntis=0.75; apodoshs ektonwth scroll p(6,i)=p(1,i);h(6,j)=h(5,j)-(h(5,j)-h5is)*ntis;s(6,j)=CoolProp.PropsSI('S','P',p(1,j)*10^5,'H',h(6,j)*1000,fluid)/1000; T(6,j)=CoolProp.PropsSI('T','P',p(1,j)*10^5,'H',h(6,j)*1000,fluid); d_out(j)=CoolProp.PropsSI('D','P',p(1,j)*10^5,'H',h(6,j)*1000,fluid)/1000; VFR(j)=d_in(j)/d_out(j); p(7,j)=p(1,j);h(7,j)=CoolProp.PropsSI('H','P',p(1,j)*10^5,'Q',1,fluid)/1000; s(7,j)=CoolProp.PropsSI('S','P',p(1,j)*10^5,'Q',1,fluid)/1000; T(7,j)=CoolProp.PropsSI('T','P',p(1,j)*10^5,'Q',1,fluid);

p(8,j)=p(1,j);T(8,j)=T(1,j); h(8,j)=h(1,j); s(8,j)=s(1,j);

```
w expander=h(5,j)-h(6,j);
                                              %ergo ektonwth
n_exp(j)=w_expander/(h(5,j)-h(2,j));
w_pump=h(2,j)-h(1,j);
                                               %ergo antlias
w_net=w_expander-w_pump;
                                              %katharo ergo kuklou
q_{in=h(5,j)-h(2,j)};
                                               %energeia pou prosdidetai ston
kuklo ORC mesw enallakth thermothtas
n th(j)=w net/q in;
                                              %thermikos vathmos apodoshs
tou kuklou
pres(j)=p(2,j);
                                               %euros ths megisths pieshs tou
kuklou
                                              %euros thermokrasias kata thn
temp_3(j)=T(3,j);
prosdosh eergeias sto organiko reusto
temp_5(j)=T(5,j);
                                              %statherh megisth thermokrasia
tou kuklou
DT(j)=temp_5(j)-temp_3(j);
  elseif i>psGmax
     T(1,j)=35+273.15;
                                                    %thermokrasia
sumpuknwshs
p(1,j)=CoolProp.PropsSI('P','T',T(1,j),'Q',0,fluid)/10^5;
h(1,j)=CoolProp.PropsSI('H', 'T', T(1,j), 'Q', 0, fluid)/1000;
s(1,j)=CoolProp.PropsSI('S','T',T(1,j),'Q',0,fluid)/1000;
s2is=s(1,j);
p(2,j)=i;
h2is=CoolProp.PropsSI('H','P',p(2,j)*10^5,'S',s2is*1000,fluid)/1000;
                                                %isentropikos vathmos
npis=0.65;
apodoshs antlias
h(2,i)=h(1,i)+(h2is-h(1,i))/npis
s(2,j)=CoolProp.PropsSI('S','H',h(2,j)*1000,'P',p(2,j)*10^5,fluid)/1000;
T(2,j)=CoolProp.PropsSI('T','H',h(2,j)*1000,'P',p(2,j)*10^5,fluid);
p(3,i)=p(2,i);
h(3,j)=CoolProp.PropsSI('H','P',p(3,j)*10^5,'Q',0,fluid)/1000;
s(3,j)=CoolProp.PropsSI('S','P',p(3,j)*10^5,'Q',0,fluid)/1000;
T(3,j)=CoolProp.PropsSI('T','H',h(3,j)*1000,'P',p(3,j)*10^5,fluid);
T(4,j)=T(3,j);
p(4,j)=p(3,j);
h(4,j)=CoolProp.PropsSI('H','P',p(4,j)*10^5,'Q',1,fluid)/1000;
s(4,j)=CoolProp.PropsSI('S','P',p(4,j)*10^5,'Q',1,fluid)/1000;
s(5,j)=sGmax;
                                        %megisth thermokrasia kuklou 90
vathmoi kelsiou
p(5,i)=p(4,i);
h(5,j)=CoolProp.PropsSI('H','S',s(5,j)*1000,'P',p(5,j)*10^5,fluid)/1000;
T(5,j)=CoolProp.PropsSI('T','P',p(5,j)*10^5,'S',s(5,j)*1000,fluid);
d_in(j)=CoolProp.PropsSI('D','T',T(5,j),'P',p(5,j)*10^5,fluid)/1000;
```

s5is=s(5,j);

h5is=CoolProp.PropsSI('H','S',s5is*1000,'P',p(1,j)*10^5,fluid)/1000;

```
ntis=0.75; %isentropikos vathmos
apodoshs ektonwth scroll
p(6,j)=p(1,j);
h(6,j)=h(5,j)-(h(5,j)-h5is)*ntis;
s(6,j)=CoolProp.PropsSI('S','P',p(1,j)*10^5,'H',h(6,j)*1000,fluid)/1000;
T(6,j)=CoolProp.PropsSI('T','P',p(1,j)*10^5,'H',h(6,j)*1000,fluid)/1000;
d_out(j)=CoolProp.PropsSI('D','P',p(1,j)*10^5,'H',h(6,j)*1000,fluid)/1000;
```

```
VFR(j)=d_in(j)/d_out(j);
p(7,j)=p(1,j);
h(7,j)=CoolProp.PropsSI('H','P',p(1,j)*10^5,'Q',1,fluid)/1000;
s(7,j)=CoolProp.PropsSI('S','P',p(1,j)*10^5,'Q',1,fluid)/1000;
T(7,j)=CoolProp.PropsSI('T','P',p(1,j)*10^5,'Q',1,fluid);
```

```
\begin{array}{l} p(8,j)=p(1,j);\\ T(8,j)=T(1,j);\\ h(8,j)=h(1,j);\\ s(8,j)=s(1,j); \end{array}
```

```
w_expander=h(5,j)-h(6,j);

n_exp(j)=w_expander/(h(5,j)-h(2,j));

w_pump=h(2,j)-h(1,j);

w_net=w_expander-w_pump;

q_in=h(5,j)-h(2,j);

kuklo ORC mesw enallakth thermothtas n_th(j)=w_net/q_in;

tou kuklou

pres(j)=p(2,j);

kuklou

temp_3(j)=T(3,j);

prosdosh eergeias sto organiko reusto

temp_5(j)=T(5,j);

tou kuklou

DT(j)=temp_5(j)-temp_3(j);
```

%ergo ektonwth

%ergo antlias %katharo ergo kuklou %energeia pou prosdidetai ston %thermikos vathmos apodoshs %euros ths megisths pieshs tou %euros thermokrasias kata thn

%statherh megisth thermokrasia

```
end
```

```
end
```

```
max_n=n_th(1);
for j=1:189
    if (n_th(j)>=max_n)
        max_n=n_th(j);
        max_T=temp_5(j);
        T_evap=temp_3(j);
        max_p=pres(j);
        low_p=p(1,j);
        d_in_opt=CoolProp.PropsSI('D','T',T(5,j),'P',p(5,j)*10^5,fluid)/1000;
```

```
d_out_opt=CoolProp.PropsSI('D','P',p(1,j)*10^5,'H',h(6,j)*1000,fluid)/1000;
        VFR opt=d in opt/d out opt;
                                             %an einai mexri 5.
megistopoieitai o isentropikos vathmos apodoshs tou ektonwth kai arkei ena
scroll
        PR=p(5,j)/p(6,j);
                                               %o logos twn 2 piesewn tou
kuklou(pressure ratio)
       pos=j;
        w_expander=h(5,j)-h(6,j);
                                               %ergo ektonwth se kj/kg
                                                %electric output se kW
        P el=3;
                                                %mechanical efficiency of the
        n_mg=0.98;
generator
        n elq=0.98;
                                                %electrical efficiency of the
generator
        m_of=P_el/(n_mg*n_elg*w_expander);
                                                                      %mass
flow rate of the organic fluid
     end
  end
   figure(1)
        plot(s(:,pos),T(:,pos),'r-');
        plot(sL,T1,'r-',sG,T1,'r-');
        title('T-s diagram');
        box on;
        grid on;
        xlabel('entropy [kj/(kg*K)]');
        ylabel('temperature [K]');
        legend('R1234yf','Location','Northwest');
        figure(2)
         plot(T(:,pos),p(:,pos),'r-');
          title('p-T diagram');
        box on;
        arid on;
        xlabel('temperature [K]');
        ylabel('pressure[bar]');
        legend('R1234yf','Location','Northwest');
         figure(3)
         plot(h(:,pos),p(:,pos),'r-');
          title('p-h diagram');
        box on:
        grid on;
        xlabel('enthalpy[kj/kg]');
        ylabel('pressure[bar]');
        legend('R1234yf','Location','Northwest');
         figure(4)
         plot(s(:,pos),p(:,pos),'r-');
          title('p-s diagram');
        box on;
        grid on;
```

```
138
```

```
xlabel('entropy[kj/(kg*K)]');
        ylabel('pressure[bar]');
        legend('R1234yf','Location','Northwest');
  max nn=max n*100;
  disp(['The maximum thermal efficiency is: ',num2str(max_nn),'%'])
  disp(['The high pressure is: ',num2str(max p),'bar'])
  disp(['The low pressure is: ',num2str(low p),'bar'])
  disp(['The maximum temperature is: ',num2str(max_T),'K'])
  disp(['The evaporation temperature is: ',num2str(T_evap),'K'])
  disp(['The Volume Flow Ratio is: ',num2str(VFR_opt)])
  disp(['The Pressure Ratio is: ',num2str(PR)])
  disp(['The mass flow rate of the organic fluid R1234yf
is:',num2str(m_of),'kg/s'])
  figure(5);
plot(n_th,'DisplayName','n_th');
bar(n_th,'DisplayName','n_th');
area(n th, 'DisplayName', 'n th');
pie(n th);
hist(n_th);
bar(n_th,'DisplayName','n_th');
xlabel('number of tests'):
ylabel('thermal efficiency');
legend('R1234yf','Location','Northwest');
box on;
grid on;
figure(6);
plot(pres(:),n_th(:),'r-');
xlabel('high pressure [bar]');
ylabel('thermal efficiency');
legend('R1234yf','Location','Northwest');
box on:
grid on;
figure(7);
plot(temp_3(:),n_th(:),'b-');
xlabel('evaporation temperature [K]');
ylabel('thermal efficiency');
legend('R1234yf','Location','Northwest');
box on:
grid on;
figure(8)
plot(VFR,n exp,'m-');
xlabel('Volume Flow Ratio [VFR]');
ylabel('expansion efficiency');
legend('R1234yf','Location','Northwest');
box on:
grid on;
```

```
figure(9)
plot3(temp_3,pres,n_th,'g-');
xlabel('evaporation temperature [K]');
ylabel('high pressure [bar]');
zlabel('thermal efficiency');
legend('R1234yf','Location','Northwest');
box on;
grid on;
```

%isozygio energeias (metaforas thermothtas ston evaporator) %thewroume pws den uparxoun apwleies kata th metafora, ara olo to poso ths

%thermikhs energeias tou nerou metaferetai sto organiko reusto

```
%stoixeia thermou reumatos tou enallakth
```

T_win=105+273.15;%thermokrasia eisodou tou
nerou, tautizetai me th thermokrasia eksodou tou nerou ap to sullekth
T_wout=85+273.15;T_wout=85+273.15;%thermokrasia eksodou tou
nerou, tautizetai me th thermokrasia eisodou tou nerou sto sullekth
c_pw=4.187;C_pw=4.187;%cp nerou se kj/(kg*K)
%enthalpia eisodou se (kj/kg)
%enthalpia eksodou se (kj/kg)

%paroxh mazas nerou(hot stream)-evaporator m_w1=(m_of*(h(5,pos)-h(2,pos)))/(c_pw*(T_win-T_wout));

disp(['The mass flow rate of the water (evaporator hot stream)
is:',num2str(m_w1),'kg/s'])

Npart=100; fluid1='water'; %hot stream fluid2='R1234yf'; %cold stream p_w1=2; %piesh thermou reumatos(nerou), 2 bar, ektimatai 1 bar panw apo thn piesh koresmou stous 100 vathmous kelsiou

%kaloume th sunarthsh gia ton upologismo tou pinch point, ths mikroterhs %dhladh thermokrasiakhs diaforas metaksy twn dyo reumatwn tou enallakth %apo vivliografia, elaxisth epitrepth thermokrasiakh diafora metaksy twn %dyo reumatwn einai ta 5 K [p_p1,Tc1,hc1,sc1,Th1,hh1,sh1,Q1] = pinch_point(Npart,fluid2,m_of,max_p,T(2,pos),T(5,pos),h(2,pos),h(5,pos),fluid 1,m_w1,p_w1,T_win,T_wout,h_win,h_wout);

disp(['Pinh point (evaporator) is:',num2str(p_p1),'K'])

%akolouthei antistoixh diadikasia gia ton upologismo tou pinch point sto

%sumpuknwth (condenser)

%edw pleon to thermo reuma tou enallakth einai to organiko reusto kai to %psyxro reuma einai to nero

T_win2=20+273.15; T_wout2=30+273.15; c_pw=4.187; h_win2=c_pw*20; h_wout2=c_pw*30;

%se kj/(kg*K) %enthalpia eisodou se (kj/kg) %enthalpia eksodou se (kj/kg)

%paroxh mazas nerou(cold stream)-condenser m_w2=(m_of*(h(6,pos)-h(8,pos)))/(c_pw*(T_wout2-T_win2));

disp(['The mass flow rate of the water (condenser cold stream)
is:',num2str(m_w2),'kg/s'])

Npart=100; fluid1='R1234yf'; %hot stream fluid2='water'; %cold stream p_w2=1; %piesh psyxrou reumatos(nerou), 1 bar , 0.04241:h piesh koresmou stous 30 vatmhous gia to nero

%kaloume th sunarthsh gia ton upologismo tou pinch point, ths mikroterhs %dhladh thermokrasiakhs diaforas metaksy twn dyo reumatwn tou enallakth %apo vivliografia, elaxisth epitrepth thermokrasiakh diafora metaksy twn %dyo reumatwn einai ta 5 K [p_p2,Tc2,hc2,sc2,Th2,hh2,sh2,Q2] = pinch_point(Npart,fluid2,m_w2,p_w2,T_win2,T_wout2,h_win2,h_wout2,fluid1, m_of,low_p,T(6,pos),T(8,pos),h(6,pos),h(8,pos));

disp(['Pinh point (condenser) is:',num2str(p_p2),'K'])

%upologismos paroxhs ogkou tou organikou reustou V_mof=(m_of/d_in_opt)*3600/1000; disp(['The volume flow rate of R1234yf is:',num2str(V_mof),'m3/h'])

%wfelimh thermikh isxys nerou sullekth Q_u=m_w1*c_pw*(T_win-T_wout); %se kW

%logos ameshs hliakhs aktinovolias se keklimeno epipedo pros auth tou %orizontiou f=37.97; %gewgrafiko platos gia thn perioxh ths athinas b=37.97; %klish epipedou syllekth gia leitougia olo to xrono n_t=[17 47 75 105 135 162 198 228 258 288 318 344]; %h mesh hmera kathe mhna n=[1:366]; %oi meres tou etous d_t=[-20.92 -12.95 -2.42 9.41 18.79 23.09 21.18 13.45 2.22 -9.6 -18.91 -23.05]; d=23.45*sind(360*(284+n)/365); %h gwnia hliakhs apoklishs, h provolh ths gwnias ghs-hliou sto epipedo tou ishmerinou d_m=sum(d_t)/12;

t=[1:1/60:24]; %topikos xronos wres rologiou %to gewgrafiko mhkos tou L st=30; meshmvrinou ston opoio vasizetai o topikos xronos L loc=23.45; B=360*(n-81)/364; B_t=360*(n_t-81)/364; %paragontas B gia th mesh mera kathe mhna B mm=sum(B t)/12: E_t=9.87*sind(2*B_mm)-7.53*cosd(B_mm)-1.5*sind(B_mm); %h eksiswsh tou xronou pou lamvanetai gia kathe hmera tou etous, apotelesma se min E t2=9.87*sind(2*B t)-7.53*cosd(B t)-1.5*sind(B t); E h = E t/60; $j=t-4*(L_st-L_loc)/60+E_h;$ %o hliakos xronos vasei ths fainomenhs kinhshs tou hliou ston ourano

%upologismos wriaias gwnias tou hliou w=(j-12)*15; %mesh timh gia thn wriaia gwnia tou hliou w m=sum(w)/1381;

$$\begin{split} R_b &= (\cos d(f - b)^* \cos d(d_m)^* \cos d(w_m) + \sin d(f - b)^* \sin d(d_m)) / (\cos d(f)^* \cos d(d_m)^* \cos d(w_m) + \sin d(f)^* \sin d(d_m)); \\ R_b &= (\cos d(f - b)^* \cos d(d_t)^* \cos d(w_m) + \sin d(f - b)^* \sin d(d_t)) / (\cos d(f)^* \cos d(d_t)^* \cos d(w_m) + \sin d(f)^* \sin d(d_t)); \end{split}$$

%amesh aktinovolia se orizontio epipedo G_b=900; %se W/m2 %amesh aktinovolia se keklimeno epipedo G_bt=R_b*G_b; %se W/m2 G_bt1=R_b1*G_b;

%Isotropic sky model $G_r=70$; %diffuse sky radiance se W/m2 $G_d=2^*G_r$; $G_dt=quad('70^*cos(f_f)',0,pi/2-b)+quad('70^*cos(f_f)',0,pi/2)$; %diffuse radiation on tilted surface

%ground-reflected radiation r_g=0.2; G_gt=r_g*(G_b+G_d)*((1-cosd(b))/2);

%olikh aktinovolia se keklimenh epifaneia

G_t=G_bt+G_dt+G_gt;

disp(['Total radiation on tilted surface is:',num2str(G_t),'W/m2'])

i=0.75; i=5; %syntelesths F_r*ta_n %syntelesths F_r*U_I

%oi 2 parapanw suntelestes parthikan apo to tee gia epipedo hliako syllekth %diplou ualopinaka me mavrh epistrwsh A=1.75; %epifaneia(diatomh) syllekth 1.75x1.0

T_a=273.15+20;

%thermokrasia perivallontos

 $A_c=(Q_u*1000)/(i*G_t-j*(T_wout-T_a));$

disp(['Total area of flat solar collectors needed is:',num2str(A_c),'m2'])

n_col=A_c/A; disp(['Number of plate collectors:',num2str(n_col)])

ceff=(Q_u*1000)/(G_t*A_c); disp(['Collector efficiency is:',num2str(ceff)])

Κώδικας βελτιστοποίησης κύκλου για το οργανικό ρευστό R-290

fluid='R290'; p_crit=42.5; %wet fluid, HC (HydroCarbon)

T_min=20+273.15; T_crit=96.7+273.15; p_step=100; [p1,hL,hG,hLG,sL,sG,sLG,TsGmax,psGmax,sGmax,T1] = sat_curve_no_function(p_step,fluid,T_min,T_crit);

```
j=0;
T_cond=35+273.15;
T_arx=T_cond+10;
p_min=CoolProp.PropsSI('P','T',T_arx,'Q',0,fluid)/10^5;
p_max=0.9*p_crit;
for i=p_min:0.1: p_max %elegxos sumperiforas
organikou reustou se mia sugkekrimenh perioxh piesewn
j=j+1;
```

T(1,j)=35+273.15; %thermokrasia sumpuknwshs p(1,j)=CoolProp.PropsSI('P','T',T(1,j),'Q',0,fluid)/10^5;

h(1,j)=CoolProp.PropsSI('H', 'T', T(1,j), 'Q', 0, fluid)/1000; s(1,j)=CoolProp.PropsSI('S','T',T(1,j),'Q',0,fluid)/1000; s2is=s(1,i);p(2,i)=i;h2is=CoolProp.PropsSI('H','P',p(2,j)*10^5,'S',s2is*1000,fluid)/1000; %isentropikos vathmos npis=0.65; apodoshs antlias h(2,j)=h(1,j)+(h2is-h(1,j))/npiss(2,j)=CoolProp.PropsSI('S','H',h(2,j)*1000,'P',p(2,j)*10^5,fluid)/1000; T(2,j)=CoolProp.PropsSI('T','H',h(2,j)*1000,'P',p(2,j)*10^5,fluid); p(3,j)=p(2,j);h(3,j)=CoolProp.PropsSI('H','P',p(3,j)*10^5,'Q',0,fluid)/1000; s(3,j)=CoolProp.PropsSI('S','P',p(3,j)*10^5,'Q',0,fluid)/1000; T(3,j)=CoolProp.PropsSI('T','H',h(3,j)*1000,'P',p(3,j)*10^5,fluid); T(4,i)=T(3,i);p(4,i)=p(3,i);h(4,j)=CoolProp.PropsSI('H','P',p(4,j)*10^5,'Q',1,fluid)/1000; s(4,j)=CoolProp.PropsSI('S','P',p(4,j)*10^5,'Q',1,fluid)/1000; p(5,j)=p(4,j);sGcond=CoolProp.PropsSI('S','P',p(1,j)*10^5,'Q',1,fluid)/1000; ds=abs(s(4,i)-sGcond);s(5,j)=s(4,j)+ds;h(5,j)=CoolProp.PropsSI('H','S',s(5,j)*1000,'P',p(5,j)*10^5,fluid)/1000; T_5=CoolProp.PropsSI('T','P',p(5,j)*10^5,'S',s(5,j)*1000,fluid); DTshmin=1; DTsh=max((T_5-T(4,j)),DTshmin); T(5,j)=T(4,j)+DTsh;d in(j)=CoolProp.PropsSI('D','T',T(5,j),'P',p(5,j)*10^5,fluid)/1000; s5is=s(5,i);h5is=CoolProp.PropsSI('H','S',s5is*1000,'P',p(1,j)*10^5,fluid)/1000; ntis=0.75; %isentropikos vathmos apodoshs ektonwth scroll p(6,j)=p(1,j);h(6,j)=h(5,j)-(h(5,j)-h5is)*ntis;s(6,j)=CoolProp.PropsSI('S','P',p(1,j)*10^5,'H',h(6,j)*1000,fluid)/1000; T(6,j)=CoolProp.PropsSI('T','P',p(1,j)*10^5,'H',h(6,j)*1000,fluid); d_out(j)=CoolProp.PropsSI('D','P',p(1,j)*10^5,'H',h(6,j)*1000,fluid)/1000; VFR(j)=d in(j)/d out(j);p(7,j)=p(1,j);h(7,j)=CoolProp.PropsSI('H','P',p(1,j)*10^5,'Q',1,fluid)/1000; s(7,j)=CoolProp.PropsSI('S','P',p(1,j)*10^5,'Q',1,fluid)/1000; T(7,j)=CoolProp.PropsSI('T','P',p(1,j)*10^5,'Q',1,fluid);
p(8,j)=p(1,j);T(8,j)=T(1,j); h(8,j)=h(1,j); s(8,j)=s(1,j);

```
w_expander=h(5,j)-h(6,j);

n_exp(j)=w_expander/(h(5,j)-h(2,j));

w_pump=h(2,j)-h(1,j);

w_net=w_expander-w_pump;

q_in=h(5,j)-h(2,j);

kuklo ORC mesw enallakth thermothtas

n_th(j)=w_net/q_in;

tou kuklou

pres(j)=p(2,j);

kuklou

temp_3(j)=T(3,j);

prosdosh eergeias sto organiko reusto

temp_5(j)=T(5,j);

tou kuklou

DT(j)=temp_5(j)-temp_3(j);
```

%ergo ektonwth

%ergo antlias %katharo ergo kuklou %energeia pou prosdidetai ston %thermikos vathmos apodoshs %euros ths megisths pieshs tou %euros thermokrasias kata thn %statherh megisth thermokrasia

end

```
max_n=n_th(1);
  for j=1:230
     if (n_th(j) > = max_n)
       max_n=n_th(j);
       max_T=temp_5(j);
       T_evap=temp_3(j);
       max p=pres(j);
       low_p=p(1,j);
        d_in_opt=CoolProp.PropsSI('D','T',T(5,j),'P',p(5,j)*10^5,fluid)/1000;
d_out_opt=CoolProp.PropsSI('D','P',p(1,j)*10^5,'H',h(6,j)*1000,fluid)/1000;
        VFR_opt=d_in_opt/d_out_opt;
                                                          %an einai mexri 5,
megistopoieitai o isentropikos vathmos apodoshs tou ektonwth kai arkei ena
scroll
        PR=p(5,j)/p(6,j);
                                             %o logos twn 2 piesewn tou
kuklou(pressure ratio)
       pos=j;
        w_expander=h(5,j)-h(6,j);
                                             %ergo ektonwth se kj/kg
                                             %electric output se kW
        P el=3;
                                             %mechanical efficiency of the
        n_mg=0.98;
generator
        n_elg=0.98;
                                             %electrical efficiency of the
generator
```

```
%mass
```

```
m_of=P_el/(n_mg*n_elg*w_expander);
flow rate of the organic fluid
     end
  end
   figure(1)
        plot(s(:,pos),T(:,pos),'r-');
        plot(sL,T1,'r-',sG,T1,'r-');
        title('T-s diagram');
        box on:
        grid on;
        xlabel('entropy [kj/(kg*K)]');
        ylabel('temperature [K]');
        legend('R290(propane)','Location','Northwest');
         figure(2)
         plot(T(:,pos),p(:,pos),'r-');
          title('p-T diagram');
        box on:
        grid on;
        xlabel('temperature [K]');
        ylabel('pressure[bar]');
        legend('R290','Location','Northwest');
         figure(3)
         plot(h(:,pos),p(:,pos),'r-');
          title('p-h diagram');
        box on;
        grid on:
        xlabel('enthalpy[kj/kg]');
        vlabel('pressure[bar]'):
        legend('R290','Location','Northwest');
         figure(4)
         plot(s(:,pos),p(:,pos),'r-');
          title('p-s diagram');
        box on:
        grid on;
        xlabel('entropy[kj/(kg*K)]');
        ylabel('pressure[bar]');
        legend('R290','Location','Northwest');
  max_nn=max_n*100;
  disp(['The maximum thermal efficiency is: ',num2str(max_nn),'%'])
  disp(['The high pressure is: ',num2str(max p),'bar'])
  disp(['The low pressure is: ',num2str(low_p),'bar'])
  disp(['The maximum temperature is: ',num2str(max T),'K'])
  disp(['The evaporation temperature is: ',num2str(T_evap),'K'])
  disp(['The Volume Flow Ratio is: ',num2str(VFR opt)])
  disp(['The Pressure Ratio is: ',num2str(PR)])
  disp(['The mass flow rate of the organic fluid R290
is:',num2str(m of),'kg/s'])
```

```
figure(5);
```

```
plot(n_th,'DisplayName','n_th');
bar(n_th,'DisplayName','n_th');
area(n_th,'DisplayName','n_th');
pie(n th);
hist(n_th);
bar(n th,'DisplayName','n th');
xlabel('number of tests');
ylabel('thermal efficiency');
legend('R290(propane)','Location','Northwest');
box on:
grid on;
figure(6);
plot(pres(:),n_th(:),'r-');
xlabel('high pressure [bar]');
ylabel('thermal efficiency');
legend('R290(propane)','Location','Northwest');
box on:
grid on;
figure(7);
plot(temp_3(:),n_th(:),'b-');
xlabel('evaporation temperature [K]');
ylabel('thermal efficiency');
legend('R290(propane)','Location','Northwest');
box on:
grid on;
figure(8)
plot(VFR,n_exp,'m-');
xlabel('Volume Flow Ratio [VFR]');
ylabel('expansion efficiency');
legend('R290(propane)','Location','Northwest');
box on:
grid on;
figure(9)
plot3(temp_3,pres,n_th,'g-');
xlabel('evaporation temperature [K]');
ylabel('high pressure [bar]');
zlabel('thermal efficiency');
legend('R290(propane)','Location','Northwest');
box on;
grid on;
```

%isozygio energeias (metaforas thermothtas ston evaporator) %thewroume pws den uparxoun apwleies kata th metafora, ara olo to poso ths %thermikhs energeias tou nerou metaferetai sto organiko reusto %stoixeia thermou reumatos tou enallakth T_win=110+273.15; %thermokrasia eisodou tou nerou, tautizetai me th thermokrasia eksodou tou nerou ap to sullekth T_wout=90+273.15; %thermokrasia eksodou tou nerou, tautizetai me th thermokrasia eisodou tou nerou sto sullekth c_pw=4.187; %cp nerou se kj/(kg*K) h_win=c_pw*110; %enthalpia eisodou se (kj/kg) h_wout=c_pw*90; %enthalpia eksodou se (kj/kg)

%paroxh mazas nerou(hot stream)-evaporator m_w1=(m_of*(h(5,pos)-h(2,pos)))/(c_pw*(T_win-T_wout));

disp(['The mass flow rate of the water (evaporator hot stream)
is:',num2str(m_w1),'kg/s'])

Npart=100; fluid1='water'; %hot stream fluid2='R290'; %cold stream p_w=2; %piesh thermou reumatos(nerou), 2 bar, 1 bar panw apo thn piesh koresmou tou nerou stous 100 vathmous kelsiou

%kaloume th sunarthsh gia ton upologismo tou pinch point, ths mikroterhs %dhladh thermokrasiakhs diaforas metaksy twn dyo reumatwn tou enallakth %apo vivliografia, elaxisth epitrepth thermokrasiakh diafora metaksy twn %dyo reumatwn einai ta 5 K

[p_p,Tc,hc,sc,Th,hh,sh,Q] =
pinch_point(Npart,fluid2,m_of,max_p,T(2,pos),T(5,pos),h(2,pos),h(5,pos),fluid
1,m_w1,p_w,T_win,T_wout,h_win,h_wout);

disp(['Pinh point is:',num2str(p_p),'K'])

%akolouthei antistoixh diadikasia gia ton upologismo tou pinch point sto %sumpuknwth (condenser)

%edw pleon to thermo reuma tou enallakth einai to organiko reusto kai to %psyxro reuma einai to nero

T_win2=20+273.15; T_wout2=30+273.15; c_pw=4.187; h_win2=c_pw*20; h_wout2=c_pw*30;

%enthalpia eisodou se (kj/kg) %enthalpia eksodou se (kj/kg)

%paroxh mazas nerou(hot stream)-evaporator m_w2=(m_of*(h(6,pos)-h(8,pos)))/(c_pw*(T_wout2-T_win2)); disp(['The mass flow rate of the water (condenser cold stream)
is:',num2str(m_w2),'kg/s'])

Npart=100; fluid1='R290'; fluid2='water'; p_w=1; reumatos(nerou), 1 bar

%hot stream %cold stream %piesh psyxrou

%kaloume th sunarthsh gia ton upologismo tou pinch point, ths mikroterhs %dhladh thermokrasiakhs diaforas metaksy twn dyo reumatwn tou enallakth %apo vivliografia, elaxisth epitrepth thermokrasiakh diafora metaksy twn %dyo reumatwn einai ta 5 K

[p_p2,Tc2,hc2,sc2,Th2,hh2,sh2,Q2] =
pinch_point(Npart,fluid2,m_w2,p_w,T_win2,T_wout2,h_win2,h_wout2,fluid1,m
_of,low_p,T(6,pos),T(8,pos),h(6,pos),h(8,pos));

disp(['Pinh point (condenser) is:',num2str(p_p2),'K'])

%upologismos paroxhs ogkou tou organikou reustou V_mof=(m_of/d_in_opt)*3600/1000; disp(['The volume flow rate of R290 is:',num2str(V_mof),'m3/h'])

%wfelimh thermikh isxys nerou sullekth Q_u=m_w1*c_pw*(T_win-T_wout); %se kW

%logos ameshs hliakhs aktinovolias se keklimeno epipedo pros auth tou %orizontiou f=37.97; %gewgrafiko platos gia thn perioxh ths athinas b=37.97; %klish epipedou syllekth gia leitougia olo to xrono n_t=[17 47 75 105 135 162 198 228 258 288 318 344]; %h mesh hmera kathe mhna n=[1:366]; %oi meres tou etous d_t=[-20.92 -12.95 -2.42 9.41 18.79 23.09 21.18 13.45 2.22 -9.6 -18.91 -23.05]; d=23.45*sind(360*(284+n)/365); %h gwnia hliakhs apoklishs, h provolh ths gwnias ghs-hliou sto epipedo tou ishmerinou d m=sum(d t)/12; t=[1:1/60:24]; %topikos xronos wres rologiou L_st=30; %to gewgrafiko mhkos tou meshmvrinou ston opoio vasizetai o topikos xronos L loc=23.45;

B=360*(n-81)/364; B_t=360*(n_t-81)/364; mera kathe mhna

 $B_mm=sum(B_t)/12;$

%paragontas B gia th mesh

E_t=9.87*sind(2*B_mm)-7.53*cosd(B_mm)-1.5*sind(B_mm); %h eksiswsh tou xronou pou lamvanetai gia kathe hmera tou etous, apotelesma se min E_t2=9.87*sind(2*B_t)-7.53*cosd(B_t)-1.5*sind(B_t); E_h=E_t/60; j=t-4*(L_st-L_loc)/60+E_h; %o hliakos xronos vasei ths fainomenhs kinhshs tou hliou ston ourano

%upologismos wriaias gwnias tou hliou w=(j-12)*15; %mesh timh gia thn wriaia gwnia tou hliou w_m=sum(w)/1381;

$$\begin{split} R_b &= (\cos d(f-b)^* \cos d(d_m)^* \cos d(w_m) + \sin d(f-b)^* \sin d(d_m)) / (\cos d(f)^* \cos d(d_m)^* \cos d(w_m) + \sin d(f)^* \sin d(d_m)); \\ R_b &= (\cos d(f-b)^* \cos d(d_t)^* \cos d(w_m) + \sin d(f-b)^* \sin d(d_t)) / (\cos d(f)^* \cos d(d_t)^* \cos d(w_m) + \sin d(f)^* \sin d(d_t)); \end{split}$$

%amesh aktinovolia se orizontio epipedo	
G_b=900;	%se W/m2
%amesh aktinovolia se keklimeno epipedo	
G_bt=R_b*G_b;	%se W/m2
G_bt1=R_b1*G_b;	

%lsotropic sky model G_r=70;

%diffuse sky radiance se W/m2

 $G_d=2^{G_r};$ $G_dt=quad('70^{*}cos(f_f)',0,pi/2-b)+quad('70^{*}cos(f_f)',0,pi/2);$ % diffuse radiation on tilted surface

%ground-reflected radiation r_g=0.2; G_gt=r_g*(G_b+G_d)*((1-cosd(b))/2);

%olikh aktinovolia se keklimenh epifaneia G_t=G_bt+G_dt+G_gt;

disp(['Total radiation on tilted surface is:',num2str(G_t),'W/m2'])

i=0.75;	%syntelesths F_r*ta_n
j=5;	%syntelesths F_r*U_I

%oi 2 parapanw suntelestes parthikan apo te	o tee gia epipedo hliako syllekth
%diplou ualopinaka me mavrh epistrwsh	
A=1.75;	%epifaneia(diatomh) syllekth
1.75x1.0	
T_a=273.15+20;	%thermokrasia perivallontos

 $A_c=(Q_u*1000)/(i*G_t-j*(T_wout-T_a));$

disp(['Total area of flat solar collectors needed is:',num2str(A_c),'m2'])

n_col=A_c/A; disp(['Number of plate collectors:',num2str(n_col)])

ceff=(Q_u*1000)/(G_t*A_c); disp(['Collector efficiency is:',num2str(ceff)])

Κώδικας βελτιστοποίησης κύκλου για το οργανικό ρευστό R-152a

```
fluid='R152a';
                                              %wet fluid, HFC
(HydroFloroCarbon)
p_crit=45.2;
T min=20+273.15;
T_crit=113+273.15;
p step=100;
 [p1,hL,hG,hLG,sL,sG,sLG,TsGmax,psGmax,sGmax,T1] =
sat curve no function(p step,fluid,T min,T crit);
 i=0:
 T cond=35+273.15;
 T_arx=T_cond+10;
 p_min=CoolProp.PropsSI('P','T',T_arx,'Q',0,fluid)/10^5;
 p_max=0.55*p_crit;
                                             %megisth timh ths p cycle
for i=p_min:0.1: p_max
                                             %perioxh timwn ths p cycle
j=j+1;
T(1,i)=35+273.15;
                                              %thermokrasia sumpuknwshs
p(1,j)=CoolProp.PropsSI('P','T',T(1,j),'Q',0,fluid)/10^5;
h(1,j)=CoolProp.PropsSI('H','T',T(1,j),'Q',0,fluid)/1000;
s(1,j)=CoolProp.PropsSI('S','T',T(1,j),'Q',0,fluid)/1000;
s2is=s(1,j);
p(2,i)=i;
h2is=CoolProp.PropsSI('H','P',p(2,j)*10^5,'S',s2is*1000,fluid)/1000;
npis=0.65;
                                               %isentropikos vathmos
apodoshs antlias
h(2,j)=h(1,j)+(h2is-h(1,j))/npis
s(2,j)=CoolProp.PropsSI('S','H',h(2,j)*1000,'P',p(2,j)*10^5,fluid)/1000;
T(2,j)=CoolProp.PropsSI('T','H',h(2,j)*1000,'P',p(2,j)*10^5,fluid);
p(3,i)=p(2,i);
h(3,j)=CoolProp.PropsSI('H','P',p(3,j)*10^5,'Q',0,fluid)/1000;
```

s(3,j)=CoolProp.PropsSI('S','P',p(3,j)*10^5,'Q',0,fluid)/1000; T(3,j)=CoolProp.PropsSI('T','H',h(3,j)*1000,'P',p(3,j)*10^5,fluid);

T(4,j)=T(3,j);p(4,j)=p(3,j);h(4,j)=CoolProp.PropsSI('H','P',p(4,j)*10^5,'Q',1,fluid)/1000; s(4,j)=CoolProp.PropsSI('S','P',p(4,j)*10^5,'Q',1,fluid)/1000; p(5,i)=p(4,i);sGcond=CoolProp.PropsSI('S','P',p(1,j)*10^5,'Q',1,fluid)/1000; ds=abs(s(4,j)-sGcond); s(5,i)=s(4,i)+ds;h(5,j)=CoolProp.PropsSI('H','S',s(5,j)*1000,'P',p(5,j)*10^5,fluid)/1000; T_5=CoolProp.PropsSI('T','P',p(5,j)*10^5,'S',s(5,j)*1000,fluid); DTshmin=1; DTsh=max((T_5-T(4,j)),DTshmin); T(5,i)=T(4,i)+DTsh;d_in(j)=CoolProp.PropsSI('D','T',T(5,j),'P',p(5,j)*10^5,fluid)/1000; s5is=s(5,j);h5is=CoolProp.PropsSI('H','S',s5is*1000,'P',p(1,j)*10^5,fluid)/1000; ntis=0.75; %isentropikos vathmos apodoshs ektonwth scroll p(6,j)=p(1,j);h(6,j)=h(5,j)-(h(5,j)-h5is)*ntis;s(6,j)=CoolProp.PropsSI('S','P',p(1,j)*10^5,'H',h(6,j)*1000,fluid)/1000; T(6,j)=CoolProp.PropsSI('T','P',p(1,j)*10^5,'H',h(6,j)*1000,fluid); d_out(j)=CoolProp.PropsSI('D','P',p(1,j)*10^5,'H',h(6,j)*1000,fluid)/1000; $VFR(j)=d_in(j)/d_out(j);$ p(7,i)=p(1,i);h(7,j)=CoolProp.PropsSI('H','P',p(1,j)*10^5,'Q',1,fluid)/1000; s(7,j)=CoolProp.PropsSI('S','P',p(1,j)*10^5,'Q',1,fluid)/1000; T(7,j)=CoolProp.PropsSI('T','P',p(1,j)*10^5,'Q',1,fluid); p(8,j)=p(1,j);T(8,j)=T(1,j);h(8,j)=h(1,j);s(8,i)=s(1,i);w_expander=h(5,j)-h(6,j); %ergo ektonwth

> %ergo antlias %katharo ergo kuklou %energeia pou prosdidetai ston

n exp(j)=w expander/(h(5,j)-h(2,j));

kuklo ORC mesw enallakth thermothtas

w_net=w_expander-w_pump;

 $w_pump=h(2,j)-h(1,j);$

q in=h(5,j)-h(2,j);

```
n_th(j)=w_net/q_in;
                                             %thermikos vathmos apodoshs
tou kuklou
pres(j)=p(2,j);
                                              %euros ths megisths pieshs tou
kuklou
                                             %euros thermokrasias kata thn
temp_3(j)=T(3,j);
prosdosh eergeias sto organiko reusto
temp 5(i)=T(5,i);
                                             %statherh megisth thermokrasia
tou kuklou
DT(j)=temp_5(j)-temp_3(j);
end
max_n=n_th(1);
  for j=1:145
     if (n_th(j)>=max_n)
       max_n=n_th(i):
       max T=temp 5(j);
       T_evap=temp_3(j);
       max_p=pres(j);
       low_p=p(1,j);
        d_in_opt=CoolProp.PropsSI('D','T',T(5,j),'P',p(5,j)*10^5,fluid)/1000;
d_out_opt=CoolProp.PropsSI('D','P',p(1,j)*10^5,'H',h(6,j)*1000,fluid)/1000;
        VFR opt=d in opt/d out opt;
                                                          %an einai mexri 5.
megistopoieitai o isentropikos vathmos apodoshs tou ektonwth kai arkei ena
scroll
        PR=p(5,j)/p(6,j);
                                             %o logos twn 2 piesewn tou
kuklou(pressure ratio)
       pos=i;
        w expander=h(5,j)-h(6,j);
                                             %ergo ektonwth se kj/kg
                                             %electric output se kW
        P el=3:
                                             %mechanical efficiency of the
        n_mg=0.98;
generator
        n_elg=0.98;
                                             %electrical efficiency of the
generator
        m_of=P_el/(n_mg*n_elg*w_expander);
                                                                   %mass
flow rate of the organic fluid
     end
  end
  figure(1)
        plot(s(:,pos),T(:,pos),'r-');
        plot(sL,T1,'r-',sG,T1,'r-');
        title('T-s diagram');
        box on;
        grid on;
        xlabel('entropy [kj/(kg*K)]');
```

```
153
```

```
ylabel('temperature [K]');
        legend('R152a','Location','Northwest');
         figure(2)
         plot(T(:,pos),p(:,pos),'r-');
          title('p-T diagram');
        box on;
        grid on;
        xlabel('temperature [K]');
        ylabel('pressure[bar]');
        legend('R152a','Location','Northwest');
         figure(3)
         plot(h(:,pos),p(:,pos),'r-');
          title('p-h diagram');
        box on:
        grid on;
        xlabel('enthalpy[kj/kg]');
        ylabel('pressure[bar]');
        legend('R152a','Location','Northwest');
         figure(4)
         plot(s(:,pos),p(:,pos),'r-');
          title('p-s diagram');
        box on:
        grid on;
        xlabel('entropy[kj/(kg*K)]');
        ylabel('pressure[bar]');
        legend('R152a','Location','Northwest');
  max _nn=max_n*100;
  disp(['The maximum thermal efficiency is: ',num2str(max_nn),'%'])
  disp(['The high pressure is: ',num2str(max_p),'bar'])
  disp(['The low pressure is: ',num2str(low_p),'bar'])
  disp(['The maximum temperature is: ',num2str(max_T),'K'])
  disp(['The evaporation temperature is: ',num2str(T_evap),'K'])
  disp(['The Volume Flow Ratio is: ',num2str(VFR opt)])
  disp(['The Pressure Ratio is: ',num2str(PR)])
  disp(['The mass flow rate of the organic fluid R152a
is:',num2str(m_of),'kg/s'])
  figure(5);
plot(n_th,'DisplayName','n_th');
bar(n_th,'DisplayName','n_th');
area(n th,'DisplayName','n th');
pie(n_th);
hist(n th);
bar(n_th,'DisplayName','n_th');
xlabel('number of tests');
ylabel('thermal efficiency');
legend('R152a','Location','Northwest');
box on;
grid on;
```

```
figure(6);
plot(pres(:),n_th(:),'r-');
xlabel('high pressure [bar]');
ylabel('thermal efficiency');
legend('R152a','Location','Northwest');
box on;
grid on;
```

```
figure(7);
plot(temp_3(:),n_th(:),'b-');
xlabel('evaporation temperature [K]');
ylabel('thermal efficiency');
legend('R152a','Location','Northwest');
box on;
grid on;
```

```
figure(8)
plot(VFR,n_exp,'m-');
xlabel('Volume Flow Ratio [VFR]');
ylabel('expansion efficiency');
legend('R152a','Location','Northwest');
box on;
grid on;
```

```
figure(9)
plot3(temp_3,pres,n_th,'g-');
xlabel('evaporation temperature [K]');
ylabel('high pressure [bar]');
zlabel('thermal efficiency');
legend('R152a','Location','Northwest');
box on;
grid on;
```

%isozygio energeias (metaforas thermothtas ston evaporator) %thewroume pws den uparxoun apwleies kata th metafora, ara olo to poso ths

%thermikhs energeias tou nerou metaferetai sto organiko reusto

```
%stoixeia thermou reumatos tou enallakth

T_win=105+273.15; %thermokrasia eisodou tou

nerou, tautizetai me th thermokrasia eksodou tou nerou ap to sullekth

T_wout=85+273.15; %thermokrasia eksodou tou

nerou, tautizetai me th thermokrasia eisodou tou nerou sto sullekth

c_pw=4.187; %cp nerou se kj/(kg*K)

h_win=c_pw*105; %enthalpia eisodou se (kj/kg)

h_wout=c_pw*85; %enthalpia eksodou se (kj/kg)
```

```
%paroxh mazas nerou(hot stream)-evaporator
m_w1=(m_of*(h(5,pos)-h(2,pos)))/(c_pw*(T_win-T_wout));
```

disp(['The mass flow rate of the water (evaporator hot stream)
is:',num2str(m_w1),'kg/s'])

Npart=100; fluid1='water'; %hot stream fluid2='R152a'; %cold stream p_w=2; %piesh thermou reumatos(nerou), 2 bar, 1 bar panw apo thn piesh koresmou tou nerou stous 100 vathmous kelsiou

%kaloume th sunarthsh gia ton upologismo tou pinch point, ths mikroterhs %dhladh thermokrasiakhs diaforas metaksy twn dyo reumatwn tou enallakth %apo vivliografia, elaxisth epitrepth thermokrasiakh diafora metaksy twn %dyo reumatwn einai ta 5 K

[p_p,Tc,hc,sc,Th,hh,sh,Q] =

pinch_point(Npart,fluid2,m_of,max_p,T(2,pos),T(5,pos),h(2,pos),h(5,pos),fluid 1,m_w1,p_w,T_win,T_wout,h_win,h_wout);

disp(['Pinh point is:',num2str(p_p),'K'])

%akolouthei antistoixh diadikasia gia ton upologismo tou pinch point sto %sumpuknwth (condenser) %edw pleon to thermo reuma tou enallakth einai to organiko reusto kai to %psyxro reuma einai to nero

T_win2=20+273.15; T_wout2=30+273.15; c_pw=4.187; h_win2=c_pw*20; h_wout2=c_pw*30;

%enthalpia eisodou se (kj/kg) %enthalpia eksodou se (kj/kg)

%paroxh mazas nerou(hot stream)-evaporator m_w2=(m_of*(h(6,pos)-h(8,pos)))/(c_pw*(T_wout2-T_win2));

disp(['The mass flow rate of the water (condenser cold stream)
is:',num2str(m_w2),'kg/s'])

Npart=100; fluid1='R152a'; fluid2='water'; p_w=1; reumatos(nerou), 1 bar

%hot stream %cold stream %piesh psyxrou

%kaloume th sunarthsh gia ton upologismo tou pinch point, ths mikroterhs %dhladh thermokrasiakhs diaforas metaksy twn dyo reumatwn tou enallakth %apo vivliografia, elaxisth epitrepth thermokrasiakh diafora metaksy twn %dyo reumatwn einai ta 5 K [p p2,Tc2,hc2,sc2,Th2,hh2,sh2,Q2] =pinch_point(Npart,fluid2,m_w2,p_w,T_win2,T_wout2,h_win2,h_wout2,fluid1,m _of,low_p,T(6,pos),T(8,pos),h(6,pos),h(8,pos)); disp(['Pinh point (condenser) is:',num2str(p p2),'K']) %upologismos paroxhs ogkou tou organikou reustou V_mof=(m_of/d_in_opt)*3600/1000; disp(['The volume flow rate of R152a is:',num2str(V_mof),'m3/h']) %wfelimh thermikh isxys nerou sullekth Q u=m w1*c pw*(T win-T wout); %se kW %logos ameshs hliakhs aktinovolias se keklimeno epipedo pros auth tou %orizontiou f=37.97: %gewgrafiko platos gia thn perioxh ths athinas b=37.97; %klish epipedou syllekth gia leitougia olo to xrono n_t=[17 47 75 105 135 162 198 228 258 288 318 344]; %h mesh hmera kathe mhna n=[1:366]; %oi meres tou etous d_t=[-20.92 -12.95 -2.42 9.41 18.79 23.09 21.18 13.45 2.22 -9.6 -18.91 -23.05]; d=23.45*sind(360*(284+n)/365); %h gwnia hliakhs apoklishs, h provolh ths gwnias ghs-hliou sto epipedo tou ishmerinou $d_m=sum(d_t)/12;$ t=[1:1/60:24]; %topikos xronos wres rologiou %to gewgrafiko mhkos tou L_st=30; meshmvrinou ston opoio vasizetai o topikos xronos L loc=23.45; B=360*(n-81)/364; B_t=360*(n_t-81)/364; %paragontas B gia th mesh mera kathe mhna B mm=sum(B t)/12; E_t=9.87*sind(2*B_mm)-7.53*cosd(B_mm)-1.5*sind(B_mm); %h eksiswsh tou xronou pou lamvanetai gia kathe hmera tou etous, apotelesma se min E_t2=9.87*sind(2*B_t)-7.53*cosd(B_t)-1.5*sind(B_t); E h = E t/60; $j=t-4*(L_st-L_loc)/60+E_h;$ %o hliakos xronos vasei ths fainomenhs kinhshs tou hliou ston ourano %upologismos wriaias gwnias tou hliou w=(j-12)*15; %mesh timh gia thn wriaia gwnia tou hliou

w_m=sum(w)/1381;

$$\begin{split} &R_b=(cosd(f-b)^*cosd(d_m)^*cosd(w_m)+sind(f-b)^*sind(d_m))/(cosd(f)^*cosd(d_m)^*cosd(w_m)+sind(f)^*sind(d_m)); \\ &R_b1=(cosd(f-b)^*cosd(d_t)^*cosd(w_m)+sind(f-b)^*sind(d_t))/(cosd(f)^*cosd(d_t)^*cosd(w_m)+sind(f)^*sind(d_t)); \end{split}$$

%amesh aktinovolia se orizontio epipedo G_b=900; %se W/m2 %amesh aktinovolia se keklimeno epipedo G_bt=R_b*G_b; %se W/m2 G_bt1=R_b1*G_b;

%Isotropic sky model G_r=70; %diffuse sky radiance se W/m2 G_d=2*G_r; G_dt=quad('70*cos(f_f)',0,pi/2-b)+quad('70*cos(f_f)',0,pi/2); %diffuse radiation on tilted surface

%ground-reflected radiation

 $r_g=0.2;$ G_gt=r_g*(G_b+G_d)*((1-cosd(b))/2);

%olikh aktinovolia se keklimenh epifaneia G_t=G_bt+G_dt+G_gt;

disp(['Total radiation on tilted surface is:',num2str(G_t),'W/m2'])

=0.75;	%syntelesths F_r*ta_n
=5;	%syntelesths F_r*U_I

%oi 2 parapanw suntelestes parthikan apo to tee gia epipedo hliako syllekth %diplou ualopinaka me mavrh epistrwsh A=1.75; %epifaneia(diatomh) syllekth

1.75x1.0 T_a=273.15+20;

%thermokrasia perivallontos

 $A_c=(Q_u*1000)/(i*G_t-j*(T_wout-T_a));$

disp(['Total area of flat solar collectors needed is:',num2str(A_c),'m2'])

n_col=A_c/A; disp(['Number of plate collectors:',num2str(n_col)])

ceff=(Q_u*1000)/(G_t*A_c); disp(['Collector efficiency is:',num2str(ceff)])

Κώδικας σχεδιασμού καμπύλης κορεσμού των οργανικών ρευστών (συνάρτηση Matlab)

function [p,hL,hG,hLG,sL,sG,sLG,TsGmax,psGmax,sGmax,T] = sat_curve_no_function(pstep,fluid,Tmin,Tcrit) %upologismos gia kathe organiko reusto pou dinoume ta xarakthristika ths %kampanas koresmou, dld entropies, enthalpies, pieseis kai thermokrasies %gia Q=0 KAI Q=1, se katastash koresmou, gia koresmeno ygro kai koresmeno %atmo antistoixa

%fluid='R1234yf' %fluid2='R290'(propane) %fluid3='R152a'

%Tcrit=94.7+273.15; %Tcrit2=96.7+273.15; %Tcrit3=113+273.15;

%Tmin=20+273.15; %pstep=100;

T=zeros(1,pstep); p=zeros(1,pstep); hL=zeros(1,pstep); hG=zeros(1,pstep); hLG=zeros(1,pstep); sL=zeros(1,pstep); sLG=zeros(1,pstep); DS=zeros(1,pstep);

```
Tmax=Tcrit-0.01;
dT=(Tmax-Tmin)/(pstep-1);
```

```
for i=1:pstep-1
T(i+1)=T(i)+dT;
```

```
p(i+1)=CoolProp.PropsSI('P','T',T(i+1),'Q',0,fluid)/10^5;
hL(i+1)=CoolProp.PropsSI('H','P',p(i+1)*10^5,'Q',0,fluid)/1000;
hG(i+1)=CoolProp.PropsSI('H','P',p(i+1)*10^5,'Q',1,fluid)/1000;
hLG(i+1)=hG(i+1)-hL(i+1);
sL(i+1)=CoolProp.PropsSI('S','P',p(i+1)*10^5,'Q',0,fluid)/1000;
sG(i+1)=CoolProp.PropsSI('S','P',p(i+1)*10^5,'Q',1,fluid)/1000;
```

```
sLG(i+1)=sG(i+1)-sL(i+1);
end
sGmax=max(sG);
for i=1:pstep
  DS(i)=abs(sG(i)-sGmax);
  i=i+1;
end
DSmin=min(DS);
for i=1:pstep
  if DS(i)==DSmin;
  TsGmax=T(i);
  psGmax=p(i);
  end
  i=i+1;
end
figure(1)
        plot(sL,T,'r-');
        hold on
        plot(sG,T,'r-');
        hold on
        grid on;
        box on;
        title('saturation curve');
        xlabel('entropy [kj/(kg*K)]');
        ylabel('temperature [K]');
        legend('fluid','Location','Northwest');
```

```
end
```

Κώδικας υπολογισμού ελάχιστης θερμοκρασιακής διαφοράς μεταξύ των δύο ρευμάτων των εναλλακτών θερμότητας (συνάρτηση Matlab) Υπολογισμοί και για τον ατμοποιητή και το συμπυκνωτή

function [p_p,Tc,hc,sc,Th,hh,sh,Q] =
pinch_point(Npart,fluid2,mc,pc,Tcin,Tcout,hcin,hcout,fluid1,mh,ph,Thin,Thout,
hhin,hhout)
%sunarthsh gia ton upologismo tou pinch point tou evaporator

N=Npart; hh=zeros(1,N); hc=zeros(1,N); Th=zeros(1,N); Tc=zeros(1,N); DT=zeros(1,N); Q=zeros(1,N);

```
sh=zeros(1,N);
sc=zeros(1,N);
hh(1)=hhin;
hc(1)=hcout;
Th(1)=Thin:
Tc(1)=Tcout;
sh(1)=CoolProp.PropsSI('S','H',hh(1)*1000,'P',ph*10^5,fluid1)/1000;
sc(1)=CoolProp.PropsSI('S','H',hc(1)*1000,'P',pc*10^5,fluid2)/1000;
DT(1)=Th(1)-Tc(1);
dhh=(hhin-hhout)/(N-1);
Q(1)=0;
B=N-1;
for i=1:B
  hh(i+1)=hh(i)-dhh;
  Th(i+1)=CoolProp.PropsSI('T','H',hh(i+1)*1000,'P',ph*10^5,fluid1);
  hc(i+1)=hc(i)-mh/mc^{*}(hh(i)-hh(i+1));
  Tc(i+1)=CoolProp.PropsSI('T','H',hc(i+1)*1000,'P',pc*10^5,fluid2);
  sh(i+1)=CoolProp.PropsSI('S','H',hh(i+1)*1000,'P',ph*10^5,fluid1)/1000;
  sc(i+1)=CoolProp.PropsSI('S','H',hc(i+1)*1000,'P',pc*10^5,fluid2)/1000;
  DT(i+1)=Th(i+1)-Tc(i+1);
  Q(i+1)=Q(i)+mh^{*}(hh(i)-hh(i+1));
end
  p_p=min(DT);
```

end

<u>ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ</u>

- F. Ferrara, A. Gimelli*, A. Luongo, Small-scale concentrated solar power (CSP) plant: ORCs comparison for different organic fluids, Energy Procedia 45 (2014), pg. 217-226
- 2. Man Wang a, Jiangfeng Wang a,*, Yuzhu Zhao b, Pan Zhao a, Yiping Dai a, Thermodynamic analysis and optimization of a solar-driven regenerative organic Rankine cycle (ORC) based on flat-plate solar collectors, Applied Thermal Engineering 50 (2013), pg. 816-825
- **3**. Bertrand Fankam Tchanche *, George Papadakis, Gregory Lambrinos, Antonios Frangoudakis, Fluid selection for a low-temperature solar organic Rankine cycle, Applied Thermal Engineering 29 (2009), pg. 2468–2476
- 4. Jing Li a, Gang Pei a, *, Jie Ji a, Xiaoman Bai b, Pengcheng Li a, Lijun Xia a, Design of the ORC (organic Rankine cycle) condensation temperature with respect to the expander characteristics for domestic CHP (combined heat and power) applications, Energy 77 (2014), pg. 579-590
- Roberto Bracco a, Stefano Clemente b,*, Diego Micheli b, Mauro Reini b, Experimental tests and modelization of a domestic-scale ORC (Organic Rankine Cycle), Energy 58 (2013), pg. 107-116
- 6. Agustín M. Delgado-Torres a,*, Lourdes García-Rodríguez b, Analysis and optimization of the low-temperature solar organic Rankine cycle (ORC), Energy Conversion and Management 51 (2010), pg.2846–2856
- Pavel Makhnatcha,*, Rahmatollah Khodabandeha, The role of environmental metrics (GWP, TEWI, LCCP) in the selection of low GWP refrigerant, Energy Procedia 61 (2014), pg. 2460 – 2463
- Atilla Gencer Devecioğlua*, Vedat Oruça, Characteristics of Some New Generation Refrigerants with Low GWP, Energy Procedia 75 (2015), pg. 1452 – 1457
- **9**. J. Steven Brown , Claudio Zilio , Riccardo Brignoli & Alberto Cavallini, Thermophysical properties and heat transfer and pressure drop performance potentials of hydrofluoro-olefins, hydrochlorofluoro-olefins, and their blends, pg. 1-19
- 10.Denis CLODIC et Xueqin PAN EreIE, Eric DEVIN, Thomas MICHINEAU – Cemafroid, Stéphanie BARRAULT - ARMINES CES, ALTERNATIVES TO HIGH GWP IN REFRIGERATION AND AIR-CONDITIONING APPLICATIONS, Study funded by ADEME, AFCE and Uniclima FINAL REPORT, December 4 2013, pg. 1-119
- 11.Transiotioning to low-GWP alternatives in commercial refrigeration, U.S. Environmental Protection Agency, October 2010
- 12. Θοδωρής Καραπάντσιος, ΕΝΑΛΛΑΚΤΕΣ ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ
- 13.Giovanni A. Longo ↑, Claudio Zilio, Giulia Righetti, Condensation of the low GWP refrigerant HFC152a inside a Brazed Plate Heat Exchanger, Experimental Thermal and Fluid Science 68 (2015), pg. 509–515

- 14.T.C. Hung a, S.K. Wang a,*, C.H. Kuo b, B.S. Pei c, K.F. Tsai d, A study of organic working fluids on system efficiency of an ORC using low-grade energy sources, Energy 35 (2010), pg. 1403–1411
- 15. Jacopo Vivian ↑, Giovanni Manente, Andrea Lazzaretto, A general framework to select working fluid and configuration of ORCs for low-to-medium temperature heat sources, Applied Energy 156 (2015), pg. 727–746
- 16. Α. Επιθεώρηση κτηρίων, κατάρτιση ενεργειακών επιθεωρητών, εκπαιδευτικό υλικό, θεματική ενότητα: ΔΕ4, Τεχνολογίες ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, Α' έκδοση, Αθήνα, Ιούνιος 2011
- 17. Τεχνική οδηγία τεχνικού επιμελητηρίου Ελλάδας Τ.Ο.Τ.Ε.Ε. 20701—3/2010, Κλιματικά δεδομένα ελληνικών περιοχών, Α' έκδοση, Αθήνα, Ιούλιος 2010
- 18.Sylvain Quoilin a,*, Sébastien Declaye a, Bertrand F. Tchanche b, Vincent Lemort a, Thermo-economic optimization of waste heat recovery Organic Rankine Cycles, Applied Thermal Engineering 31 (2011), pg. 2885-2893
- 19. Soteris A. Kalogirou, Solar Energy Engineering, Processes and Systems, Second Edition, First edition 2009, Second edition 2014
- 20.Μάριος Μανώλης, Λειτουργός Ενέργειας, Ηλιακά Θερμικά Συστήματα-Φωτοβολταϊκά
- 21. Hydra Cell Brochure, Seal-less pumps
- 22. Alfa Laval brochure, Heating and cooling solutions from Alfa Laval
- 23. Copeland brochure
- 24.Google
- 25. CoolProp Library
- 26.<u>http://www.chemeng.ntua.gr/courses/sme/files/Diakinisi_Refstwn_Shmeiwsei</u> <u>s.pdf</u> (Διακίνηση ρευστών σημειώσεις)
- 27. http://www.sanden.com/scrollcompressors.html
- **28**. Astolfi, M. 2015. Techno-economic Optimization of Low Temperature CSP Systems Based on ORC with Screw Expanders. *Energy Procedia* 69:1100-1112.
- Astolfi, Marco, Matteo C. Romano, Paola Bombarda, and Ennio Macchi. 2014. Binary ORC (Organic Rankine Cycles) power plants for the exploitation of medium–low temperature geothermal sources – Part B: Techno-economic optimization. *Energy* 66:435-446.
- Attala, L., B. Facchini, and G. Ferrara. 2001. Thermoeconomic optimization method as design tool in gas–steam combined plant realization. *Energy Conversion and Management* 42 (18):2163-2172.
- Bruno, J. C., F. Fernandez, F. Castells, and I. E. Grossmann. 1998. A Rigorous MINLP Model for the Optimal Synthesis and Operation of Utility Plants. *Chemical Engineering Research and Design* 76 (3):246-258.
- Caputo, Antonio C., Pacifico M. Pelagagge, and Paolo Salini. 2008. Heat exchanger design based on economic optimisation. *Applied Thermal Engineering* 28 (10):1151-1159.
- Carcasci, Carlo, Beniamino Pacifici, Lorenzo Winchler, Lorenzo Cosi, and Riccardo Ferraro. 2015. Thermoeconomic Analysis of a One-Pressure Level Heat Recovery Steam Generator Considering Real Steam Turbine Cost. *Energy Procedia* 82:591-598.

Desai, Nishith B., and Santanu Bandyopadhyay. 2016. Thermo-economic analysis and selection of working fluid for solar organic Rankine cycle. *Applied Thermal Engineering* 95:471-481.

Evangelista, F. 1985. Industrial Engineering Chemistry Process Design and Development.

- Gutiérrez-Arriaga, César Giovani, Faissal Abdelhady, Hisham S. Bamufleh, Medardo Serna-González, Mahmoud M. El-Halwagi, and José María Ponce-Ortega. 2014. Industrial waste heat recovery and cogeneration involving organic Rankine cycles. *Clean Technologies and Environmental Policy* 17 (3):767-779.
- Hajabdollahi, Hassan, Mehdi Naderi, and Sima Adimi. 2016. A comparative study on the shell and tube and gasket-plate heat exchangers: The economic viewpoint. *Applied Thermal Engineering* 92:271-282.

http://gretl.sourceforge.net/.

Miltiadis, Kalikatzarakis, and Frangopoulos Christos. 2014. Multi-criteria selection and thermo-economic

optimization of Organic Rankine Cycle system for

a marine application. In THE 27TH INTERNATIONAL CONFERENCE ON

- *EFFICIENCY, COST, OPTIMIZATION, SIMULATION AND ENVIRONMENTAL IMPACT OF ENERGY SYSTEMS.* Turku, Finland.
- Nafey, A. S., and M. A. Sharaf. 2010. Combined solar organic Rankine cycle with reverse osmosis desalination process: Energy, exergy, and cost evaluations. *Renewable Energy* 35 (11):2571-2580.
- Peters, M., K. Timmerhaus, and R. West. 2003. *Plant Design and Economics for Chemical Engineers*: McGraw-Hill Education.
- Ponce-Ortega, José María, Eman A. Tora, J. Betzabe González-Campos, and Mahmoud M. El-Halwagi. 2011. Integration of Renewable Energy with Industrial Absorption Refrigeration Systems: Systematic Design and Operation with Technical, Economic, and Environmental Objectives. *Industrial & Engineering Chemistry Research* 50 (16):9667-9684.
- Quoilin, Sylvain, Sébastien Declaye, Bertrand F. Tchanche, and Vincent Lemort. 2011. Thermo-economic optimization of waste heat recovery Organic Rankine Cycles. *Applied Thermal Engineering* 31 (14–15):2885-2893.

Robert, Perry, and Green Don. Perry's Chemical Engineer's Handbook: McGraw-Hill.

- Roosen, Peter, Stefan Uhlenbruck, and Klaus Lucas. 2003. Pareto optimization of a combined cycle power system as a decision support tool for trading off investment vs. operating costs. *International Journal of Thermal Sciences* 42 (6):553-560.
- Tchanche, Fankam. 2010. Low-Grade heat conversion into power using small scale organic Rankine Cycles, Agricultural University of Athens.
- Voros, N. G., C. T. Kiranoudis, and Z. B. Maroulis. 1998. Solar energy exploitation for reverse osmosis desalination plants. *Desalination* 115 (1):83-101.
- Yang, Min-Hsiung, and Rong-Hua Yeh. 2015. Thermo-economic optimization of an organic Rankine cycle system for large marine diesel engine waste heat recovery. *Energy* 82:256-268.

http://www.mhhe.com/engcs/chemical/peters/data/ce.html

Cost data analysis